

Ballantine/Novel/24163/\$1.25

#5

EDGAR RICE BURROUGHS

Tarzan

AND THE JEWELS OF OPAR

THE ONLY AUTHORIZED EDITION, COMPLETE AND UNABRIDGED

BB Ballantine/Novel/24163/\$1.25

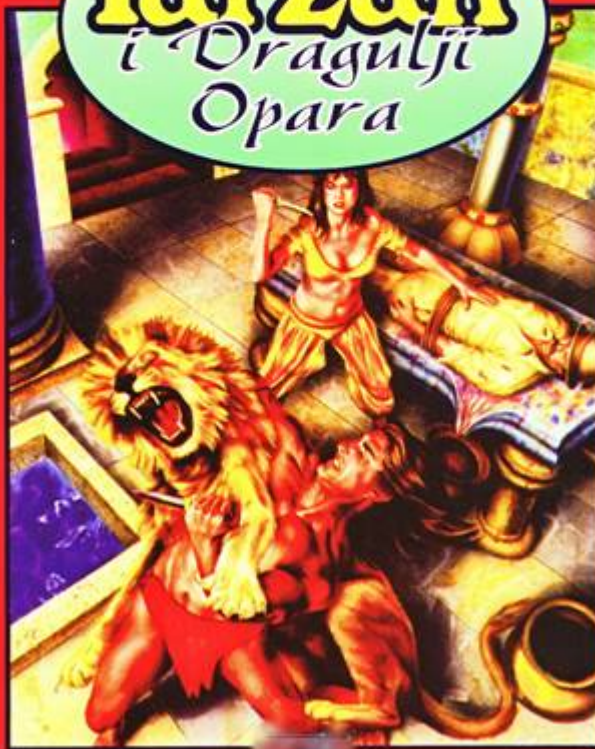
#5

EDGAR RICE BURROUGHS
Tarzan
AND THE JEWELS OF OPAR
THE ONLY AUTHORIZED EDITION, COMPLETE AND UNABRIDGED

EDGAR RAJS
BAROUZ
AVANTURE LORDA GREJSTOKA

Tarzan
i Dragulji
Opara

Edgar Rajs Barouz

**TARZAN
I DRAGULJI OPARA**

1. BELGIJANAC I ARAPIN

Poručnik Albert Verper je samo ugledu svog imena, koje je obeščastio, mogao da zahvali što nije otpušten iz vojske. Isprva je bio vrlo zahvalan i zbog toga što je prekomandovan u jednu postaju u dalekom Kongu, umesto da bude izveden pred vojni sud što je, ustvari, zaslužio; ali posle 6 meseci monotonije, užasne izolacije i usamljenosti promenio se. Mladić je neprekidno razmišljao o svojoj sudbini. Dani su mu bili ispunjeni morbidnim samosažaljenjem koje je najzad u njegovom slabom i neodlučnom mozgu stvorilo mržnju prema onima koji su ga poslali ovamo – naročito prema čoveku kome je u početku intimno bio zahvalan što ga je spasio sramote oduzimanja čina.

Žalio je za bezbrižnim životom u Briselu onako kako nikad nije zažalio zbog svojih grešaka zbog kojih je proteran iz najveselije od prestonica i, kako su dani prolazili, svoju ozlojeđenost je usredsredio na zastupnika koji je u Kongu predstavljao one koji su ga oterali u izgnanstvo – njegovog kapetana i prvog pretpostavljenog.

Taj oficir je bio hladan i uzdržan čovek koji nije izazivao obožavanje svojih potčinjenih, a koga su ipak poštovali i plašili ga se crni vojnici njegove malene jedinice.

Verper beše navikao da satima sedi i posmatra svog pretpostavljenog na verandi njihovih zajedničkih prostorija, dok bi skupa pušili svoje večernje cigarete u tišini koju nijedan od njih nije želeo da prekine. Hladna poručnikova mržnja je najzad prerasla u maniju. On je kapetanovu prirodnu uzdržanost shvatao kao sračunati pokušaj da ga uvredi zbog njegovih grešaka u prošlosti. Zamišljao je da ga njegov pretpostavljeni prezire, pa se u sebi nervirao i ljutio, sve dok jedne večeri to njegovo ludilo nije odjednom postalo ubilački opasno. Trljao je dršku svog revolvera na butini, suženih očiju i namrštenih obrva. Na kraju je prekinuo tišinu.

"Ovo je poslednji put da si me vređao!" uzviknuo je, skočivši na noge. "Ja sam oficir i džentlmen, i neću to više da trpim, a da te ne kaznim, svinjo."

Iznenadeni kapetan se okrenu prema svom podređenom. I ranije je viđao ljude pod uticajem ludila džungle – posledice usamljenosti i

beskrajnog razmišljanja, a možda malo i groznice.

Ustao je i pružio ruku da je stavi ovome na rame. Zaustio je da kaže tihe reči smirivanja; ali nije stigao da ih izrekne. Verper je pokret svog pretpostavljenog protumačio kao pokušaj da mu priđe bliže. Revolver mu je bio u visini kapetanovog srca, i ovaj je napravio samo 1 korak kada je Verper povukao okidač. Čovek se bez glasa srušio na daščanu verandu, i u tom trenutku se magla sa Verperovog mozga razišla, pa je on ugledao sebe i ono što je učinio u istom svetlu u kome bi ga videle i sudije.

Začuo je uzbuđene uzvike iz vojničkih prostorija i ljude koji su trčali u njegovom pravcu. Oni će ga uhvatiti, pa ako ga ne ubiju, povešće ga niz Kongo do mesta gde će to učiniti službeni vojni sud, samo legalno.

Verper nije želeo da umre. Nikad nije tako žudeo za životom kao u tom trenutku, kad je sasvim prokockao pravo da živi. Ljudi su se približavali. Šta da radi? Osvrnuo se okolo kao da traži neko opipljivo i legitimno opravdanje za svoj zločin, ali video je samo telo čoveka koji je ubijen bez razloga.

U očajanju se okrenuo i pobegao u suprotnom pravcu od vojnika koji su dolazili. Trčao je preko utvrđenja, još uvek čvrsto stežući revolver u ruci. Na kapiji ga zaustavi stražar. Ali Verper nije zastao da razgovara ili pokaže autoritet svog čina – samo je podigao oružje i ustrelio nedužnog crnca. Trenutak kasnije begunac je, uzevši prethodno pušku i redenik mrtvog stražara, otvorio kapiju i nestao u mraku džungle.

Cele noći Verper je bežao sve dalje i dalje, u srce divljine. Tu i tamo ga je rika lavova natelala da zastane osluškujući, ali je sa zapetom i spremnom puškom odmah nastavljao dalje, ne plašeći se se lovaca iza leđa nego divljih mesoždera pred sobom.

Najzad je svanulo, ali on je nastavio da beži. Glad i umor su bili potisnuti užasnim strahom od potere. Mislio je samo kako da pobegne. Nije smeo da zastane zbog odmora ili jela sve dok ne bude sasvim izvan opasnosti, i tako se vukao sve dalje, dok najzad nije pao, bez snage da opet ustane. Koliko dugo beži, nije pojma imao, niti je pokušao da se seti. A kada više nije imao snage da beži, u besvesinoj iscrpljenosti nije znao ni da je stigao do krajnje granice svoje izdržljivosti.

I tako se desilo da ga je našao Arapin Ahmet Zek. Ahmetovi sledbenici su bili za to da se zarije koplje u telo njihovog iskonskog neprijatelja; ali Ahmet je hteo nešto drugo. Prvo će ispitali Belgijanca. Lakše je prvo ga ispitati pa ubiti, nego ubiti pa tek onda ispitivati.

Zato je poručnika Alberta Verpera smestio u sopstveni šator, gde su mu robovi davali vina i vode u malim količinama dok zatvorenik nije najzad došao svesti. Kad je otvorio oči, ugledao je nepoznate crnce oko sebe i odmah ispred šatora Arapinovu figuru. Niko od njih nije nosio uniformu njegovih vojnika.

Arapin se okrenu i, primetivši da ga zarobljenik gleda, uđe u šator. „Ja sam Ahmet Zek,” rekao je. „Ko si ti i šta tražiš u mojoj zemlji? Gde su tvoji vojnici?”

Ahmet Zek! Verperove oči se raširiše, a srce mu siđe u pete. Pao je u ruke jednom od najpoznatijih koljača – koji je mrzeo sve Evropljane, a posebno one koji nose belgijsku uniformu. Godinama su vojne snage Belgijskog Konga bezuspešno ratovale protiv tog čoveka i njegovih sledbenika – u ratu u kome nijedna strana nije nudila ni očekivala milost.

Ali uskoro je Verper u samoj njegovoj mržnji prema Belgijancima video tanani zračak nade za sebe. I on je bio izgnanik i odmetnik. Dakle, tu su imali bar nešto zajedničko i Verper je odlučio da zaigra na tu kartu.

„Čuo sam za tebe,” odgovorio je, „i pošao da te tražim. Moji ljudi su se okrenuli protiv mene. Mrzim ih. Evo i sada vojnici tragaju za mnom, da bi me ubili. Znao sam da ćeš me zaštititi od njih, jer ih i ti mrziš. A ja ću za uzvrat ostati da ti služim. Ja sam profesionalni vojnik. Mogu da se borim, a tvoji neprijatelji će biti i moji neprijatelji.”

Ahmet Zek je posmatrao Evropljanina bez reči. Kroz glavu su mu letele razne misli, od kojih je najjača govorila da nevernik laže. Naravno, možda i ne laže, a ako govori istinu, onda taj predlog vredi razmotriti, jer ratnika nikad nije previše – posebno belih uvežbanih vojnika sa poznavanjem vojne nauke koju su podučavali Evropljani.

Ahmet Zek se namrštio, a Verperovo srce je zastalo; ali Verper nije znao da Ahmet Zek ima sklonost da se mršti onda kad bi se drugi smeškali i da se smeška kad bi se drugi mrštili.

„Ali ako me lažeš,” reče Ahmet Zek, „ubiću te kad-tad. Šta još, osim svog života očekuješ za svoje usluge?”

„Za sada samo da me zaštitiš," odgovorio je Verper. „Kasnije, ako zaslužim, lako ćemo se dogovoriti." Verper je u tom trenutku želeo samo da ostane živ. Tako je dogovor sklopljen i poručnik Albert Verper je postao član bande lovaca robova i slonovače čuvenog Ahmeta Zeka.

Mesecima je belgijski odmetnik jahao sa divljim vođom. Borio se divljom razuzdanošću i opakom surovošću, kao i njegovi novi saborci. Ahmet Zek je orlovskim okom pazio svog regruta, pa je njegovo sve veće zadovoljstvo rezultiralo većim poverenjem i sve većom slobodom delovanja Verpera.

Belgijanac je stekao ogromno poverenje Ahmeta Zeka, koji ga je najzad uputio u svoj omiljeni plan o kome je odavno razmišljao, ali još nije imao prilike da ga ostvari. Uz Evropijaninovu pomoć Arapin bi to mogao učiniti. Ispitao je Verpera.

„Jesi li čuo za čoveka zvanog Tarzan?" upitao ga je.

Verper klimnu glavom: „Čuo sam, ali ga ne znam."

„Da nema njega mi bismo izveli jednu sigurnu 'trgovinu', koja bi nam donela veliku zaradu," nastavio je Arapin. „On se već godinama bori protiv nas, ne da nam da uđemo u najbogatiji kraj zemlje, smeta nam i organizuje urođenike da nas odbiju kad podemo da 'trgujemo'. Vrlo je bogat. Kad bismo mogli od njega da izvučemo zlato, to ne bi bila samo osveta; tako bi nam platio za sve ono što nam je smetao da uzmemo zlato od urođenika koje on štiti."

Verper uze cigaretu iz draguljima ukrašene tabakere i zapali je.

"A ti znaš kako ćeš ga naterati da plati?" upitao je.

"On ima ženu," odgovori Ahmet Zek, "a ljudi kažu da je vrlo lepa. Na severu bi se za nju mogle dobiti dobre pare, ako Tarzan ne bi hteo da plati otkup."

Verper sagnu glavu razmišljajući. Ahmet Zek je čekao njegov odgovor. Ono malo dobrog što je ostalo u Albertu Verperu bunilo se na pomisao o prodavanju bele žene u roblje i poniženja u muslimanskom haremu. Pogledao je Ahmeta Zeka. Video je da se Arapinove oči sužavaju i shvatio da ovaj oseća da mu se taj plan ne sviđa. Šta bi se desilo kad bi Verper odbio?

Život mu se nalazio u rukama tog poluvarvarina, kome je pas vredeo više od nevernika. Verper je voleo život. A šta mu znači ta žena? Bez sumnje je bila Evropljanka i pripadala visokom društvu.

On je bio izgnanik. Svi beli ljudi su bili protiv njega. Dakle, i ona je bila njegov neprijatelj, i ako odbije da učestvuje u ostvarenju plana Ahmeta Zeka, ovaj će ga ubiti.

„Nisi baš siguran,” promrmlja Arapin.

„Razmišljam kolike su šanse za uspeh,” slagao je Verper, „i moja zarada. Kao Evropljanina, oni će me primiti u svoj dom i za svoj sto. Niko od tvojih to ne bi mogao. Rizik je veliki. Trebalo bi dobro da me nagradiš, Ahmete Zek.”

Razbojnik se osmehnuo sa olakšanjem.

„Dobro kažeš, Verperu,” i Ahmet Zek udari svog poručnika po ramenu. „Trebalo da budeš dobro nagrađen i bićeš dobro nagrađen. Hajde sada da sednemo i porazgovaramo kako bi bilo najbolje da se to izvede,” pa njih dvojica čučnuše na meki ćilim pod izbledelom svilom nekada veličanstvenog Ahmetovog šatora i nastaviše tiho da razgovaraju do kasno u noć. Obojica su bili visoki i bradati, a sunce i vetar kojima su bili svakodnevno izloženi dali su Evropljaninovom licu gotovo arapsku boju. On je vrlo detaljno kopirao i odeću svog šefa, pa je spolja izgledao kao pravi Arapin. Kasno te noći ustao je i otišao u svoj šator.

Sledeći dan je Verper proveo sređujući svoju belgijsku uniformu i uklanjajući sa nje sve što bi nagovestilo da je korišćena u vojne svrhe. Iz raznovrsnog pljačkaškog plena Ahmet Zek je izvukao slamenu, pletenu kapu i evropsko sedlo, a od svojih crnih robova i sledbenika sastavio grupu nosača, askera i šatorskih momaka za skroman safari velikog lovca divljači. Na čelu te grupe Verper je napustio logor.

2. NA PUTU ZA OPAR

Dve nedelje kasnije, Džon Klejton, lord Grejstok, vraćajući se sa obilaska svog velikog imanja u Africi, primetio je kolonu ljudi koja je prelazila ravnicu između njegovog bungalova i šume na severu i zapadu.

Zaustavio je konja i zagledao se prema malenoj družini koja je izlazila iz jedne udoline. Njegovo oštro oko uhvalilo je odsjaj sunca na belom šlemu Evropljanina, pa je, pretpostavivši da bi lutajući evropski lovac zatražio njegovo gostoprimstvo, okrenuo konja i lagano pojahao u susret pridošlici.

Sat kasnije, popeo se uz stepenice koje su vodile na verandu njegovog bungalova i predstavio M. Žila Frekoa ledi Grejstok.

„Sasvim sam se izgubio,” objasnio je M. Freko. „Moj predvodnik nikad nije bio u ovim krajevima, a vodiči koji su pošli s nama iz poslednjeg sela kroz koje smo prošli znali su o njima još manje nego mi. Pre 2 dana su nas i napustili. Stvarno imam sreće kad sam tako slučajno našao pomoć. Ne znam šta bih radio da nisam naišao na vas.

Odlučili su da će Freko i njegova družina ostati tu nekoliko dana, ili dok se dobro ne odmire, kada će lord Grejstok naći vodiče koji će ih bezbedno vratiti u krajeve koje Frekoov predvodnik poznaje.

Pretvarajući se da je francuski gospodin bez obaveza, Verper je lako prevario svoje domaćine, dodvorivši se i Tarzanu, i Džejn Klejton; ali kako je vreme prolazilo, sve manje je bio ubeđen da će svoj zadatak lako izvršiti.

Ledi Grejstok nikada nije sama jahala daleko od bungalova, a divlja odanost surovih Vaziri ratnika, koji su činili veliki deo Tarzanovih ljudi isključivala je mogućnost otmice ili potkupljivost samih Vazira.

Prošlo je nedelju dana, a Verper nije bio bliže ispunjenju svog plana, koliko je mogao da prosudi, nego onog dana kada je došao. Međutim, u jednom trenutku mu je sinula ideja koja mu je obnovila nade i naterala ga da razmišlja o zaradi još većoj nego što je otkupnina od otmice žene.

U bungalov je stigao trkač sa nedeljnom poštom i lord Grejstok je proveo popodne u svom kabinetu čitajući poštu i odgovarajući na pisma. Za večerom je izgledao uznemireno i te večeri se, izvinivši

se, vrlo rano povukao na spavanje, a ledi Grejstok je ubrzo pošla za njim. Sedeći na verandi, Verper je čuo njihove glasove kako nešto ozbiljno razgovaraju pa je, shvativši da se događa nešto neobično, tiho ustao iz stolice i, držeći se senke rastinja koje je obilno raslo oko bungalova, lagano pošao do mesta ispod prozora sobe u kojoj su spavali njegov domaćin i domaćica.

Tu je oslušnuo i to sa zadovoljstvom, jer su ga prve reči koje je čuo ispunile uzbuđenjem. Govorila je ledi Grejstok.

„Uvek sam se plašila za stabilnost kompanije," rekla je, „zvuči mi neverovatno da su potrošili toliko novca – sem ako tu nije umešana neka nepoštena radnja."

„To i ja mislim," odgovorio je Tarzan, „ali, šta bilo da bilo, činjenica je da sam sve izgubio i nema mi druge nego da se vratim u Opar i donesem još."

„Oh, Džone," uzviknula je ledi Grejstok, a Verper je osetio drhtaj u njenom glasu, „zar nema drugog načina? Užasava me pomisao da ćeš se vratiti u taj strašni grad. Radije bih ostala da živim u siromaštvu nego da te pustim na rizični put u opasnosti Opara."

„Nema razloga za strah," nasmejao se Tarzan. „Ja znam dobro da se brinem o sebi, a i kad to ne bih mogao, Vaziri, koji će ici sa mnom, brinuli bi se da mi se ništa ne desi."

„Oni su već jednom pobjegli iz Opara i ostavili te samog," podsetila ga je ona.

„To se neće ponoviti," odgovorio je. „Postideli su se toga i pošli natrag, kad smo se sreli."

„Mora da postoji neki drugi način," bila je uporna.

„Nema drugog, ni upola tako lakog, načina da se dođe do bogatstva, sem da se ode u podzemnu riznicu Opara i da se uzme blago," odgovorio je. „Biću vrlo oprezan, Džejn, a stanovnici Opara neće ni saznati da sam opet bio tamo i odneo im još 1 deo blaga, jer nemaju pojma ni o njemu, pa ni o njegovoj vrednosti."

Odlučnost u njegovom glasu uverila je ledi Grejstok da bi dalje ubeđivanje bilo uzaludno, pa je digla ruke od te teme.

Verper je tu ostao još neko vreme oslušujući, a zatim, uveren da je čuo sve što mu je potrebno i plašeći se da ne bude otkriven, vratio se na verandu, gde je nastavio da puši cigaretu za cigaretom, pre nego što je pošao na spavanje.

Sledećeg jutra za doručkom Verper je objavio da želi ranije da krene i zatražio od Tarzana dozvolu da lovi veliku divljač u prolazu kroz zemlju Vazira – što je Tarzan odmah dozvolio.

Belgijanac je za 2 dana izvršio neophodne pripreme i najzad krenuo sa svojim safarijem, u pratnji Vaziri vodiča koga mu je dao lord Grejstok. Družina nije daleko odmakla, kad je Verper odglumio da se razboleo i objavio da će ostati tu dok se sasvim ne oporavi. Pošto su bili u blizini Grejstokovog bungalova, Verper je otpustio Vaziri vodiča rekavši ratniku da će poslati nekoga po njega kada bude u stanju da nastavi put. Kad je Vaziri otišao, Belgijanac je u svoj šator pozvao jednog od poverljivih crnaca Ahmeta Zeka, pa ga je poslao da sačeka Tarzanov odlazak i odmah potom se vrati i obavesti Verpera u kom pravcu je Englez otišao.

Belgijanac nije dugo čekao, jer se sledećeg dana njegov izviđač vratio sa obaveštenjem da je Tarzan sa grupom od 50 Vaziri ratnika rano tog jutra otišao prema jugoistoku.

Verper je zatim napisao poduže pismo Ahmetu Zeku i pozvao svog predvodnika. Predao mu je pismo.

„Pošalji odmah trkača da odnese ovo pismo Ahmetu Zeku,” rekao mu je. „Ostaćeš ovde, u logoru, da čekaš dalje instrukcije od njega ili od mene. Ako se pojavi neko iz Englezovog bungalova, reci da ležim u šatoru i ne mogu nikoga da primim. A sad mi izaberi po 6 nosača i askera – najjače i najhrabrije iz safarija – i ja polazim za Englezom, da otkrijem gde je skriveno njegovo zlato.”

Dakle, kad je Tarzan samo sa tkaninom oko bedara i naoružan primitivnim oružjem, koje je najviše voleo, poveo svoje verne Vazire prema mrtvom gradu Oparu, odmetnik Verper je u dugim, vrelin danima pratio njegov trag i noću dizao logor vrlo blizu njegovog.

Dok su, oni tako išli u jednom pravcu, Ahmet Zek je sa svim svojim sledbenicima jahao na jugozapad, prema Grejstokovoj farmi.

Za Tarzana-majmuna, ta ekspedicija je predstavljala izlet. Njegova kultivisanost je bila samo spoljna ljuštura koju je on rado skidao zajedno sa svojim neudobnim evropskim odelom kad god bi našao dobar razlog za to. Samo ljubav žene je vezivala Tarzana za civilizaciju – čega je on bio svestan i što je prezirao. Mrzeo je njene laži i licemerje, i sa jasnim sagledavanjem svojih čistih misli prodirao do same srži – kukavičke žudnje za mirom i očuvanjem svoje

imovine. Energično je poricao da lepe stvari u životu – umetnost, muzika, književnost – potiču iz tako zamornih ideala, insistirajući da su opstale uprkos civilizaciji.

„Pokažite mi debelu i bogatu kukavicu,” govorio je, „koja je stvorila neki lep ideal. U sudaru oružja, u borbi za opstanak, u gladi, smrti i opasnosti, pred licem Boga koji se pokazuje kroz najstrašnije sile Prirode, rađa se sve ono najfinije i najbolje u ljudskom srcu i duši.”

Tako se Tarzan uvek vraćao Prirodi, poput ljubavnika koji žuri da vidi voljenu posle dugog perioda provedenog iza zatvorskih rešetaka. Njegovi Vaziri su, u suštini bili civilizovaniji od njega. Oni su pekli meso pre nego što ga pojedu i izbegavali su razne vrste hrane koja je prljava, a Tarzan ju je slatko jeo celog života, a virus pretvornosti je tako podmukao da čak ni odlučni čovek-majmun nije voleo da se prepušta svojim prirodnim instinktima pred njima. Jeo je pečeno meso kad bi ga više voleo sirovo i nepokvareno, i lovio divljač lukom i strelom kad bi radije skočio na nju iz zasede i zario joj svoje jake zube u vrat; ali na kraju je zov mleka divlje majke koja ga je dojila u najranijem detinjstvu izrastao u neodoljivu potrebu – žudeo je za vrelom krvlju svežeg plena, i da mišići su mu čeznuli da se suprotstave divljoj džungli u borbi za opstanak, koja mu je bila jedino nasleđe u prvih 20 godina života.

3. ZOV DŽUNGLE

Uznemiren tim neodređenim, a opet svemoćnim potrebama, čovek-majmun je jedne noći budan ležao unutar trnovite bome (kružno utvrđenje urođenika u ekvatorijalnoj Africi (prim. prev.)) koja je donekle štitila njegovu družinu od napada velikih mesoždera džungle. Samo 1 ratnik je pospano stražario pored vatre, što je bilo potrebno zbog malih, žutih očiju iz mraka džungle. Frktanje i kašljanje velikih mačaka mešalo se sa mnoštvom glasova nižih stanovnika džungle, raspirujući divlji plamen u grudima divljeg engleskog lorda. Prevrtao se na ležaju od trave, mučen nesanicom, oko sat vremena; zatim je ustao, tih poput utvare, iza leđa stražara preskočio ogradu bome da bi pošao u susret užarenim očima, popeo se brzo uz jedno stablo i nestao.

Neko vreme je iz čiste radosti životinjskog duha jurio srednjim nivoom, prebacujući se opasnim skokovima preko širokih prostora od jednog do drugog džinovskog stabla, a onda se popeo do zaljuljanih tanjih grana gornjeg nivoa, gde ga je mesec obasjao punim sjajem, vazduh osvežavao povetarcem i smrt vrebala sa svakog ogranka. Tu je zastao i digao lice prema mesecu Gorou. Stajao je dignutih raku, zadržavši krik majmuna mužjaka na usnama, da ne bi uznemirio svoje verne Vazire, koji su dobro znali taj opasni glas izazova svog gospodara.

Onda je nastavio laganije, oprezno se prikradajući, jer sada je Tarzan, gospodar majmuna, tražio plen. Spustio se na zemlju, u pomrčinu ispod gusto izraslih stabala. S vremena na vreme, saginjao se nisko iznad zemlje. Posle nekog vremena otkrio je trag divljači i najzad je bio nagrađen svežim mirisom jelena, Bare. Pošla mu je voda na usta i tiho režanje začulo se sa njegovih aristokratskih usana. Odbacio je poslednje ostatke civilizacije – opet je bio iskonski lovac – prvi čovek – i pripadao najvišoj kasti ljudske rase. Išao je uz vetar, prateći slab trag i osećajući ga tako vančulno da bi to bilo neshvatljivo običnom čoveku. Pratio je trag Bare kroz suprotne struje teškog zadaha mesoždera; slatkasti i odbojni zadah vepra Horte nije mogao da zaguši miris njegovog plena – karakterističan miris jelenovog kopita.

Uskoro je miris jelenovog tela najavio Tarzanu da je njegov plen blizu. Zato je opet krenuo kroz krošnje drveća – donjim nivoom, iz koga je mogao da osmatra zemlju pod sobom i sluhom i njuhom oseti prvi bliski kontakt sa svojim plenom. Ubrzo se čovek-majmun našao iznad Bare koji je oprezno stajao na ivici mesečinom okupane čistine. Tarzan se tiho privlačio kroz krošnje drveća dok se nije našao tačno iznad jelena. U desnoj ruci čoveka-majmuna bio je dugački lovački nož koji je nasledio od oca, a u srcu – mesožderska žudnja za krvlju. Samo za trenutak je zastao iznad Bare koji nije ništa sumnjao, a zatim se bacio dole, prema njegovim glatkim leđima. Udar njegovog tela bacio je jelena na kolena, i pre nego što je životinja opet ustala, nož joj je bio zariven u srce. Kad se Tarzan digao sa svog mrtvog plena da bi pustio svoj čuveni pobednički krik u lice mesecu, vetar mu je do nozdrva doneo nešto što ga je ukočilo na mestu i zaustavilo mu krik. Varnice njegovih očiju okrenule su se u pravcu iz koga mu je vetar doneo upozorenje i, trenutak kasnije, trava se na jednom mestu na ivici čistine razdvojila, pa se veličanstvenim korakom u njegovom vidokrugu pojavio lav Numa. Zastao je odmah na ivici čistine, fiksirajući Tarzana svojim žutozelenim očicama zavidno, kao uspešnijeg lovca, jer Numa te noći nije imao sreće.

Sa usana čoveka-majmuna začu se oštro upozoravajuće režanje. Numa je odgovorio ali nije pošao napred. Samo je stajao i lagano mahao repom tamo-amo, pa je Tarzan čučnuo iznad svog plena i odsekao dobar komad mesa za zadnjeg dela. Numa ga je posmatrao počinjući da se nervira dok je Tarzan, između zalogaja, režao u znak divljeg upozorenja. Taj lav se nikad pre nije sreo sa Tarzanom, gospodarom majmuna, i bio je zbunjen. Tu je bila pojava i miris čoveka, a Numa je znao ukus ljudskog mesa i to da ga je, mada nije baš najukusnije, najlakše obezbediti, dok je ovo neobično stvorenje režalo kao životinja – podsećajući ga na jake protivnike; zato je zastao, mada su ga glad i miris toplog mesa Bare gotovo izluđivali. Tarzan ga je neprestano držao na oku, razmišljajući šta se dešava u malom mozgu tog mesoždera, i to je bilo dobro jer je Numa najzad izgubio strpljenje. Rep mu se odjednom digao i ukrutio, a oprezni čovek-majmun je, znajući dobro šta to znači, istog trenutka zgrabio ostatak zadnjeg dela jelena zubima i skočio u krošnju

najbližeg drveta, dok je Numa napao brzinom i snagom ekspresnog voza.

Tarzanovo povlačenje nije bilo posledica straha. U životu džungle vladaju drugačiji red i standardi nego u našem. Da je Tarzan bio gladan, bez sumnje bi ostao i dočekaio napad lava. U prošlosti je to učinio mnogo puta, a i sam je napadao lavove; ali ove noći nije bio gladan, a u komadu koji je poneo sa sobom bilo je više mesa nego što je mogao da pojede, mada mu nije bilo svejedno kad je odozgo spustio pogled i video kako Numa razdire njegov plen. Taj nepoznati Numa mora biti kažnjen zbog svoje drskosti i Tarzan je istog trenutka rešio da napakosti toj velikoj mački. U blizini je bilo dosta voćnih stabala i čovek-majmun je poput veverice preskočio na jedno od njih. Odatle je počeo da bombarduje Numu plodovima, zbog čega je ovaj puštao besne gromoglasne urlike. Projektili su leteli prema lavu onom brzinom kojom je Tarzan mogao da ih bere i baca. Žutomrka mačka jednostavno nije mogla da jede pod kišom teških voćnih plodova – mogla je samo da reži, riče i izbegava udarce, dok najzad nije sasvim proterana od lešine jelena, Bare. Otišao je režeći uvređeno; ali odjednom je, na ivici čistine, začutao, i Tarzan vide kako je spustio i sagnuo veliku glavu, malo se spustio i u telu dok mu je rep podrhtavao, pa počeo da se šunja prema drveću na suprotnoj strani.

Tarzan odmah postade oprezan. Digao je glavu i onjušio lagani povetarac džungle. Šta je to privuklo Numinu pažnju i učinilo da se on oprezno i tiho povuče sa scene na kojoj je bio poražen? U trenutku kad je lav nestao među stablima iza čistine, Tarzan je shvatio šta ga je to zainteresovalo – svojim osetljivim njuhom osetio je prodoran miris čoveka. Gurnuvši ostatak onog komada jelenskog mesa u račvu drveta, čovek-majmun je obrisao masne dlanove o gole butine i pošao za Numom. Široka, dobro ugažena slonovska staza vodila je sa čistine u šumu. Tarzan je išao kroz drveće naporedo sa Numom koji se šunjao nečujno poput utvare. Divlja mačka i divlji čovek gotovo istovremeno su ugledali Numin plen, mada su oboje znali i pre no što su ga videli da je to crnac. Osetili su ga oboje, a Tarzan je po njuhu osetio i da je stranac – starac i muškarac, jer i rasa, i pol, i godine starosti imaju svoje osobene mirise. Bio je to starac koji je sam išao mračnom džunglom,

smežuran, ispijen, starčić s telom punim ožiljaka i tetovaža, sa kožom hijene na ramenima i njenom prepariranom glavom umesto kape. Tarzan je prepoznao oznake vrača na njegovim ušima i sa zadovoljstvom je očekivao Numin napad, jer čovek-majmun nije voleo vračeve; ali u trenutku kad je Numa jurnuo, belac se odjednom setio da mu je lav pre samo nekoliko minuta oteo plen, setivši se istovremeno i koliko je osveta slatka.

Crnac je osetio da je u opasnosti tek pošto je začuo krckanje grančica kad je Numa kroz grmlje izleteo na životinjsku stazu, ni 20 m iza njega. Okrenuo se i ugledao krupnog lava crne grive kako juri prema njemu, i Numa ga je u istom trenutku zgrabio. Istovremeno je i čovekmajmun skočio sa grane iznad njih punom težinom lavu na leđa i, našavši se na njemu, zario nož u žutomrko krzno iza njegovog levog ramena; uhvatio se desnom rukom za dugačku grivu, zario zube u Numin vrat i stegao nogama torzo zveri. Riknuvši od bola i besa, Numa odskoči unazad i sruši se na čoveka-majmuna; ali ovaj se i dalje snažno držao na njegovim leđima i zabadao mu dugi nož u bok. Numa, lav, prevrtao se udarajući šapama i grizući po vazduhu, strašno režeci i ričući, u divljim pokušajima da dohvati tu stvar na svojim leđima. Tarzan se jedva držao na mestu. Bio je sav izudaran, u modricama i prekriven krvlju i prašinom, ali ni za trenutak se nije smanjila žestina njegovog divljeg napada, ni stisak na leđima protivnika. Popustiti zahvat u tom trenutku i situaciji značilo bi naci se na dohvat smrtonosnih kandži ili oštarih zuba i zauvek završiti veliku karijeru tog engleskog lorda iz džungle. Kad se on našao ispod lava, vrač je ostao da leži ranjen, krvareći, i nesposoban da se odvuče odatle; posmatrao je veličanstvenu borbu te dvojice gospodara džungle. Upale oči su mu blistale, a iskrivljene usne na bezubim desnim mrmeljale čudnu pesmu demonima svog kulta.

U početku je bio siguran u ishod tog obračuna – belac mora podleći groznom Simbi – ko je još čuo da je 1 čovek, naoružan samo nožem, pobedio tako snažnu zver! Ali uskoro se oči starog crnca raširiše od zaprepašćenja, kad je počeo da shvata koliko je pogrešio u proceni. Polako je u upalim očima, sa povratkom davnog secanja, odražavajući se blistavim sjajem na tom uplašenom i izboranom licu, počelo da se rasvetljava kakvo je to čudesno stvorenje koje se bori sa Simbom i pobeđuje ga, uprkos moćnim mišićima kralja životinja.

Pipci sećanja su počeli da čeprkaju po prošlosti dok najzad nisu na svetlost izvukli bledu sliku, jedva vidljivu od proteklih godina. Bila je to slika vitkog, belog mladića koji skače po drveću sa grupom velikih majmuna, pa starčeve oči trepnuše i veliki strah se pojavi u njima – sujeverni strah nekoga ko veruje u duhove, utvare i demone.

I opet je vrač, bez obzira na prvobitno suprotno mišljenje, bio siguran u ishod borbe, jer je sada znao da će bog iz džungle ubiti Simbu, pa je stari crnac bio još uplašeniji za svoju sudbinu u rukama tog pobednika nego što je bio siguran u brzu smrt, u slučaju da pobedi lav. Video je da lav s krvlju gubi i snagu. Video je kako snažni udovi podrhtavaju i klecaju, dok zver najzad nije pala da se više ne dignu. Video je kako bog ili demon šume ustaje sa pobeđenog protivnika, stavlja nogu na njegovo telo koje se još uvek grči, diže glavu prema mesecu i pušta jezivi krik od koga se smrzla slabašna krv vraća.

4. PROROČANSTVO I ISPUNJENJE

Tada je Tarzan obratio pažnju na čoveka. Nije on ubio Numu da bi spasio crnca – mada nije baš želeo ni da se osveti lavu; ali sada, kad je video da starac bespomoćno leži pred njim i umire, nešto nalik sažaljenju dodirnulo je njegovo divlje srce. Da je bio mlađi, bez griže savesti bi ubio i vrača; ali civilizacija ga je omekšala, kao što to čini sa svim rasama i narodima koji je osete, mada Tarzana nije učinila ni plašljivcem, ni manje muževnim. Video je da starac umire i muči se, pa se sagnuo, pregledao mu rane i zaustavio krv.

„Ko si ti?" upita starac drhtavim glasom.

„Ja sam Tarzan – gospodar majmuna," odgovorio je čovek-majmun, sa istim ponosom kao i kad bi rekao: "Ja sam Džon Klejton, lord Grejstok."

Vrač se strese i zatvori oči. Kad ih je opet otvorio, u njima se videla pomirenost sa svakom sudbinom koja ga očekuje u rukama tog strašnog demona šuma. „Zašto me ne ubiješ?" upitao je.

„Zašto bih te ubio?" interesovao se Tarzan. „Nisi me povredio, a i ovako vec umireš. Lav Numa te je ubio."

„Ti me neĆeš ubiti?" Drhtavi glas starca bio je pun iznenađenja i neverice.

„Kad bih mogao, spasio bih te," odgovorio je Tarzan, „ali ne mogu. Zašto si mislio da ću te ubiti?"

Za trenutak je starac ćutao. A kad je progovorio, bilo je očito da je skupljao hrabrost za to. „Znam te odavno," rekao je, "kad si živeo u džungli, u zemlji poglavice Mbonge. Već sam bio vrač kad si pobedio Kalongu i ostale, i kad si nam pokrao kuće i krčag sa otrovom. Nisam se odmah setio; tek kasnije – belokoži majmun koji je živeo sa čupavim majmunima i zagorčavao život u selu poglavice Mbonge – šumski bog – Munango-Kivati kome smo ostavljali hranu pred kapijom, a on je dolazio tu da jede. Reci mi pre nego što umrem – jesi li čovek ili đavo?"

Tarzan se nasmejao. „Čovek sam," reče.

Starac uzdahnu i mahnu glavom. „Pokušao si da me spaseš od Simbe," reče. „Zbog toga ću te nagraditi. Ja sam veliki vrač. Slušaj me, beli čoveče! Vidim ružne dane pred tobom. U krvi mojoj je da mogu to da vidim. Bog veći čak i od tebe dići će se i oboriće te! Vrati

se, Munango-Kivati! Vрати se dok nije kasno. Opasnost leži pred tobom i opasnost se šunja iza tebe; ali veća je opasnost ispred. Vidim..." Ućutao je – dugim, mućnim uzdahom uzeo vazduh. Zatim se zgrćio u kratkom trzaju i umro. Tarzan se upita šta je on to video.

Bilo je vrlo kasno kad se ćovek-majmun vratio u bomu i legao meću svoje crne ratnike. Niko nije primetio ni kad je otišao, ni kad se vratio. Pomislio je na upozorenje starog vraća pre nego što je zaspao i setio ga se kad se probudio; ali nije se vratio jer se nije plašio, mada bi, da je znao šta se sprema onoj koju voli više od svega na svetu, odleteo kroz drveće do nje i pustio da zlato Opara ostane zauvek skriveno u svom zaboravljenom skladištu.

Tog jutра je jedan drugi belac, iza njega, razmišljao o nećemu što je ćuo u toku noći, i umalo je digao ruke od svog plana i vratio se natrag. Bio je to ubica Verper, koji je kroz noćnu tišinu ćuo, daleko ispred sebe, glas koji je njegovo kukavićko srce ispunio užasom – zvuk koji nikad u ćivotu nije ćuo, niti je sanjao da bi se nešto tako strašno moglo ćuti iz grudi boćijeg stvorenja. Kad je Tarzan kriknuo u lice meseca, Goroa, on je ćuo taj pobednićki krik majmuna mućjaka, pa je zadrhtao i sakrio lice; sada, na svetlu novog dana opet je prodrhtao setivši ga se i odmah bi okrenuo leća nepoznatoj opasnosti koju je odjek tog groznog zvuka nagoveštavao, da se nije joć više plašio svog gospodara, Ahmeta Zeka.

Tako je Tarzan, gospodar majmuna, nastavio put prema razrušenim bedemima Opara, dok se za njim poput šakala vukao Verper, i sam Bog bi znao šta je ćekalo i jednog, i drugog.

Na ivici puste doline, Tarzan je zastao iznad oparskih kupola i minareta. Kad padne noć, otići će sam u izvidnicu do podzemnog trezora, jer je rešio da ovu ekspediciju izvede vrlo oprezno.

Pošao je kad je pao mrak, a Verper, koji je sam savladao litice iza grupe ćoveka-majmuna i tokom dana se skrivao u kamenjaru planinskog vrha, kradom je pošao za njim. Zaravan obasuta kamenjem, između ivice doline i velikog granitnog brda, pred zidinama grada, gde se nalazio ulaz u prolaz do podzemne riznice, omogućila je Belgijancu da se krije dok je pratio Tarzana prema Oparu.

Video je kako krupni ćovek-majmun spretno skaće uz veliku stenu. Verper se drhteći od straha pridržavao dok se penjao, znojio se

gotovo paralisan od užasa, ali je napredovao gonjen pohlepom, dok se najzad nije ispeo na kameniti vrhunac.

Tarzan se nije video. Verper se za trenutak sakri iza jedne od manjih stena kojih je bilo na vrhu brda, ali se, ne videvši i ne začuvši Engleza, zatim izvukao iz svog skrovišta da bi sistematski pretražio okolinu u nadi da će otkriti lokaciju blaga na vreme i nestati odatle pre nego što se Tarzan vrati, jer je Belgijanac želeo da se, posle Tarzanovog odlaska, vrati sa svojim pratiocima i na miru ponese koliko god bude mogao.

Pronašao je uski procep koji je lepo obrađenim granitnim stepenicama vodio nizbrdo, prema središtu brdašceta. Tiho je prilazio mračnom ulazu u tunel u kome se gubilo stepenište; ali tu je zastao, plašeći se da se Tarzan ne vrati.

Čovek-majmun je, daleko ispred njega, išao stenovitim prolazom dok nije došao do prastarih drvenih vrata. Trenutak kasnije se našao u samoj riznici u kojoj su pre mnogo vekova tadašnji stanovnici uredno poslagali gomile dragocenih poluga, koje su pripadale vladarima velikog kontinenta koji leži potopljen na dnu Atlantika.

Nikakav zvuk nije remetio tišinu podzemne riznice. Nije bilo znakova nečijeg ulaska od onog vremena kada je čovek-majmun poslednji put bio u skloništu zaboravljenog blaga.

Tarzan se, zadovoljan, okrenuo i pošao natrag, prema vrhu brda. Verper ga je, skriven iza jednog granitnog kamena, gledao kako prolazi od senke stepeništa prema ivici brda koja je bila okrenuta rubu doline, gde su Vaziri čekali signal svog gospodara. Zatim se Verper izvukao iz skrovišta, priskočio do mračnog ulaza u tunel i nestao u njemu.

Tarzan je, zastavši na ivici brda, pustio svoj gromoviti glas i riknuo poput lava. Ponovio je poziv 2 puta u pravilnim intervalima, pa ostao pažljivo osluškujuci nekoliko minuta, dok nisu zamrli odjeci trećeg poziva. Zatim je iz daljine, preko doline, došao slabašan odgovor — jednom, 2 puta, triput. Basuli, poglavica Vazira, čuo ga je i odgovorio.

Tarzan je pošao natrag prema riznici, znajući da će za nekoliko sati njegovi crnci doći da ponesu još 1 tovar blaga u neobično oblikovanim zlatnim polugama iz Opara. U međuvremenu, on će poneti koliko bude mogao tog dragocenog metala do vrha brda.

Šest puta je on prešao taj put za 5 sati pre nego što je Basuli stigao do brda, i preneo je 48 poluga do ivice tog velikog kamena, noseći svaki put teret koji bi jedva nosila dvojica običnih ljudi, pa i pak taj džin nije bio umoran i pomogao je svojim abonosnim ratnicima da se popnu do vrha brda uz konopac koji su za to poneli.

Šest puta se on vratio u odaju sa blagom i 6 puta je Belgijanac Verper drhtao skriven u senkama na drugom kraju dugačke riznice. Čovek-majmun se još jednom vratio unutra, i tada je s njim došlo 50 njegovih ratnika koji su pristali da budu nosači zbog jedinog čoveka na svetu koji je mogao da od ljudi tako žestoke i ponosne prirode zatraži sličnu uslugu. Još 52 poluge su izneli iz riznice da bi kompletirali stotinu, koliko je Tarzan nameravao da ponese sa sobom.

Kad su poslednji Vaziri izašli iz prostorije, Tarzan se vratio da baci poslednji pogled na ogromno blago koje je prilikom svoja 2 dolaska jedva načio. Pre nego što je ugasio svoju, poslednju, sveću koju su poneli, a čije je treperavo svetlo prvo prekinulo neprozirnu tamu podzemne odaje, koju su ljudi zaboravili pre bezbroj vekova, Tarzan se u mislima vratio na onu priliku kada je prvi put ušao u riznicu pod zemljom, naišavši slučajno na nju, dok je bežao iz jama ispod hrama gde ga je sakrila La, prvosveštenica obožavalaca Sunca.

Setio se kako je ležao, vezan, na žrtvenom oltaru hrama, dok je La s visoko uzdignutim bodežom stajala iznad njega, a redovi sveštenika i sveštenica u histeričnoj ekstazi fanatizma čekali prvi mlaz tople krvi njihove žrtve da bi njome napunili svoje zlatne pehare i popili je u slavu svog plamenog boga.

Čovek-majmun se živo sećao grubog i krvavog upada ludog sveštenika, Taa, bekstva ostalih sveštenika pred krvoločnim ludilom tog ružnog stvorenja, brutalnog napada na La i svog dela učešća u toj tragediji, kada se borio sa pobesnelim oparijancem i ubio ga pred nogama sveštenice koju je ovaj napao.

Tih i mnogih drugih stvari setio se Tarzan dok je stajao i zamišljeno zurio u duge redove žutog metala. Zapitao se je li La još uvek vladarka hramova razrušenog grada u čijim temeljima se trenutno nalazio. Jesu li je najzad primorali da se spari s nekim od njenih grotesknih sveštenika? Bila bi to zaista grozna sudbina za takvu

lepoticu. Tarzan odmahnu glavom, priđe do sveće, zaguši njeno svetlo i okrenu se prema izlazu.

Iza njega je špijun čekao da on ode. Otkrio je tajnu zbog koje je došao, i sada je mogao da se vrati svojim dokonim pratiocima, dovede ih u riznicu i odnese zlata koliko god bude mogao da natovari na njih.

Vaziri su stigli do izlaza iz tunela i upravo su izlazili na svež vazduh, ispod zvezdama obasutog neba, na vrhu brda, kad je Tarzan otresavši snove iz glave polako pošao za njima.

Još jednom je, mislio je – poslednji put, zatvorio masivna vrata riznice. U mraku iza njega Verper ustade i protegnu svoje zgrčene mišiće. Ispružio je ruku i sa ljubavlju pomilovao zlatnu polugu u najbližem nizu. Izvadio ju je iz njenog pradavnog ležišta i odvagnuo u iuci. Stegao ju je na grudi u ekstazi pohlepe.

Tarzan je razmišljao o srećnom povratku kući koji ga je očekivao, o dragim rukama oko svog vrata i toplom obrazu na svom licu; ali te misli su nestale kada se setio starog vrača i njegovog upozorenja.

A onda, u toku samo nekoliko sekundi, nade njih obojice su razbijene. Jedan je u paničnom užasu zaboravio i svoju pohlepu – drugi je doživeo potpuni zaborav svoje prošlosti zbog udarca odvaljenog komada kamena koji mu je razbio glavu.

5. OLTAR PLAMENOG BOGA

Desilo se to u trenutku kad se Tarzan okrenuo od zatvorenih vrata da bi pošao prema izlazu u spoljni svet. Došlo je bez upozorenja. U jednom trenutku je sve bilo mirno i normalno – u sledećem se zemlja zatresla, slabašni zidovi uzanog prolaza su se savili i mrvili, veliki granitni blokovi su otpadali sa tavanice, padali po uskom tunelu i zatrpavali ga, a zidovi su se još više ugibali od napora. Zadobivši udarac u glavu, Tarzan se zateturao unatrag, prema vratima riznice, koja su se od udara njegovog tela otvorila, i pao na pod riznice.

U prostoriji u kojoj je bilo blago zemljotres je napravio manje štete. Nekoliko poluga je palo sa viših gomila, samo 1 komad stene se odvalio sa tavanice i razbio se na podu, a zidovi su popucali ali se nisu srušili.

Desio se samo 1 udar, nije bilo drugog koji bi završio rušenje započeto u prvom talasu zemljotresa. Verper, koji se pri tom prvom udaru našao opružen punom dužinom po zemlji, digao se na noge videvši da nije povređen. Pipajući put prema suprotnom kraju prostorije, tražio je sveću koju je Tarzan ostavio stopljenu sa sopstvenim voskom, na jednoj od poluga.

Pošto je potrošio veći broj šibica, Belgijanac je najzad našao ono što je tražio, i trenutak kasnije je slaba svetlost razbila mrkli mrak oko njega; nervozno je dahnuo jer je neprobojna tama još više naglašavala užas situacije u kojoj se našao.

Kad su mu se oči privikle na svetlost, on pogleda prema vratima – želeo je samo da pobegne iz tog jezivog groba – i ugleda telo polugolog džina kako leži u samom dovratku. Verper se povuče, uplašivši se da ne bude otkriven; ali već na drugi pogled video je da je Englez mrtav. Iz duboke rane na glavi iscurila mu je prava lokva krvi na betonski pod.

Belgijanac brzo preskoči ispruženo telo svog nekadašnjeg domaćina i, ne pomislivši čak da pomogne čoveku u kome je, po svemu sudeći, ipak bilo još života, otvori vrata da bi jumuo kroz hodnik u bezbednost.

Ali nade su mu brzo pokopane. Iza samih vrata tunel je bio sasvim zatrpan i zatvoren neprobojnom masom srušenog i razbijenog kamena. Okrenuo se i vratio u riznicu. Uzeo je sveću s mesta gde je

stajala i počeo pažljivo da pretražuje prostoriju, i ubrzo je otkrio još jedna vrata, na drugom kraju, gurnuo ih i ona su se škripeći pod težinom njegovog tela otvorila. Iza tih vrata je bio još jedan uzani prolaz. Verper je pošao njime, pa se popeo kamenim stepenicama do drugog hodnika, oko 6 m iznad nivoa onog prvog. Slabašno svetlo sveće mu je osvetljavalo put i trenutak kasnije mu je bilo drago što ima pri sebi to grubo starinsko svetlo na koje bi pre samo nekoliko sati pogledao sa prezirom, jer mu je ono baš na vreme otkrilo otvorenu jamu kojom se očigledno završavao tunel kojim je išao.

Pred njim je bilo okruglo okno. On diže sveću i zagleda se u dubinu. Dole duboko ugledao je odsjaj svetla na vodi. Naišao je na bunar. Digao je sveću iznad glave i zagledao se preko mračne praznine, i tamo, na drugoj strani, ugledao nastavak tunela; ali, kako da preskoči ambis?

Dok je tako odmeravao rastojanje do suprotne strane i razmišljao da li da se odvaži na tako veliki skok, odjednom ga iznenadi prodoran vrisak koji se zatim polako utišavao, da bi se završio tihim jecajima. Glas kao da je bio ljudski, a opet tako jeziv kao da ga je isпустиo grlo čoveka čija se izgubljena duša muči goreći u vatrama pakla.

Belgijanac uzdrhta i pogleda gore, jer mu se učinilo da je krik došao odozgo. Visoko iznad glave ugledao je otvor i kroz njega delić neba istačkan sjajnim zvezdama.

Začetak ideje da pozove u pomoć bio je zbrisan jezivim krikom – a na mestu gde se takav krik može čuti, ljudska bića ne mogu opstati. Bez obzira kakva su to bića iznad njega, nije se usudio da se otkrije. Opsovao je sebe što je uopšte pošao u takvu avanturu. Poželeo je da se nađe u sigurnom logoru Ahmeta Zeka, poželeo je čak i da mu se pruži prilika da se preda vojnim vlastima Konga ako bi time mogao da se izvuče iz neprilike u kojoj se našao.

Preplašen, pažljivo je osluškivao, ali krik se nije ponovio, pa je najzad odlučio da učini očajnički korak, i spremio se da preskoči ponor. Vratio se 20-tak koraka, zatrčao se, pa na ivici bunara skočio iz sve snage da bi doskočio na suprotnu stranu.

U ruci je stezao sveću koja je pucketala, ali se od udara vetra u skoku ugasila. U potpunom mraku leteo je kroz prostor, tražeći

oslonac u slučaju da nogama promaši nevidljivu ivicu.

Udario je kolenima u ivicu vrata na suprotnoj strani kamenitog tunela, kliznuo unazad, za trenutak očajnički pokušavao da se zadrži, i najzad ostao da visi pola u otvoru, a pola izvan njega; ali bio je bezbedan. Nekoliko minuta nije smeo ni da se pomeri; samo je ležao, onemoćao i sav u znoju, tu gde je pao. Najzad se polako izvukao sasvim u tunel, pa ostao i tu da leži ispružen na podu, sa mukom vraćajući kontrolu nad svojim rasturenim živcima.

Kad je kolenima udario u ivicu tunela, ispustio je sveću. Uskoro je, suludo se nadajući da nije pala u bunar nego na pod tunela, počeo četvoronoške pažljivo da traži mali lojani cilindar koji mu se sada činio mnogo vrednijim nego celokupno oparsko zlato na gomili.

Kad ju je najzad napipao, zgrabio ju je i pao, iscrpljeno jecajući. Dugo je tako ležao slomljen, drhteći; onda se polako uspravio i seo, izvadio šibicu i upalio taj ostatak sveće. Sa pojavom svetla uspeo je i malo da se smiri, pa je uskoro opet išao kroz tunel, tražeći izlaz. Jezivi krik koji je čuo odozgo, kroz otvor bunara, još mu je odzvanjao u ušima, pa je drhtao i zbog šuma sopstvenih opreznih koraka.

Prešao je kratku razdaljinu, kad je tužan naišao na zidanu barijeru koja mu je preprečila put, sasvim zatvorivši tunel. Šta to treba da znači? Verper je bio obrazovan i inteligentan čovek. Vojna obuka ga je naučila da pravilno koristi mozak. Takav ćorsokak u tunelu mu je bio besmislen. On mora da se nastavlja iza tog zida. Neko ga je, pre njega, blokirao iz potrebe koju ovaj nije znao. Počeo je da ispituje zid pod svetlom sveće. Oduševljeno je otkrio da su tanki kameni blokovi u zidu bili vrlo slabo povezani, bez maltera i cementa. Povukao je 1 od njih i, srećan, otkrio da se lako pomera. Izvlačio je blok po blok, dok nije napravio otvor dovoljno veliki da se kroz njega provuče, i onda je kroz njega prešao u veliku, ali nisku prostoriju. Na suprotnoj strani su mu se isprečila još jedna vrata; ali njih je lako otvorio jer nisu bila zatvorena rezom. Pred njim se protezao dug, mračan hodnik, ali prešao je samo nekoliko koraka kad mu je sveća izgorela do kraja, opekavši mu prste. Spustio ju je, opsovavši, na pod, gde je za trenutak zapucketala i ugasila se.

Sad je opet bio u potpunom mraku i opet se naježio od straha. Nije pojma imao kakve ga klopke i opasnosti očekuju; ali odsustvo

ikakvog svetla na njega je uticalo tako loše da je pretpostavljao da se ni za korak nije približio slobodi.

Polako je napredovao hodnikom, rukama opipavajući zidove i oprezno nogama ispitujući pod pred sobom, pre no što bi napravio korak. Nije znao koliko dugo je tako išao; ali na kraju je, shvativši da nema pojma o dužini tog tunela, iscrpljen događajima, strahom i neispavanošću, odlučio da legne i odmori se pre nego što dalje nastavi istraživanje.

Kada se probudio, oko njega je i dalje vladao potpuni mrak. Možda je spavao sekundu ili ceo dan – nije znao; ali bio je siguran da je spavao, jer se osećao osvežen i gladan.

Nastavio je dalje pipajući; ali sada je vrlo brzo stigao u prostoriju koja je bila osvetljena kroz tavanicu, odakle se spuštalo stepenište dole, do poda odaje.

Kroz otvor iznad glave Verper je nazirao sunčevu svetlost između masivnih stubova isprepletenih i omotanih lijanama penjačicama. Oslušnuo je; ali čuo je samo vetar u granju, prozuke krike ptica i brbljanje majmuna.

Hrabro se popeo uz stepenice, da bi se našao u okruglom dvorištu. Pravo ispred njega nalazio se kameni oltar, sav u mrljama tamno crvene boje. Tada Verper nije razmišljao o poreklu mrlja – kasnije mu je njihovo poreklo postalo užasno jasno.

Pored otvora u podu, tik iza oltara, gde je iz donje prostorije ušao u ovu, Belgijanac je otkrio nekoliko vrata koja su vodila iz tog kruga u nivou poda. Iznad i oko tog kruga stajao je niz balkona. Majmuni su trčkarali po napuštenim ruševinama, a raznobojne ptičice su veselo letele tamo-amo između stubova i galerije iznad njih; ali nije bilo znakova ljudskog prisustva. Verperu laknu. Uzdahnuo je kao da mu je veliki teret pao sa ramena. Koraknuo je prema jednom od izlaza, pa stao očiju raširenih od zaprepašćenja i užasa, jer se gotovo u istom trenutku otvorilo tuce vrata u zidovima kruga i prema njemu je jurnula horda ljudi zastrašujućeg izgleda.

Bili su to sveštenici oparskog Plamenog boga – isti oni čupavi, kvrgavi i ružni čovečuljci koji su na tom istom mestu, pre mnogo godina, odvukli Džejn Klejton na žrtveni oltar. Njihove dugačke ruke, kratke i krive noge, blizu postavljene i opake oči, kao i niska i uska

čela, davali su im zverski izgled koji je poslao trnce parališućeg straha kroz oslabljene Belgijančeve živce.

On se, vrisnuvši, okrenu da pobegne natrag, u manje strašne, mračne hodnike i prostorije iz kojih je upravo izašao, ali jezivi čovečuljci behu predvideli njegovu nameru. Preprečili su mu put; uhvatili su ga i, mada je pao na kolena moleći da mu poštede život, vezali i bacili na pod u unutrašnjem delu hrama.

Ostatak je bio samo ponavljanje onoga što su Tarzan i Džejn Klejton već doživeli. Došle su sveštenice, a sa njima i prvosveštenica, La. Verpera su digli i položili na oltar. Hladan znoj ga je oblio kad je La digla okrutni žrtveni nož iznad njega. Pesma smrti je došla do njegovog izmučenog mozga. Ugledao je zlatne pehare iz kojih će opaki sveštenici gasiti svoju neljudsku žeđ njegovom toplom, životvornom krvlju.

Poželeo je da kratkim trenutkom besvesti može da izbegne kobni ubod vrha noža – a onda se razlegao zastrašujući urlik koji mu umalo nije probio bubnu opnu. Prvosveštenica je spustila bodež. Oči joj se raširiše od straha. Sveštenice, njene kaluđerice, vrišteći su se razbežale prema izlazima. Sveštenici su, zavisno od svoje hrabrosti, režanjem izražavali bes ili strah. Verper diže glavu ne bi li ugledao uzrok njihove panike i od onoga što je video i sam se ohladio od straha, jer su njegove oči uhvatile figuru velikog lava koji je stajao u središtu hrama, dok je prva osakaćena žrtva već ležala pod njegovim snažnim šapama.

Gospodar divljine urliknu još jednom, okrenuvši svoj besni pogled prema oltaru. La posrnu napred, zatetura se i u okretu pade preko Verpera.

6. NAPAD ARAPA

Pošto je nestao prvi užas koji je bio posledica šoka zbog zemljotresa, Basuli i njegovi ratnici su požurili natrag u tunel da potraže Tarzana i dvojicu svojih ljudi koji su takođe nestali.

Našli su prolaz blokiran i zatvoren obrušenim kamenjem. Dva dana su naporno radili da probiju put do zatvorenih prijatelja; ali kada su, posle herkulovskih napora, uklonili samo nekoliko metara zemlje iz zagušenog tunela i otkrili unakažene ostatke jednog od svojih drugova, zaključili su da su Tarzan i drugi Vaziri verovatno izginuli pod obrušenom masom dublje u tunelu, daleko od dohvata, pa im pomoć ne bi ni pomogla.

Dok su radili, stalno su uzvikivali imena svog gospodara i svojih drugova; ali nisu dobijali odgovor. Najzad su digli ruke od potrage. Bacili su poslednji, tužni pogled na obrušeni grob gospodara, pa digli na ramena teški tovar zlata, koji će njihovoj ožalošćenju i voljenoj gospodarici doneti bar udobnost ako ne sreću, i pošli na svoj tužni put preko puste oparske doline i dalje, kroz šume, prema dalekom bungalovu.

A dok su oni putovali, taj mirni, srećni dom je već zadesila nesrećna sudbina!

Sa severa je došao Ahmet Zek, u napad, na pismeni poziv svog poručnika. Saa njim je došla horda odmetnutih Arapa, razbojnika i otpadnika, i isto tako odbačenih crnaca, skupljenih iz još gorih i zaostalijih plemena divljih ljudoždera kroz čije su zemlje napadači krstarili bez ikakvih problema.

Mugambi, abonosi Herkules koji je išao i u vatru i u vodu sa svojim voljenim bvanom od ostrva Džangl pa skoro do gornjeg toka Ugambe, prvi je primetio dolazak opakog karavana.

Njega je Tarzan ostavio kao zapovednika ratnika koji su ostali da čuvaju ledi Grejstok, jer ne bi hrabriji i odaniji zaštitnik našao nigde na svetu. Džinovskog stasa, divlji i neustrašivi ratnik, taj krupni crnac je imao dušu i razum jednake svojoj veličini i snazi.

Ne jednom se on, posle odlaska svog gospodara, udaljavao od bungalova, ali je uvek bio tu kada bi ledi Grejstok poželela da izjaši u ravnici ili prekрати monotoniju svoje usamljenosti kratkim lovačkim

izletom. U tim prilikama Mugambi je na snažnom arapskom konju jahao uvek pored nje.

Njegove oštre oči su ugledale jahače još u daljini. Neko vreme je pažljivo posmatrao grupu došljaka, a onda se okrenuo i otrčao prema urođeničkim kolibama koje su se nalazile nekoliko stotina metara ispod bungalova.

Tu je sazvaio besposlene ratnike. Brzo je izdao naređenja. Ratnici su dograbili svoje oružje i štitove. Neki su otrčali da pozovu radnike sa polja, i pastire i čobane. Ali većina je pošla za Mugambijem prema bungalovu.

Prašina koju su dizali jahači bila je još daleko. Mugambi nije bio siguran da ona skriva neprijatelje; ali on je proveo ceo život u divljini Afrike i viđao je lakve grupe i pre ove koja je došla nenajavljena. Bilo ih je i miroljubivih, i ratobornih – to se nikad ne zna. Ali treba biti spreman. Mugambiju se nije svidela žurba kojom su ovi dolazili.

Grejstokov bungalov nije bio prilagođen za odbranu. Okolo nije bilo palisada jer tu gde se nalazio, u zemlji vernih Vazira, njegov vlasnik nije smatrao mogućim nikakav neprijateljski napad. Na prozorima su, kao zaštita od neprijateljskih strela, bili teški drveni poklopci, koje je Mugambi upravo zatvarao kad se ledi Grejstok pojavila na verandi.

„Hej, Mugambi!“ uzviknula je. „Šta se dešava? Zašto zatvaraš poklopce?“

Mugambi joj pokaza preko polja, prema jahačima u belom, koji su sada već bili sasvim raspoznatljivi.

„Araplari,“ objasnio je. „Oni ne dolaze u dobru kad veliki bvana otišao.“

Ispod uredno ošišane, cvetne žive ograde, Džejn Klejton opazi blistava tela svojih Vazira. Sunce se odbijalo od metalnih vrhova njihovih kopalja, davalo veličanstvene boje perju u njihovim ratnim kapama i bacalo blistavi odsjaj sa sjajne kože na njihovim širokim ramenima i visokim jagodicama.

Džejn Klejton ih je osmotrila s ponosom i ljubavlju. Šta joj se može desiti pod njihovom zaštitom?

Jahači se zaustaviše na stotinak jardi ispred dvorišta, na čistini. Mugambi je požurio dole, da se pridruži svojim ratnicima. Izašao je nekoliko jardi ispred njih i čvrstim glasom pozdravio strance. Ahmet Zek je sedeo uspravno u sedlu, ispred svojih sledbenika.

„Arapin!" uzviknuo je Mugambi. „Šta vi radiš ovde?"

„Dolazimo u miru," odgovorio je Ahmet Zek. „Onda se okrenite i idite u miru," reče Mugambi. „Mi vas ne želi ovde. Nema mira između Arapa i Vazira."

Mugambi nije bio rođeni Vaziri, već ga je pleme usvojilo, ali sada nije bilo člana plemena koji bi bio ponosniji od njega na tradicije plemena i junaštvo.

Ahmet Zek pređe na jednu stranu svoje horde i tiho se obrati svojim ljudima. Trenutak kasnije, bez upozorenja, besna rulja je uletela u redove Vazira. Nekoliko ratnika je palo, a ostali uzvatiše napad; ali Mugambi je bio oprezan koliko i hrabar vođa. Znao je da je uzaludno napadati konjanike naoružane musketama. Povukao je svoje ljude iza grmlja u vrtu. Neke je razaslao na različita mesta terena oko bungalova. Šestoricu je poslao u sam bungalov, naredivši im da zadrže gospodaricu unutra i čuvaju je, ako treba, svojim životima.

Primenivši taktiku pustinjačkih ratnika od kojih je potekao, Ahmet Zek je poveo svoje ljude galopom u dugoj, tankoj liniji da bi napravili veliki krug koji se sve više sužavao i približavao braniocima.

U delu gde je krug bio najbliži Vazirima, neprekidna paljba rešetala je žbunje iza koga su se skrivali crni ratnici. Oni su, opet, strelama gađali najbliže jahače.

Vaziri, čuveni po svojoj streljačkoj veštini, nisu se obrukali tog dana. Poneki od crnomanjastih jahača je vrlo često dizao ruke iznad glave i pao iz sedla, pogođen smrtonosnom strelicom; ali borba je bila neravnomerna. Arapi su bili brojniji od Vazira; njihovi meci su iza grmlja nalazili ciljeve koje arapski strelci nisu ni videli; a onda je Ahmet Zek suzio krug za oko 800m iznad bungalova, srušio deo ograde i uveo razbojнике na teren kuće.

Izbezumljeno su jumuli preko poljane. Više se nisu zaustavljali da sklone ogradu, nagonili su svoje životinje pravo na nju i rušili prepreke.

Mugambi ih je primetio, pa je pozvao ostatak svojih ratnika da se prebace do bungalova i zadnjeg uporišta. Ledi Grejstok je stajala na verandi, sa puškom u ruci. Hladnokrvno je obarala razbojнике sa konja; mnogi poniji su jurili bez jahača u redovima napadačke bande.

Mugambi je uvukao svoju gospodaricu u bezbednost kuće, i svoje desetkovane snage spremio da dočekaju neprijatelja u zadnjem

uporištu.

Arapci su jurili vrišteći i mašući svojim dugim puškama iznad glava. Prošli su pored verande uz smrtonosnu vatru prema Vazirima koji su klečali ispaljujući pravu kišu strelica iza svojih dugih, ovalnih štitova – koji bi verovatno zaustavili neprijateljsku strelicu ili skrenu koplje – ali su bili sasvim bespomoćni pred olovnim projektilima iz pušaka.

Ostali strelci su bili isto tako efektni u sigurnosti, iza poluspuštenih poklopaca na prozorima bungalova, pa ih je posle prvog napada Mugambi sve povukao u kuću.

Arapci su bez prestanka napadali, pa su najzad oformili neprekidni krug oko malene utvrde, i izvan strelometa efektivnih branilaca. Sada su po volji pucali prema prozorima. Vaziri su, 1 po 1, padali. Sve manje strelica je letelo kao odgovor na tanad jahača i Ahmet Zek je naposljetku naredio direktni napad.

Pucajući u trku, krvoločna horda je jumula prema verandi. Njih 10-tak je palo od strelica branilaca; ali većina je stigla do vrata. Drveni kundaci su počeli da udaraju po njima. Sa praskom razlomljenog drveta pomešao se pucanj iz puške Džejn Klejton koja je kroz vrata ispalila na nemilosrdnog neprijatelja.

Padali su ljudi sa obe strane vrata; ali slabašna barijera je najzad pala pred žestokim udarcima izbezumljenih napadača; srušila se unutra, i 10-tak crnomanjastih ubica je uletelo u dnevnu sobu. Na drugom kraju je stajala Džejn Klejton, okružena ostatkom svojih vernih branilaca. Pod je bio pun tela onih koji su već dali život da bi nju odbranili. Ispred tih njenih zaštitnika stajao je džin Mugambi. Arapci su digli puške da ispale poslednji plotun koji će slomiti poslednji otpor; ali Ahmet Zek uzviknu upozorenje koje je zaustavilo njihove prste na obaračima.

„Ne pucajte u ženu!“ uzviknuo je. „Ko je povredi, umreće. Ženu hoću živu!“

Arapci jurnuše preko sobe; Vaziri su ih dočekali svojim teškim kopljima. Bljesnuli su mačevi, a pištolji sa dugim cevima su bučno bljuvali smrt. Mugambi je bacio koplje na najbližeg neprijatelja tako jako da je drška sasvim prošla kroz Arapina, a zatim je zgrabio pištolj od drugoga i držeći ga za cev, udario po glavi sve koji su se približili njegovoj gospodarici.

Nekoliko preostalih ratnika se, sledeći njegov primer, borilo poput demona; ali padali su 1 po 1, dok nije ostao samo Mugambi da brani život i čast drugarice čoveka-majmuna.

Ahmet Zek je preko sobe posmatrao neravnopravnu borbu, požurujući svoje ljude. U rukama je držao draguljima ukrašenu musketu. Polako ju je digao do ramena, da bi sačekao neki pokret koji će mu izložiti Mugambija, a da ne dovede u opasnost život žene ili nekog od njegovih sledbenika.

Došao je taj trenutak i Ahmet Zek je povukao oroz. Hrabri Mugambi se bez glasa srušio pred noge Džejn Klejton.

Trenutak kasnije su je uhvatili i razoružali. Bez reči su je izvukli iz bungalova. Veliki cmac ju je digao na svoje sedlo pa je, dok su ostali po bungalovu i oko njega tražili plen za pljačku, izjahao s njom ispred kapije da bi tu sačekao gospodara.

Džejn Klejton je videla kako isteruju konje iz korala i teraju stoku s pašnjaka. Videla je kako iz njenog doma uzimaju sve što je vredno u očima Arapa, a zatim su zapalili baklju i vatra je počela da guta ono što je ostalo.

I najzad, kad su se napadači skupili, pošto su izživeli svoj bes i gramzivost, i pohitali sa njom prema severu, videla je kako se visoko u nebo dižu dim i plamen, dok ih vijugavi put i gusta šuma nisu sakrili od njenih očiju.

Dok je vatra gutala njenu dnevnu sobu, pružajući svoje plamene jezike prema telima poginulih, 1 iz te tužne družine čija je krv već prestala da ističe, pomerio se. Bio je to krupni crnac koji se prevrnuo na bok i otvorio svoje krvlju oblivene, bolne oči. Mugambi, za koga su Arapi mislili da je mrtav, bio je živ. Dok je plamen lizao gotovo svuda oko njega, on se sa naporom digao na ruke i kolena, i polako počeo da puzi prema vratima.

Padao je na pod; ali se uvek dizao i nastavljao da puzi prema bezbednom mestu. Posle čitave večnosti tokom koje su plamenovi od prostorije napravili pravu furunu, krupni crnac je uspeo da se izvuče na verandu, skotrlja niz stepenice i odvuče u sigurnost hladnoće obližnjeg grmlja.

Cele noći je tako ležao, čas nesvestan, čas bolno svestan; a kasnije sa divljom mržnjom gledao užasni plamen koji je još uvek goreo iz zapaljenog skladišta i pojate. Neki lutajućí lav je riknuo u

blizini; ali krupni crnac se nije plašio. U njegovom divljem mozgu je ostala samo jedna misao – osveta! osveta! osveta!

7. OPARSKA RIZNICA

Tarzan je ostao da leži na podu riznice, ispod obrušenih zidova Opara. Dugo je ležao kao mrtav; ali nije bio mrtav. Onda se pomerio. Otvorio je oči u pomrčini prostorije. Digao je ruku do glave i kad ju je sklonio, na njoj je bilo skorene krvi. Omirisao je prste kao što bi divlja životinja onjušila krv na svojoj povređenoj šapi.

Polako se digao i seo – osluškujući. U toj zatrpanoj grobnici vladala je mrtva tišina. Nesigurno se digao na noge i teturajući pošao između gomila poluga. Šta li je on? Gde je? Glava ga je bolela; drugih posledica udarca nije bilo. Nije se sećao nezgode, ni onoga što joj je prethodilo.

Rukama je nesigurno prešao preko svojih udova, grudi i glave. Osetio je neki drhtaj za sobom, nož u komadu odeće na bedrima. Nešto u njegovoj glavi se borilo da izađe na površinu mozga. Ah! to je to. Nešto nedostaje. Čučnuo je i počeo rukama da opipava pod, tražeći to što mu je instinkt govorio da nedostaje. I našao ga je – teško ratno koplje koje tokom proteklih godina beše tako važno u njegovom svakodnevnom životu i samom opstanku, nerazdvojno od njega još od davnih dana, kada je uzeo prvo koplje od mrtvog crnca, koji je bio žrtva njegovog učenja u divljini.

Tarzan je bio siguran da van tog sveta tmine između kamenih zidina koje su ga okruživale, postoji neki dragi, lepši svet. Nastavio je da traži, i najzad, našao vrata kroz koja se ulazilo ispod grada i hrama. Pošao je tuda, vrlo neoprezno. Došao je do kamenog stepeništa koje vodi gore, do sledećeg sprata. Popeo se i nastavio dalje, prema bunaru.

Nije bilo ničega što bi podsetilo njegovu zagubljenu memoriju na događaje koji su se tu desili. Išao je kroz mrak kao da prelazi neku čistinu obasjanu podnevnim suncem, i onda se odjednom desilo ono što je moralo da se desi jer je on pod tim okolnostima previše žurio.

Došao je do ivice bunara, zakoračio u prazninu, posrnuo i poleteo dole, u mračno ništavilo. Ne puštajući koplje iz ruke pao je u vodu i potonuo, ne nadajući se.

Udar ga nije povredio i kad je izronio, otresao je vodu iz očiju i shvatio da može da gleda. U bunar je dopirala dnevna svetlost kroz neki otvor, visoko iznad njega. Bacala je slab odsjaj na okolne

zidove. Tarzan se osvrnuo oko sebe. U nivou površine vode ugledao je veliki otvor u tamnom i klizavom zidu. Zaplivao je do njega i izvukao se na vlažni pod tunela.

Pošao je njime, ali sada je bio oprezniji, jer Tarzan, gospodar majmuna, počeo je da uči. Neočekivani pad u rupu naučio ga je da pazi kako ide kroz mračne prolaze – nije mu bila potrebna druga lekcija.

Prolaz je dugo bio prav kao strela. Pod je bio klizav, kao da ga je s vremena na vreme voda iz bunara plavila. To je usporilo Tarzanov korak jer je sa mukom održavao ravnotežu.

Prolaz se završio podnožjem stepeništa. On pođe uz stepenice. Mnogo puta je skretao tamo-amo, dok najzad nije ušao u malenu, kružnu prostoriju čiji je mrak razbijala slaba svetlost koja je ulazila kroz okrugli otvor prečnika jednog metra, koji se protezao od središta tavanice vertikalno preko 30 m, i tu završavao rešetkom kroz koju je Tarzan video plavo, sunčano nebo.

Tarzan pogleda oko sebe. Sav nameštaj u toj okrugloj prostoriji činilo je nekoliko metalnih, bakrom okovanih sanduka. Tarzan pređe rukama preko njih.

Opipavao je bakarne klince, povlačio šarke i najzad, slučajno, digao poklopac jednog od njih.

Ugledavši predivnu sadržinu, uzviknuo je od radosti. U slabo osvetljenoj sobi blistao je poslužavnik pun dragulja. Tarzan, koji je zbog udarca opet postao divljak, nije imao pojma o njihovoj basnoslovnoj vrednosti. Za njega su to bili samo lepi kamenčići. Gurnuo je ruke u gomilu i pustio da mu neprocenjivi dragulji prođu kroz prste. Prilazio je i drugim sanducima, samo da bi otkrio da su i oni puni dragog kamenja. Gotovo svi su bili obrađeni, i on je jednu šaku takvih gurnuo u torbicu koja mu je visila na boku – neobrađeno kamenje je bacio natrag u sanduke.

Čovek-majmun se nesvesno teturao zaboravljenom oparskom riznicom. Vekovima je ona ležala ispod hrama plamenog boga, između mnogih mračnih prolaza koje sujeverni potomci drevnih obožavalaca sunca nisu smeli ili nisu hteli da istražuju.

Kad mu je to dosadilo, Tarzan je pošao hodnikom uz strmo stepenište. Tunnel ga je, zavijajući i skrećući, vodio uvek gore dok ga

nije uveo u prostoriju sa niskom tavanicom, svetlijom od svih u kojim je bio do tada.

Otvor u tavanici iznad njega, na gornjem kraju betonskog stepeništa, otkrivao je sjajan, osunčan prizor. Tarzan je začuđeno posmatrao stubove prekrivene lozom. Nabrao je obrve pokušavajući da se priseti nečega sličnog. Nije bio siguran. U njemu je neprestano bio osećaj da mu nešto beži – da bi trebalo da zna mnoge stvari koje ne zna.

Iz te zamišljenosti grubo ga je trgao gromoviti urlik iz otvora iznad njega. Posle urlika se začuše krici i vrištanje muškaraca i žena. Tarzan steže koplje i pođe uz stepenište. Kada je iz polumraka te prostorije izašao na blistavu dnevnu svetlost hrama, ugledao je neobičan prizor.

Stvorenja koja je spazio pred sobom prepoznao je po onome što jesu – muškarci, žene i jedan veliki lav. Muškarci i žene su jurili tražeći spas izvan tog prostora. Lav je stajao iznad tela jednog koji je imao manje sreće od ostalih. On je bio u središtu hrama. A pravo ispred Tarzana stajala je žena pored kamenog bloka. Na tom bloku je ležao neki čovek raširenih ruku i nogu, a dok je čovek-majmun sve to posmatrao, lav je opakim pogledom zurio u njih dvoje koji su ostali u hramu. Iz njegovog divljeg grla razlegao se još jedan gromoglasni urlik, a žena je vrisnula i srušila se onesveščena preko čoveka koji je bio razapet na kamenom oltaru ispred nje.

Lav priđe nekoliko koraka i čučnu. Njegov vijugavi rep nervozno se trzao. U trenutku kad je hteo da napadne, pogled mu pade na čoveka-majmuna.

Verper je, bespomoćno ležeći na oltaru, video da se veliki mesožder sprema da skoči na njega. Onda je video iznenadnu promenu na lavu, kad je on ugledao nešto iza oltara, izvan Belgijančevog vidokruga. Velika životinja se digla. Onda je jedna figura munjevito jurnula pored Verpera. Video je dignutu ruku koja je sigurnim zamahom bacila koplje, da bi se ono zarilo duboko u široke grudi životinje.

Video je da lav udara i grebe po dršci koplja, a onda je, zaprepašćen, ugledao golog džina koji je bacio koplje kako samo sa dugim nožem u ruci ide u susret tim opakim zubima i kandžama.

Lav se prope da bi dočekaio novog protivnika. Životinja je jezivo urliknula, a onda se, na Belgijančevo ogromno iznenađenje, slično divlje režanje začu i iz grudi čoveka koji je jumuo prema zveri.

Brzim iskorakom Tarzan je izbegao prvi zamah lavljih kandži. Zatim je skočio pored boka zveri i naskočio na njena žutomrka leđa. Rukama se uhvatio za čupavi vrat, a zube zario duboko u meso životinje. Velika mačka je režeći, poskakujući, prevrćući se i okrećući oko sebe pokušavala da otrese tog divljeg neprijatelja, ali za sve to vreme velika smeđa pesnica, zarivala je dugu oštricu u njen bok.

La je u toku bitke došla sebi. Kao očarana, stajala je zatim iznad svoje žrtve, posmatrajući spektakl. Za nju je bilo neverovatno da bi ljudsko bice u direktnom obračunu moglo nadjačati kralja životinja, pa ipak ta nemogućnost se dešavala pred njenim očima.

Najzad je Tarzanov nož zariven u veliko srce, i lav se uz poslednji, mučni grč srušio mrtav na mermerni pod. Pobednik skoči na noge, stavi stopalo na svoju žrtvu, diže lice prema nebu i pusti tako jeziv urlik da su i La, i Verper uzdrhtali dok je on odjekivao hramom.

Onda se čovek-majmun okrenuo i Verper je prepoznao onoga koga je kao mrtvog ostavio u riznici.

8. BEKSTVO IZ OPARA

Verper je bio zaprepašćen. Zar je to stvorenje isti onaj ponosni Englez koji ga je tako šarmantno zabavljao u svom luksuznom afričkom domu? Je li moguće da je ta divlja životinja vatrenog pogleda i krvavog lica, istovremeno i čovek? Je li taj užasni pobednički krik, koji je upravo čuo, izašao iz ljudskog grla?

Tarzan je zbunjenim pogledom gledao tog muškarca i tu ženu, ali bez najmanjeg znaka prepoznavanja. Izgledao je kao da je otkrio neki novi oblik života, pa se sad čudi svom otkriću.

La se zagledala u čoveka-majmuna. Onda joj se oči polako raširiše.

„Tarzane!" uzviknula je, a onda nastavila jezikom velikih majmuna čije je stalno druženje s njenim antropoidima (Čovekoliki, sličan čoveku (o majmunima) (prim. prev.)) uticalo na svakodnevni jezik oparijanaca: „Vratio si mi se! La je odbijala sve zahteve svoje religije i uvek čekala Tarzana – svog Tarzana. Nije tražila sebi para jer na celom svetu postoji samo 1 čovek sa kojim bi La mogla biti. I vratio si se! Reci mi, Tarzane, da si se vratio zbog mene."

Verper je slušao taj nerazumljivi jezik. Prelazio je pogledom sa La na Tarzana. Hoće li on razumeti taj čudni jezik?

Na Belgijančevo iznenađenje, Englez je odgovorio na istom jeziku.

"Tarzan," ponovio je zamišljeno. „Tarzan. To ime mi je poznato."

"To je tvoje ime – ti si Tarzan," uzviknu La.

„Ja sam Tarzan?" Čovek-majmun sleže ramenima. „Pa, to je dobro ime – pošto ne znam drugo, zadržaću ga; ali ne poznajem ni tebe. Nisam ovde došao zbog tebe. Zašto sam došao, nemam pojma; a ne znam ni odakle sam. Znaš li ti?"

La odmahnu glavom. „To nisam saznala," odgovori.

Tarzan se okrenu Verperu, pa isto upita i njega; ali jezikom velikih majmuna. Belgijanac odmahnu glavom.

„Ne znam taj jezik," reče na francuskom.

Tarzan bez napora i očigledno ne shvatajući promenu jezika, ponovi pitanje na francuskom. Verper odjednom shvati svu veličinu povrede koju je Tarzan doživeo. Izgubio je memoriju – nije više mogao da se seti svoje prošlosti. Belgijanac je upravo hteo da počne da mu objašnjava, kad mu iznenada sinu da bi, zadržavajući Tarzana, bar

privremeno, u neznanju sopstvenog identiteta, mogao nesreću čoveka-majmuna da okrene u svoju korist.

„Ne bih mogao reći odakle si došao," rekao je; „ali reći ću ti nešto drugo – ako se ne izgubimo sa ovog užasnog mesta, obojicu će nas zaklati na ovom krvavom oltaru. Ta žena je baš htela da mi zarije nož u srce, kad je lav naišao i pokvario im taj satanski obred. Hajde! Treba da, pre nego što se oporave od straha i ponovo sakupe, nađemo izlaz iz njihovog prokletog hrama."

Tarzan se opet okrenu prema La.

„Zašto si," upitao je, „htela da ubiješ ovog čoveka? Jesi li gladna?" Prvosveštenica uzviknu sa gnušanjem.

„Je li on pokušao da ubije tebe?" nastavio je Tarzan.

Žena odmahnu glavom.

„Zašto si onda htela da ga ubiješ?" Tarzan je rešio da raščisti tu stvar.

La diže svoje vitke ruke i pokaza prema suncu.

„Hteli smo da ponudimo njegovu dušu na dar plamenom bogu," rekla je.

Tarzan se zbunio. On je opet bio majmun, a oni ne znaju za stvari kao što su duše i plameni bogovi.

„Želiš li ti da umreš?" upitao je Verpera.

Belgijanac počeo sa suzama u očima da ga uverava da neće da umre.

„Dobro, onda nećeš umreti," reče Tarzan. „Hajde! Idemo. Ova ženka bi te ubila, a mene zadržala za sebe. A ovo i tako nije mesto za Manganije. Ja bih brzo umro kad bi me zatvorili u ove kamene zidove."

Okrenuo se prema La. „Mi sad idemo," rekao je.

Žena skoči prema njemu i uhvati ruke čoveka-majmuna u svoje.

"Ne ostavljaj me!" uzviknu. "Ostani, i bićeš prvosveštenik. La te voli. Ceo Opar će biti tvoj. Robovi će te služiti. Ostani, Tarzane gospodaru majmuna, i primi ljubav kao nagradu."

Čovek-majmun odgurnu ženu koja je klečala. „Tarzan te ne želi," samo je rekao, pa prišao do Verpera, isekao mu veze i mahnuo mu da pođe za njim.

Dahćući – dok joj se lice grčilo od besa, La skoči na noge.

„Ostaćeš!" vrisnula je. „La će te imati – ako ne živog, onda mrtvog," pa je digla lice prema suncu i pustila isti onaj jezivi krik koji je Verper čuo već jednom, a Tarzan mnogo puta.

Kao odgovor na njen krik, iz okolnih prostorija i hodnika začu se graja glasova.

„Ovamo, sveštenici-stražari!" uzviknula je. „Nevemici su obeščastili najsvetijeg od svetih. Dođite! Uterajte strah u njihova srca; odbranite La i njen oltar; operite hram krvlju onih koji su ga isprljali."

Za razliku od Verpera, Tarzan je razumeo. Pogledao je Belgijanca i video da on nema oružja. Čovek-majmun brzo priđe do La, uhvati je svojim snažnim rukama i, mada se ona otimala divljim ludilom demona, brzo ju je razoružao i dodao dugi, žrtveni nož Verperu.

„Trebaće ti ovo," rekao je, i u tom trenutku sa svih ulaza u hram uleteše grupe čudovišnih čovečuljaka iz Opara.

Mahali su batinama i noževima, sa hrabrošću uvećanom fanatičnom mržnjom i ludilom. Verper je bio prestravljen. Tarzan je gledao neprijatelje sa ponosnim prezirom. Polako se primicao izlazu koji je odabrao za svoj uzmak. Jedan krupni sveštenik mu prepreči put. Iza njega je stajalo još 20-tak njih. Tarzan lupi sveštenika kopljem, kao štapom, po glavi. Momak se srušio razbijene glave.

Oružje je udaralo i udaralo, dok se Tarzan polako probijao prema izlazu. Verper je bio odmah iza njega, osvrćući se prema razularenoj gomili koja im je vrištala iza leđa. Žrtveni nož je bio spreman da udari svakog ko mu dođe na dohvat; ali niko nije prišao. Čudio se što tako hrabro napadaju velikog čoveka-majmuna, a oklevaju da priđu njemu koji je bio relativno slabašan. Da su to učinili, znao je da bi verovatno podlegao prvom napadu. Tarzan je već stigao do izlaza preko leševa svih koji su pokušali da mu stanu na put, pre nego što je Verper shvatio razlog svoje nepovredivosti. Sveštenici su se plašili žrtvenog noža! Oni bi se rado suočili sa smrću, i umrli, kad bi se to desilo u odbrani njihove prvosveštenice i njenog oltara; ali bilo je očigledno da postoje razne nvrste smrti. Neko čudno sujeverje je okruživalo tu oštricu, pa nijedan oparijanac nije smeo da rizikuje da umre od njenog uboda, mada su svi hrabro jurišali na šiljak koplja čoveka-majmuna.

Kad su izašli iz dvorišta hrama, Verper je ispričao svoje otkriće Tarzanu. Čovek-majmun se nasmejao i pustio Verpera ispred sebe,

dok je on iza njega glačao draguljima ukrašeno sveto oružje. Oparijanci su se poput lišća na vetra razbežali na sve strane, pa su Tarzan i Belgijanac pošli praznim hodnicima i odajama prastarog hrama.

Belgijancu se oči razrogačiše kad su prolazili kroz prostoriju u kojoj se nalazilo 7 stubova od čistog zlata. Sa bolesnom gramzivošću gledao je vekovima stare, zlatne ploče postavljene u zidovima gotovo svih prostorija i mnogih hodnika. Čoveku-majmunu to kao da nije značilo ništa.

Slučajno su došli do široke ulice koja se nalazila između veličanstvenih gomila polusrušenih građevina i unutrašnjeg gradskog zida. Naišli su na velike majmune koji počеше da ih izazivaju i prete im; ali Tarzan im je odgovorio kao 1 od njih, uzvraćajući porugom na porugu, uvredom na uvredu, izazovom na izazov.

Verper ugleda nekog čupavog mužjaka kako skače s polomljenog stuba i prilazi, ukočenih nogu i narogušen, polugolom džinu. Iskezio je žute zube, režeći i lajući besno, i puštajući i druge preteće glasove kroz otromboljene debele usne.

Belgijanac je posmatrao svog drugara. Na njegov užas, ovaj se sagnuo tako da su mu zglavci bili na zemlji, isto kao i antropoidovi. Počeo je ukrućenih nogu da kruži oko majmuna koji je isto tako kružio oko njega. Iz grudi i jednog, i drugog čuli su se isti životinjski glasovi. Da su mu oči bile zatvorene, mislio bi da to 2 velika majmuna reže 1 na drugog, spremajući se za borbu.

Ali borbe nije bilo. Susret se završio poput većine takvih susreta u džungli – 1 od razmetljivaca izgubi živce i odjednom se zainteresuje za neki list, bubu ili vašku na svom čupavom trbuhu.

U tom trenutku se antropoid časno povukao da bi pogledao jednu nesrećnu gusenicu koju je zatim progutao. Za trenutak je Tarzan hteo da nastavi svađu. Ponosno se šepurio, prsio, režao i prilazio onom mužjaku. Verper ga je teškom mukom odvukao odatle i nagovorio da nastave put iz tog prastarog grada u kome žive obožavaoci Sunca.

Išli su otprilike 1 sat, dok nisu naišli na uzani prolaz kroz unutrašnji zid. Odatle ih je dobro utabani put odveo van spoljnog utvrđenja, u pustu oparsku dolinu.

Koliko je Verper shvatio, Tarzan nije imao pojma gde se nalazi, ni odakle je došao. Besciljno je lutao okolo, tražeći hranu koju je nalazio ispod omanjeg kamenja ili skrivenu u senci niskog rastinja kojeg je u okolini bilo mnogo.

Belgijanac je bio užasnut odvratnim jelovnikom svog saputnika. Ovaj je proždirao insekte, bube i gusenice s velikim zadovoljstvom. Tarzan je zaista opet bio majmun.

Najzad je Verper uspeo da povede svog saputnika prema udaljenim brdima koja su zatvarala dolinu na severozapadu, pa su zajedno krenuli u pravcu Grejstokovog bungalova.

Teško je pogoditi zašto je Belgijanac poveo žrtvu svoje izdaje i pohlepe prema njegovom bivšem domu, sem ako se nije setio da bez Tarzana neće biti ni otkupnine za Tarzanovu ženu.

Te noći su logorovali u dolini iza brda, pa su sedeći pored vatre ispekli divlju svinju koju je Tarzan ustrelio. Počeo je da razmišlja. Neprestano je pokušavao da se seti onoga što mu je nekako stalno i uporno izmicalo.

Najzad je otvorio kožnu vrećicu koja mu je visila na boku. Istresao je na dlan gomilicu blistavih draguljčića. Dok se svetlost vatre poigravala praveći raznobojne odsjaje na njima, Belgijanac je gledao očaran, na licu mu se videlo da je najzad zadovoljan zbog druženja s čovekom-majmunom.

9. KRAĐA DRAGULJA

Dva dana Verper je tražio grupu koja ga je pratila od logora do litica; ali tek kasno popodne drugog dana otkrio je gde se nalaze, i to u takvom stanju da mu je to opet totalno poremetilo stanje živaca kad ih je video.

Na jednom proplanku je našao užasno osakaćena tela trojice crnaca, pa nije trebalo mnogo pameti da se njihovo ubistvo objasni. Samo ta trojica iz grupe nisu bili robovi. Ostali su očigledno, želeći da se oslobode svog okrutnog arapskog gospodara, iskoristili veliku udaljenost od glavnog logora, zaklali trojicu predstavnika omrznute moći koja ih je prodala u ropstvo i pobjegli u džunglu.

Hladan znoj se razlio po Verperovom čelu kad je shvatio kakve sudbine ga je slučaj spasio, jer da je bio prisutan u trenutku kad se to desilo, i on bi bio ubijen.

Tarzana to otkriće nije ni najmanje zanimalo. On je bio neizlečivo neosetljiv na divljaštvo smrti. Prefinjenost njegove stečene civilizovanosti izbrisao je nesrećni slučaj koji ga je zadesio, ostavivši mu samo primitivne nagone koji su mu u ranoj mladosti neizbrisivo urezani u dušu.

Kalino učenje i primeri, i utisci koje je dobijao od Kerčaka, Tublata i Terkoza, sada su upravljali njegovim osnovnim mislima i delima. Zadržao je mehaničko znanje francuskog i engleskog govora. Verper mu se obraćao na francuskom, i Tarzan je odgovarao na istom jeziku, ne shvatajući svesno da više ne govori majmunskim jezikom kojim je razgovarao sa La. Da je Verper govorio engleski, rezultat bi bio isti.

Još jednom se te noći, dok su sedeli pored vatre, Tarzan igrao svojim sjajnim kamenčićima. Verper ga upita šta je to i gde ih je našao. Čovek-majmun mu reče da su to šareni kamenčići od kojih će da napravi ogrlicu, a našao ih je duboko ispod žrtvene odaje, u hramu plamenog boga.

Verperu laknu kad je video da Tarzan nema pojma o vrednosti tih dragulja. Tako će Belgijanac lakše doći do njih. Možda će ih dobiti ako ih jednostavno zatraži. Pružio je ruku prema gomilici koju je Tarzan napravio na jednom komadu pljosnatog drveta pred sobom.

„Daj da ih vidim," reče Belgijanac.

Tarzan svojim velikim dlanom pokri svoje blago. Iskezio je zube i zarežao. Verper povuče ruku brže nego što ju je pružio. Tarzan nastavi da se igra draguljima i razgovara sa Verperom kao da se ništa nije desilo. On je samo pokazao instinkt životinjske ljubomore štiteći ono što je njegovo. Meso od ubijenog plena delio je sa Verperom; ali da je ovaj slučajno stavio ruku na Tarzanov deo mesa, on bi ga isto tako besno upozorio da to ne čini.

U tom trenutku se u Belgijancu stvorio veliki strah od divljeg saputnika. On nije shvatio da promena koja se desila u Tarzanu posle udarca u glavu nije samo jedan oblik amnezije. Nije znao da je Tarzan nekada zaista bio divlja životinja iz džungle, pa nije znao ni to da se Tarzan vratio u stanje u kome je proveo svoje detinjstvo i ranu mladost.

Sada je Verper u Englezu video opasnog manijaka, koga bi jedna nepovoljna slučajnost mogla pretvoriti u neprijatelja iskeženih zuba. Ni za trenutak se nije zavaravao misleći da bi mogao uspešno da se odupre napadu čoveka-majmuna. Jedinu nadu za sebe video je u tome da se odvoji od njega i što pre stigne do udaljenog logora Ahmeta Zeka; ali pošto je bio naoružan samo žrtvenim nožem, Verper se ustezao da sam krene na put kroz džunglu. Tarzan mu je bio odličan zaštitnik, čak i od većih mesoždera, sudeći po onome što je Verper video u oparskom hramu.

A privlačio ga je i sadržaj Tarzanove kožne vrećice, pa je bio rastrzan između pohlepe i straha. Ali pohlepa je vladala njime toliko da je prihvatio opasnost i mučenje užasnog putovanja s čovekom za koga je mislio da je ludak, radije nego da se odrekne nade da će se domoći bogatstva koje se nalazilo u obližnjoj kožnoj vrećici.

Ahmet Zek neće saznati za to – dragulji će biti samo Verperovi, i čim se dokopa svog plena, otići će na obalu i otputovati u Ameriku gde će moći da se sakrije iza novog imena, i pomalo uživa u plodovima svoje krađe. Sve je poručnik Albert Verper isplanirao, radujući se luksuznom životu besposlenog bogataša. Čak je počeo da žali što je Amerika takva provincija, i nigde u tom novom svetu nema grada koji bi se mogao uporediti sa njegovim voljenim Briselom.

Trećeg dana putovanja iz Opara Tarzan je oštrim sluhom uhvatio zvuke koji su proizvodili ljudi iza njih. Verper nije čuo ništa od zujanja

insekata, brbljanja malih majmuna i pesme ptičica u džungli.

Neko vreme je Tarzan samo stajao poput kipa, oslušujući, dok su se njegove osetljive nozdrve širile ispitujući svaki prolaz povetarca. Zatim je povukao Verpera u žbunje, da sačekaju. Ubrzo se na životinjskoj stazi kojom su njih dvojica do tada išli pojavio visoki crni ratnik, osmatrajući oprezno okolinu.

Jedan po jedan, za njim je išlo još 50-tak ratnika, a svaki je nosio po dve zlatne poluge na leđima. Verper je odmah prepoznao grupu crnaca koji su došli sa Tarzanom u Opar. Pogledao je čoveka-majmuna; ali u njegovim divljim, pažljivim očima nije bilo ni trunke prepoznavanja Basulija i ostalih vernih Vazira.

Kad su svi prošli, Tarzan ustade i izađe iz žbunja. Pogledao je niz put, u pravcu kuda su otišli. Onda se okrenuo Verperu.

"Idemo za njima, da ih pobijemo," rekao je.

"Zašto?" upita Belgijanac.

"To su crnci," odgovori Tarzan. „Jedan crnac je ubio Kalu. Oni su neprijatelji Manganija."

Verperu se nije dopala ideja da zapodenu bitku s Basulijem i njegovim opakim ratnicima. A opet, bilo mu je drago što su im se ukrstili putevi na povratku prema Grejstokovom bungalovu jer više nije bio siguran da zna pravi put kojim će se vratiti u zemlju Vazira. Znao je da Tarzan nema pojma kuda idu. Idući na sigurnom rastojanju za opterećenim ratnicima, lako će ih slediti do kuće. Kad dođe do bungalova, Verper će znati da se vrati u logor Ahmeta Zeka. A kavgu sa Vazirima nije želeo iz još jednog razloga – oni su nosili ogromno blago baš tamo gde ga je on želeo. Što dalje ga odnesu, to će manje posla imati on i Ahmet Zek sa daljim transportom.

Zbog toga je ubeđivao čoveka-majmuna da ne treba pobiti crnce i najzad ga ubedio da pođu za njima u miru, rekavši da je siguran da će tako izaći iz šume i stići u zemlju u kojoj ima dosta divljači.

Mnogo dana su putovali od Opara do zemlje Vazira; ali najzad je došao i trenutak kad su Tarzan i Belgijanac, prateći ratnike, sa jedne uzvišice ugledali pred sobom široku ravnice Vazira, vijugavu reku i udaljene šume na severu i zapadu.

Nešto više od 1,5 km ispred njih išla je kolona ratnika poput džinovske gusenice kroz visoku travu ravnice. A tamo dalje su pasla stada zebri, antilopa i topija, dok je blizu reke jedan bizon, vireći

glavom i grudima iz trske, za trenutak posmatrao prilazak crnaca, da bi zatim nestao u bezbednost svog vlažnog i sumornog skloništa.

Tarzan je gledao sa vidikovca bez i najmanjeg traga prepoznavanja predela. Video je lovne životinje i pošla mu je voda na usta; ali nije ni pogledao prema svom bungalovu. Verper jeste. I u Belgijančevim očima se pojavi zbunjeni izraz. Zaklonio je oči rukom i zagledao se ozbiljno prema mestu gde je trebalo da se nalazi bungalov. Nije verovao rođenim očima – nije bilo bungalova – ni pojata – ni spoljnih ograda. Korali, štale – sve beše nestalo. Šta to treba da znači?

A onda u Verperovu svest polako prodre objašnjenje pustoši koja je zadesila tu idiličnu dolinu od kada je poslednji put bio u njoj – Ahmet Zek je bio tu!

Basuli i njegovi ratnici su primetili tragediju tek kad su ugledali farmu. Požurili su prema njoj, komentarišući uzbuđeno – i pogađajući šta bi moglo biti uzrok te katastrofe.

Kad su najzad prešli preko izgaženog vrta i našli se pred ugljenisanim ostacima bungalova svog gospodara, uverili su se da su njihova najgora strahovanja ostvarena.

Ostaci ljudskih leševa koje su hijene i ostali lutajući mesožderi i štetočine iz okoline napola prožderali, trulili su ležeći na zemlji, a na njima je ostalo dovoljno odeće i ukrasa da Basuli shvati sav užas uništenja koje je zadesilo gospodarevu kuću.

"Arap," rekao je, dok su se ljudi okupljali oko njega.

Vaziri su u tihom besu gledali zgarište nekoliko minuta. Svuda su videli samo nove dokaze surovosti nemilosrdnog neprijatelja koji je došao za vreme odsutnosti velikog bvane, da uništi njegovu imovinu.

„Šta uradili oni s 'Ledi'?" upita 1 crnac.

Tako su zvali ledi Grejstok.

„Žene odveli sa sobom," reče Basuli. „Naše i njegovu."

Veliki crnac diže koplje iznad glave i pusti divlji krik besa i mržnje. Ostali to ponoviše za njim. Basuli ih utiša rukom.

„Sad nije vreme za beskorisne zvuke iz usta," reče. „Veliki bvana nas je učio da se stvari završavaju delima, a ne rečima. Čuvajte dah – trebaće nam snaga da pođemo za Arapima i pobijemo ih. Ako 'Ledi' i naše žene žive treba požurimo, a ratnici ne mogu idu brzo sa prazna pluća."

Iz trščaka pored reke Tarzan i Verper su posmatrali crnce. Kopali su rov noževima i rakama. Položili su svoj žuti teret u njega, pa vratili iskopanu zemlju natrag i zatrpali poluge.

Tarzana to nije zanimalo jer mu je Verper objasnio da to što su zakopali ne može da se jede; ali Verper je bio vrlo zainteresovan. Dao bi mnogo da su njegovi ljudi bili s njim, kako bi mogao da odnese blago čim crnci odu, jer je bio siguran da će oni napustiti to mesto pustoši i smrti što pre bude moguće.

Kad su zakopali blago, crnci su se povukli uz vetar, malo dalje od smrada leševa, gde su digli logor da bi se odmorili pre nego što pođu u poteru za Arapima. Već je bio sumrak. Verper i Tarzan su seli da pojedu malo mesa koje su poneli iz poslednjeg logorišta. Belgijanac je razmišljao o planovima za blisku budućnost. Znao je da će Vaziri poći za Ahmetom Zekom, jer je dobro poznao način ratovanja divljaka i narav Arapa i njihovih prostih sledbenika, pa je pretpostavljao da su oni odveli žene Vazira u ropstvo. To je bilo sasvim dovoljno da ratnici poput Vazira odmah pođu u poteru.

Verper je razmišljao kako da okrene sve to u svoju korist, jer bi trebalo upozoriti Ahmeta Zeka na dolazak Basulija i obavestiti ga o mestu gde se nalazi zakopano blago. On nije znao, niti je mario šta će Arapin sada učiniti sa leđi Grejstok, s obzirom na mentalno stanje njenog muža. Zlato zakopano u zemlji spaljenog bungalova neizmerno je vrednije od bilo koje otkupnine koju bi pohlepni Arapin mogao zamisliti, i ako Verper uspe da mu se dodvori i dobije samo delić toga, biće sasvim zadovoljan.

Ali Verperu je daleko vrednije bilo neprocenjivo blago u kožnoj vrećici na Tarzanovom boku. Kad bi se bar toga dokopao! On to mora učiniti! I učiniće!

Pogledom je odmeravao predmet svoje pohlepe. Odmeravao je Tarzanovu krupnu figuru i zaobljene mišice na rukama. Pa to je beznadežno. On, Verper mogao bi samo da pogine ako pokuša da otme dragulje od njihovog divljeg vlasnika.

Verper se, neutešan, spusti na bok. Glava mu je bila naslonjena na jednu ruku dok je drugom sakrio oči od čoveka-majmuna, mada jedno od njih nije skidao s njega ispod podlaktice. Dugo je tako ležao, mrkim pogledom gledajući Tarzana i stvarajući planove kako

da ga orobi – planove koje je odbacivao kao bezvredne čim bi počeo da ih razrađuje.

Onda Tarzan spusti pogled na Verpera. Belgijanac je to primetio, pa je ležao vrlo mirno. Nekoliko minuta je simulirao ravnomerni dah usnulog čoveka.

Tarzan je razmišljao. Video je kako Vaziri zakopavaju svoje stvari. Verper mu je rekao da ih sakrivaju, da ih neko ne bi našao i uzeo. To se Tarzanu činilo kao odlična ideja za čuvanje vrednosti. Pošto je Verper očito želeo da se dočepa njegovih sjajnih kamenčića, Tarzan je divljački sebično čuvao svoje igračke, čije vrednosti uopšte nije bio svestan, tvrdoglavo – kao da su oni njegov život ili smrt.

Dugo je čovek-majmun posmatrao svog saput-nika. Najzad je, uveren da ovaj zaista spava, Tarzan izvadio svoj lovački nož i počeo da kopa rupu u zemlji ispred sebe. Oštricom je kopao tlu, a rukama je vadio zemlju, dok nije iskopao rupu prečnika nekoliko santimetara i dubine 13-15 sm. U nju je spustio vrećicu sa draguljima. Verper je gotovo zaboravio da sneno disanje videći šta čovek-majmun radi – jedva se uzdržao da ne uzvikne od radosti.

Tarzan se odjednom ukoči, jer je njegov oštri sluh registrovao nepravilno disanje saputnika. Suženih očiju je pogledao Belgijanca. Verper pomisli da je izgubljen – mora da iskoristi sve svoje mogućnosti da bi izveo prevaru do kraja. Uzdahnuo je, raširio ruke i okrenuo se na leđa, mrmljajući kao da ima težak san. Trenutak kasnije, opet je disao ravnomerno.

Sada nije mogao da vidi Tarzana, ali je bio siguran da je ovaj dugo posmatrao njega. A onda Verper začu kako tiho izvlači rukama zemlju, a kasnije, kako je tapkanjem zaravnjuje. Dragulji su bili zakopani.

Sat vremena je prošlo pre nego što se Verper opet pomerio, pa se okrenuo prema Tarzanu i otvorio oči. Čovek-majmun je spavao. Da je pružio ruku, Verper je mogao da dodirne mesto gde je kesica bila zakopana.

Dugo je tako samo gledao i osluškivao. Okretao se, praveći više buke nego što je bilo potrebno, ali Tarzan se nije probudio. Izvukao je žrtveni nož iz pojasa i zario ga u zemlju. Tarzan se nije pomerio. Belgijanac je pažljivo gumuo oštricu kroz mekanu zemlju iznad kesice. Osetio je da je vrhom dodirnuo meku kožu. Onda je pritisnuo

dršku. Gomilica zemlje poče da se diže, pa se razdvoji. Trenutak kasnije ugledao je vrećicu. Verper je izvuče iz skrovišta i gurnu sebi pod košulju. Onda je vratio zemlju na mesto i pažljivo je potapšao, da bude ista kao pre.

Pohlepa je Verpera primorala na delo koje bi, kad bi ga njegov partner otkrio, imalo užasne posledice po njega. Već je osećao te snažne, bele zube zarivene u svoj vrat. Uzdrhtao je. Daleko u ravnici začu se rik leoparda, u gustom žbunju iza njega tiho se pokrenula neka velika životinja.

Verper je strahovao od tih noćnih lualica; ali beskrajno više se plašio samo besa zveri koja je spavala pored njega. Najtiše što je mogao, Belgijanac ustade. Tarzan se nije pomerio. Verper pođe nekoliko koraka prema ravnici i dalekim šumama na severozapadu, pa zastade i uhvati dršku dugog noža za svojim pojasom. Okrenuo se i spustio pogled na čoveka koji je spavao.

"Zašto da ne?" razmišljao je. „Onda ću biti bezbedan."

Vratio se i sagnuo iznad čoveka-majmuna. U ruci je čvrsto držao žrtveni nož prvosveštenice plamenog boga!

10. AHMET ZEK JE VIDEO DRAGULJE

Mugambi se, oslabljen, teškom mukom vukao tragom razbojnika. Išao je vrlo polako i često se odmarao; ali divlja mržnja i isto tako divlja želja za osvetom gonile su ga napred. Kako su dani prolazili, rane su mu zaceljivale, a snaga se vraćala dok najzad njegovo krupno telo nije povratilo svu svoju raniju snagu. Sad je već brže napredovao; ali arapski jahači su daleko odmakli dok je ranjeni crnac lagano išao za njima.

Stigli su u utvrđenje, i tu je Ahmet Zek čekao na povratak svog poručnika Alberta Verpera. Tokom dugog i teškog puta Džejn Klejton je više patila zbog svoje neizvesne sudbine nego zbog napornog putovanja.

Ahmet Zek se nije udostojio da je upozna sa svojim namerama u vezi s njenom budućnošću. Ona se nadala da su je zarobili zbog otkupnine, jer u tomslučaju ništa joj neće faliti dok bude u rukama Arapa; ali postojala je šansa, užasna šansa da je čeka i drugačija sudbina. Slušala je o mnogim, i crnim i belim ženama, koje su razbojnici poput Ahmeta Zeka prodali kao roblje za crne hareme ili odveli dalje na sever gde su završile u gotovo isto tako groznim turskim sarajima.

Džejn Klejton nije bila od žena koja bi se prestravila od užasa pred opasnošću. Ona se ne bi predavala dok ne bi bila sigurna da više nema nade; niti joj je padalo na pamet da digne ruku na sebe da bi spasila svoju čast. Dok god je Tarzan živ, imala je razloga da očekuje pomoć. Nema tog čoveka ni zveri na divljem kontinentu, koji bi mogli pobediti lukavstvo i moć njenog muža i gospodara. Za nju je on bio gotovo svemoćan u svom prirodnom staništu – tom svetu divljih zveri i isto lako divljih ljudi. Tarzan će doći, i oslobodiće je i osvetiti, u to je bila sigurna. Razmišljala je o tome koliko dana će proći dok se on ne vrati iz Opara i vidi šta se dogodilo u njegovom odsustvu. Ubrzo posle toga će arapsko utvrđenje biti opkoljeno, a šarena gomila njegovih opakih stanovnika kažnjena za svoja nedela.

Nije ni najmanje sumnjala da će je on naći. Ni najtananiji trag se ne može sakriti od njega. Trag tih jahača će mu biti jasan kao njoj slova u otvorenoj knjizi.

A dok se ona nadala jednom čoveku, kroz mračnu džunglu dolazio je drugi. Živeći u danonoćnom strahu, približavao se Albert Verper. Više od 10-tak puta samo čudom je izbegao zube i kandže velikih mesoždera. Naoružan samo nožem koji je poneo iz Opara, probijao se kroz najdivljiju zemlju na svetu.

Noću je spavao po drveću. Danju se uplašeno teturao napred, često bežeći u krošnje stabala kad bi ugledao ili naslutio opasnost od susreta sa nekom velikom mačkom. Ali najzad je ugledao palisadu iza koje su se nalazili njegovi svirepi kompanjoni.

Gotovo istovremeno je Mugambi izašao iz džungle pred ograđenim selom. Posmatrajući okolinu iz senke velikog drveta, ugledao je jednog raščupanog čoveka u ritama kako izlazi iz džungle u njegovoj blizini. Odmah je u pridošlici prepoznao onoga koji je bio gost njegovog gospodara pred njihov polazak u Opar.

Crnac je upravo hteo da pozdravi Belgijanca, ali se uzdržao. Video je kako belac samouvereno ide preko čistine prema seoskoj kapiji. Nijedan normalan čovek ne prilazi tako selima u ovom delu Afrike ako nije siguran u prijateljsku dobrodošlicu. Mugambi pričekao. Posumnjao je.

Video je da se Verper javio pred kapijom; kapija je otvorena i on je bio svedok iznenađenog i prijateljskog dočeka koji je doživeo bivši gost lorda i ledi Grejstok. Mugambi je počeo da shvata. Taj belac je bio izdajnik i špijun. Njemu su imali da zahvale za napad u toku odsustva velikog bvana. Mugambi je svojoj mržnji prema Arapima dodao i veliku mržnju prema belom špijunu.

Kad je ušao u selo, Verper je požurio prema svilenom šatoru Ahmeta Zeka. Kad je njegov poručnik ušao, Arapin ustade. Bio je iznenađen videvši Belgijančevu iscepanu odeću.

„Šta se desilo?“ upitao je.

Verper je ispričao sve, osim onog dela o vrećici sa draguljima koju je čvrsto stegao na struku, ispod odeće. Arapin je suženih očiju gledao dok je njegov sledbenik opisivao blago koje su Vaziri zakopali pored ostataka Grejstokovog bungalova.

"Sad treba samo da se vratimo i pokupimo ga," reče Ahmet Zek. „Prvo ćemo sačekati da dojure Vaziri, pa kad njih pobijemo, možemo polako da odemo po blago – ono nam neće pobeći, jer ćemo pobiti sve koji znaju za njega."

„A šta ćemo sa ženom?" upita ga Verper.

„Poslaću je na sever," odgovorio je vođa. „To je sada jedini način. Dobro ćemo je prodati."

Belgijanac je klimnuo glavom. Užurbano je razmišljao. Kad bi mogao da nagovori Ahmeta Zeka da mu poveri komandu nad grupom koja će povesti ledi Grejstok na sever, dobio bi priliku za kojom je čeznuo, da pobegne od tog poglavice. Kad bi samo uspeo da se izvuče sa draguljima, ostavio bi svoj deo zlata.

Sada je već poznao Ahmeta Zeka dovoljno da je znao da nikad nijednog člana svoje bande nije dobrovoljno otpustio iz službe. Većina od one nekolicine koji su pokušavali da dezertiraju, uhvaćena je. Ne jednom je Verper slušao njihove krike u agoniji, dok su mučeni pre nego što bi bili ubijeni. Belgijanac nije hteo da se upušta ni u najmanji rizik da opet bude zarobljen.

„Ko će ići sa ženom na sever," upitao je, „dok se mi budemo vraćali po zlato koje su Vaziri zakopali pored Englezovog bungalova?"

Ahmet Zek se zamisli za trenutak. Zakopano zlato je bilo mnogo vrednije od otkupnine koju će doneti žena. Bilo je neophodno da je se što pre oslobodi, kao što je trebalo bez i najmanje odlaganja dočepati se zlata. Od svih svojih sledbenika, Belgijanac mu je bio najpoverljiviji poručnik za komandovanje nad jednom takvom grupom. Arapin, koji poznaje puteve i sela kao i sam Ahmet Zek, mogao bi prodati ženu i izgubiti se negde na severu. A Verper bi teško uspeo da pobegne sam kroz zemlju u kojoj nisu voleli Evropljane, dok bi se ljudi koji će poći sa Belgijancem mogli brinuti da ga spreče da slučajno ne nagovori deo ljudi pod svojom komandom da pođu sa njim dezertiraju.

Najzad Arapin reče: „Ne moramo obojica da se vraćamo po zlato. Ti ćeš otići na sever sa ženom i ponećeš pismo za jednog mog prijatelja koji poznaje najbolja tržišta za takvu robu, a ja ću poći po zlato. Naći ćemo se opet ovde, kad završimo posao."

Verper je jedva prikrio radost zbog te odluke. A nije baš sigurno da je uspeo sasvim da je sakrije od oštrog i sumnjičavog pogleda Ahmeta Zeka. U svakom slučaju, odluka je donesena, pa su Arapin i njegov poručnik još neko vreme razgovarali o detaljima svojih zadataka, pa se zatim Verper povukao u svoj šator da bi se prepustio uživanju u dugo očekivanom kupanju i brijanju.

Kad se okupao, Belgijanac je vezao malo ručno ogledalce žicom upletenom u zadnji zid njegovog šatora, a ispod ogledala je stavio grub sto i stolicu, pa seo da brije oštre čekinje sa lica.

U nizu muških uživanja teško da postoji neko koje izaziva jači osećaj udobnosti i osveženja od onoga koje sledi posle urednog brijanja, pa se sada, kad je za trenutak prevario umor, Albert Verper opustio u rahitičnoj stolici da popuši poslednju cigaretu pre spavanja. Prstima zataknutim u pojas da bi našao lenji oslonac za ruke, dodirnuo je vrećicu koja je bila čvrsto stegnuta ispod pojasa. Uzdrhtao je u uzbuđenju pomislivši na vrednost blaga koje je ispod odeće sakrio za sebe.

Šta bi rekao Ahmet Zek, kad bi saznao? Verper se isceri. Kako bi matoroj bitangi izletele oči iz duplji kad bi ugledao te blistave lepotice. Ni Verper još nije imao priliku da ih se natenane nagleda. Nije ih ni izbrojao – samo od prilike pretpostavljao je koliko vrede.

Otkopčao je pojas i izvukao vrećicu iz skrovišta. Bio je sam. Ceo logor, sem stražara, spavao je – niko neće doći u Belgijančev šator. Prstima je opipavao vrećicu, osećajući oblike i veličinu dragocenih kamenčića u njoj. Odvagnuo ju je na jednom, pa na drugom dlanu, pa onda polako okrenuo stolicu prema stolu i istresao blještave dragulje na grubu površinu stola, pod svetlost lampe.

U očima pospanog čoveka zraci svetlosti su unutrašnjost starog šatora pretvorili u prekrasnu palatu. Video je pozlaćene holove zadovoljstva koji će otvoriti svoje kapije vlasniku bogatstva koje je ležalo prosuto po prljavom i neravnom stolu. Sanjario je o luksuzu, uživanju i moći za kojima je uvek čeznuo, i u tom sanjarenju je digao pogled sa stola poput onih koji se zamišljeni zagledaju u daljinu, iznad običnih zemaljskih vidika i horizonata.

Zagledan u daljinu, spustio je pogled na ogledalo za brijanje, koje je još uvek visilo u šatoru, iznad stola; ali fokus mu je bio daleko iza ogledala. Onda se nešto pomerilo u odrazu na površini glatkog stakalceta, njegove oči vratiše fokus iz svemira iza površine ogledala i on u njemu ugleda oštro lice Ahmeta Zeka, uokvireno krilima šatorskog ulaza iza njega.

Verper dahnu od užasa. Krajnjom samokontrolom spustio je pogled na dragulje, ni za trenutak ga ne zadržavši na ogledalu. Vratio je dragulje u vrećicu, a nju gumuo pod košulju, izvadio cigaretu, zapalio

je i ustao. Zevnuo je i protegao se, pa se polako okrenuo prema suprotnom kraju šatora. Lice Ahmeta Zeka je nestalo iz otvora.

Malo bi bilo reći da je Albert Verper bio prestravljen. Shvatio je da neće ostati samo bez svog blaga, već i bez života. Ahmet Zek nikad ne bi dozvolio da mu izmakne blago koje je otkrio, niti bi oprostio dvoličnost svom poručniku koji se dokopao takvog blaga, a nije ponudio 1 deo svom vođi.

Belgijanac se polako spremao da legne. Nije znao da li ga neko posmatra; ali ako ga je neko gledao, nije mogao da primeti ni znaka nervoznog uzbuđenja koje se Belgijanac trudio da sakrije. Na kraju je prišao stočiću i ugasio svetlo.

Prošlo je 2 sata od tog trenutka kad su se krila na ulazu u šator razdvojila i tiho propustila jednu priliku u tamnoj odeći iz tame spolja u mrak u šatoru. Neznamac je tiho koračao. U jednoj ruci mu je bio dugi nož. Prišao je gomili ćebadi prostrtoj preko druge posteljine, ispod jednog od zidova šatora.

Prstima je polako napipao čvrstinu ispod ćebadi – to treba da je Albert Verper. Pratio je polako obrise ljudske figure, a zatim se ruka podigla, zastala za trenutak i poletela nadole. Ruka je nastavila da se diže i spušta, zarivajući oštricu noža u telo ispod ćebadi. Ali, telo je bilo nekako suviše nepokretno, što ubici postade sumnjivo. Grozničavo je odbacio pokrivač da bi nervoznim rukama potražio vrećicu sa draguljima koja je trebalo da bude negde uz telo žrtve.

Trenutak kasnije je ustao, psujući. Bio je to Ahmet Zek i psovao je otkrivši ispod pokrivača svog poručnika samo gomilu stare odeće, uobličene tako da podseća na usnulog čoveka – Albert Verper beše nestao.

Vođa istrča iz šatora, dozivajući besno uspavane Arape koji posrljaše iz svojih šatora da mu se odazovu. Ali mada su nekoliko puta pretražili selo, Belgijancu ni traga nisu našli. Peneći se od besa, Ahmet Zek je naredio svojim ljudima da uzjašu, i oni su bez obzira na neprozirnu noć pošli da pretraže obližnju šumu.

Dok su oni galopirali kroz kapiju, Mugambi koji se krio u obližnjem žbunju, tiho kliznu u unutrašnjost palisade. Dvadesetak crnaca se našlo kod kapije kad je potera izlazila, pa priđoše da je zatvore, dok im je Mugambi svesrdno pomagao, kao da je to radio celog života.

U mraku je prošao kao 1 od njih pa se, kad su se oni vratili u svoje šatore i kolibe, izgubio u senkama naselja.

Ceo sat se privlačio raznim kolibama i šatorima ne bi li otkrio gde je zatvorena drugarica njegovog gospodara. Bio je siguran u kom od njih se ona nalazi, jer se jedino pred tim vratima nalazio stražar. Mugambi je čučao u senci, tik iza ćoška, blizu stražara koji to nije ni sanjao, kad dođe drugi stražar, da ga smeni.

„Je li zatvorenica u redu?" upita pridošlica.

„Jeste," odgovori onaj prvi, „jer niko nije ulazio ni izlazio otkad sam ja došao."

Novi stražar je čučnuo pored vrata, a onaj koji je smenjen, otišao u svoju kolibu. Mugambi se prišunjavao uglu kolibe. U jednoj snažnoj ruci je stezao tešku batinu. Nikakav izraz radosti nije poremetio njegovu mirnoću, mada je u sebi bio uzbuđen jer je upravo čuo da je „Ledi" zaista unutra.

Stražar je bio leđima okrenut uglu iza koga se skrivao krupni crnac. Neopaženo se privlačio stražaru. Batina se digla, pa spustila. Čuo se tup udarac, lomljenje kosti pre nego što se stražar srušio u neprobudni san.

Trenutak kasnije Mugambi je pretraživao unutrašnjost kolibe. Prvo ju je tiho pozivao: „Ledi!", dok na kraju nije počeo grozničavo da pretražuje kolibu ne verujući u istinu koju je počeo da shvata – koliba beše prazna!

11. TARZAN OPET POSTAJE ŽIVOTINJA

Za trenutak je Verper stajao iznad usnulog čoveka-majmuna sa smrtonosnim nožem dignutim za kobni udarac; ali strah mu je ukočio ruku. Šta ako prvim ubodom ne pogodi srce svoje žrtve? Verper prodrhta pomislivši na posledice tog svog čina. Probuđen, pa makar i sa poslednjim ostacima snage, džin bi mogao bukvalno da rastrgne napadača na komadiće ako to poželi, a Belgijanac je bio siguran da bi Tarzan to izabrao.

Opet se začu tiho tapkanje šapa u trsci – sada još bliže. Verper odustade od zamisli. Imao je plan kako će pobeći. Dragulji su bili kod njega. Zadržavati se tu značilo je rizikovati smrt od Tarzanovih ruku ili u čeljustima lovca koji se približavao. Okrenuo se i nestao u noći, u pravcu udaljene šume.

Tarzan je i dalje spavao. Gde su nestale one neobjašnjive sposobnosti koje su ga ranije čuvale i činile otpornim na opasnosti iznenađenja? Je li taj neprobudni spavač zaista onaj stari, oprezni Tarzan?

Možda mu je udarac u glavu privremeno uspavao čula – ko zna? Nešto mu se prikradalo kroz trsku. Uzljuljana zavesa od vegetacije se razdvojila na nekoliko koraka od mesta gde je on spavao i promolila se lavlja glava. Životinja je za trenutak pažljivo gledala čoveka-majmuna, a zatim je čučnula, sela na zadnje noge i počela da maše repom tamo-amo.

I to mahanje repom po vegetaciji je probudilo Tarzana. Stanovnici džungle se ne bude polako – istog trenutka je bio sasvim svestan i sposoban da upravlja svojim psihičkim i fizičkim sposobnostima, toliko brzo je prešao iz dubokog sna u budno stanje.

Kad je otvorio oči, Tarzan je već bio na nogama, čvrsto stežući koplje i spreman za borbu. Opet je to bio Tarzan, gospodar majmuna, divlji, oprezan, spreman.

Ne postoje 2 slična lava, niti se 1 lav slično ponaša u različitim situacijama. Je li lav zbog iznenađenja, straha ili opreznosti čučnuo, spreman da skoči na čoveka, nije važno – činjenica je da nije učinio ono što je nameravao, nije zaskočio čoveka, već se okrenuo i otrčao u tršćak kad je Tarzan skočio i okrenuo se na njega.

Čovek-majmun je slegao širokim ramenima i okrenuo se da pogleda svog saputnika. Verpera nije bilo. U prvi trenutak Tarzan je pomislio da ga je odvuкао neki drugi lav, ali je, ispitavši tlo, otkrio da je Belgijanac sam otišao u ravnicu.

Bio je zbunjen; onda je zaključio da se Verper verovatno uplašio lava, pa užasnut pobegao. Tarzanove usne se iskriviše u podragljivi osmeh zbog onoga što je taj čovek učinio – bez upozorenja je ostavio saputnika u opasnoj situaciji. E, pa, ako je Verper takav čovek, Tarzanu više nije potreban. Otišao je i, što se čoveka-majmuna tiče, ne treba ni da se vraća – Tarzan ga neće tražiti.

Stotinak jardi odatle nalazilo se veliko drvo, usamljeno na rubu tršćaka. Tarzan je otišao do njega, popeo se u krošnju i, otkrivši udobno račvište među granama, smestio se tu da mimo odspava do jutra.

Ujutro je Tarzan spavao dugo posle izlaska sunca. Njegov mozak, vrativši se u primitivnost, nije imao nikakvih ozbiljnijih problema, osim da sebi obezbedi opstanak i sačuva život. Dakle, nije imao razloga da prekida san, sem ako mu zapreti neka opasnost ili ogladni. Probudilo ga je ovo drago.

Otvorio je oči, protegao svoje masivne mišiće, zevnuo, ustao i pogledao kroz bujnu krošnju svog odmorišta. Tarzan, gospodar majmuna je, poput stranca, gledao preko ogromnog prostranstva livada i polja Džona Klejtona, lorda Grejstoka, i ugledao Basulija i njegove ratnike koji su pripremali doručak i spremali se da pođu u pohod koji je Basuli isplanirao otkrivši puste ruševine koje su ostale posle uništenja imovine njegovog mrtvog gospodara.

Čovek-majmun je radoznalo posmatrao crnce. U podsvesti mu je bio slabašan osećaj bliskosti sa svim onim što je video, pa ipak nijedan od raznih oblika života koji su mu se našli u vidokrugu od kada je izašao iz mračnog podzemlja Opara nije mogao da poveže s bilo čime konkretnim iz svoje prošlosti.

Kroz maglu se prisećao jednog ružnog, čupavog, divljeg oblika. Neka neshvatljiva nežnost je obuzela njegovo divlje srce dok se taj duh sećanja borio da izađe na površinu. U mislima se vratio u detinjstvo – to je u mašti ugledao figuru velike majmunice, Kale; ali teško prepoznatljive. Priviđali su mu se i drugi groteskni, čovekoliki

oblici. Bili su tu Terkoz, Tublat, Kerčak, kao i bezopasnija figura Nite, njegove drugarice iz dečačkih dana.

Lagano, sasvim lagano, kako su te vizije prošlosti počele da oživljavaju njegovo uspavano sećanje, počeo je da ih prepoznaje. Dobili su tačan oblik i izgled, uklapajući se savršeno u različite događaje iz njegovog života, koji su mu bili bliski. Dečaštvo među majmunima je počelo polako da mu prolazi ispred očiju, izazivajući veliku čežnju za društvom čupavih grubijana niskog čela iz njegove prošlosti.

Video je da su crnci zagušili vatru i pošli; ali mada mu je svako od tih lica do skoro bilo poznato kao i sopstveno, nisu uspela da probude nikakve uspomene.

Kad su otišli, sišao je sa drveta i pošao da potraži hranu. U ravnici su pasla bezbrojna stada divljih preživara. Počeo je da se privlači prema grupi finih, debelih zebri. Nije on nikakvim dubokim razmišljanjem zaključio da treba da ih obiđe u širokom luku da bi bio uz vetar svom plenu – učinio je to instinktivno. Sve što je mogao iskoristio je kao zaklon dok se četvoronoške, a ponekad i sasvim prilepljen stomakom za zemlju, privlačio.

Debeljuškasta mlada kobila i krupni ždrebac su mu bili najbliži kad se približio stadu. Opet po instinktu, za sebe je izabrao ždrebicu. Samo nekoliko metara od njih nalazilo se nisko žbunje. Čovek-majmun se dočepao zaklona. Čvrsto je stegao koplje. Oprezno je skupio noge ispod sebe. Munjevito je ustao i bacio teško koplje ždrebici u bok. Nije ni čekao da vidi rezultat svog napada, već je poput mačke skočio za svojim kopljem, sa lovačkim nožem u ruci.

Za trenutak su dve životinje stajale nepomično. Ubod oštrog koplja u bok je izvukao iznenađeni krik bola i straha iz ždrebice, a zatim su se oboje okrenuli i počeli da beže; ali Tarzan, gospodar majmuna je mogao i sa njima da se meri u brzini za nekoliko metara; ždrebicu je već pri prvom koraku stigla, i na leđa joj je naskočila divlja zver. Ona se okrenu, ujedajući i ritajući se prema napadaču. Njen par je za trenutak zastao, kao da će joj poći u pomoć; ali osvrtom je video da se i ostatak stada razbežao, pa je frknuo, odmahnuo glavom, okrenuo se i otrčao odatle.

Držeći se jednom rukom za kratku grivu zebre, Tarzan je zabadao nož u njeno nezaštićeno srce. Zebra nije mogla pobeći. Borila se

hrabro ali uzaludno i uskoro se srušila na zemlju, probodenog srca. Čovek-majmun stavi nogu na ubijenu zebri i pusti pobjednički krik Manganija. U daljini, začuvši jezivi krik, Basuli zastade.

„Veliki majmuni,” rekao je jednom od saputnika. „Odavno ih nisam čuo u zemlji Vazira. Šta ih je moglo dovesti ovamo?”

Tarzan je uhvatio svoj plen i odvukao ga do slabašnog zaklona iza koga se i malopre krio, čučnuo iznad plena, odsekao veliki komad sa hrbata, pa počeo da jede toplo i vlažno meso.

Privučen oštrim kricima zebre, uskoro se na vidiku pojavio par hijena. Dotrčale su na nekoliko metara od gladnog čoveka-majmuna, i zastale. Tarzan diže pogled, iskezi očnjake i zareža. Hijene mu uzvratije i povukoše se nekoliko koraka. Nisu napale; ali su sedele na sigurnoj udaljenosti dok se Tarzan nije najeo. Čovek-majmun je zatim odsekao nekoliko komada mesa sa tela zebre, da ih ponese sa sobom, pa polako otišao prema reci, da ugasi žeđ. Put ga je vodio pravo prema hijenama, ali on nije skrenuo zbog njih.

S veličanstvenom otmenošću lava Nume on je potrčao pravo prema dvema životinjama koje su režale. One su u trenutku stajale, nakostrešene i prkosne, na svom mestu; ali samo u tom trenutku, pa su zatim pobile u stranu, dok je ravnodušni čovek-majmun mirno produžio svojim putem. Trenutak kasnije kidale su meso mrtve zebre.

Tarzan je krenuo kroz tršćak, prema reci. Stado bizona, iznenađeno njegovom pojavom, ustade, spremno da napadne ili pobegne. Veliki mužjak počeo da kopa zemlju i riče, zakrvavljenim očima mereći nametljivca; ali čovek-majmun je prošao ispred njih kao da i ne postoje. Rika mužjaka se utiša do tihog mukanja, on se okrenu i njuškom otera roj muva sa svog boka, pa bacivši poslednji pogled prema čoveku-majmunu, nastavi da pase. Mnogobrojni članovi njegove porodice su ili sledili njegov primer, ili nastavili radoznalo da zure za Tarzanom dok on nije nestao u tršćaku na drugoj strani.

Na reci je Tarzan ugasio žeđ i okupao se. U toku vrelog dana je ležao u senci jednog drveta, pored ostataka njegovih izgorelih ambara. Lutao je pogledom preko ravnice u pravcu šume, i čežnja za zadovoljstvima njenih tajanstvenih dubina je duže vreme okupirala njegove misli. Sa sledećim suncem će preći čistinu i ući u šumu! Nije žurio – pred njim je bilo bezbroj dana tokom kojih neće

imati nikakvog drugog posla osim da zadovoljava svoju glad i hirove trenutka.

Čovek-majmun nije bio opterećen žaljenjem prošlosti ni planiranjem budućnosti. Mogao je u svojoj punoj veličini da se ispruži na nekoj grani, protegne svoje snažne udove i uživa u blagoslovenom i savršenom psihičkom miru, bez straha i zebnje da će iscrpiti svoju ogromnu energiju ili izgubiti mir. Jedva se sećajući da postoji bilo kakav drugi način života, čovek-majmun je bio srećan. Lord Grejstok je nestao.

Nekoliko sati Tarzan se ljuljuškao na svom lisnatom kauču, dok mu glad i žeđ nisu opet nagovestili da će morati da ustane. Lenjo se protegao, spustio na zemlju i pošao prema reci. Životinjska staza kojom je išao vekovnom upotrebom se pretvorila u dubok, uzan rov čije su obe strane bile oivičene neprohodnim čestarom i šumom gusto isprepletenom debelim puzavicama i manjim lozama, nerazmrsivo smršenim u 2 čvrsta zida od vegetacije. Tarzan je već bio blizu mesta gde je staza izlazila na čistinu pored reke, kad je ugledao porodicu lavova kako dolazi prema njemu stazom od reke. Čovek-majmun je izbrojao 7 lavova – jednog mužjaka i dve odrasle lavice, kao i 4 mlada lava, krupna i opasna poput svojih roditelja. Tarzan zastade režeći, na šta se i lavovi zaustaviše, a veliki mužjak koji je bio ispred ostalih iskezi se i zareža u znak upozorenja. Čovek-majmun je u ruci držao teško koplje; ali nije nameravao da se tim slabašnim oružjem suprotstavi sedmorici lavova; pa ipak je režao na lavove, kao i oni na njega. Bilo je to samo blefiranje životinja iz džungle. Svako je pokušavao da uplaši onog drugog. Niko od njih nije hteo da se okrene i ode, niti je iko u početku želeo obračun. Lavovi su bili siti, pa ih nije gonila glad, a Tarzan je retko jeo meso mesoždera; ali u pitanju je bio autoritet, pa nijedna strana nije htela da se povuče. Zato su tu stajali režeći i dobacujući protivniku pogrde džungle. Teško je reći koliko bi potrajala ta svađa, mada bi Tarzan verovatno na kraju bio prisiljen da ustukne pred brojnijim neprijateljem.

U svakom slučaju ta mrtva trka je bila prekinuta, i to nečim što je došlo Tarzanu s leđa. On i lavovi su pravili takvu buku da niko od njih nije od tog urnebesaja čuo ništa drugo, pa tako Tarzan nije bio svestan velike životinje koja mu se približavala, do trenutka kad je

već gotovo bila pored njega, a onda se okrenuo i ugledao Butoa, nosoroga zamagljenih svinjskih očica, kako izbezumljeno juri na njega i već mu je bio toliko blizu, da je bekstvo izgledalo nemoguće; pa ipak su misao i mišići tog neiskvarenog, primitivnog čoveka bili u tako savršenoj koordinaciji da se on gotovo istovremeno sa osećajem opasnosti okrenuo i bacio koplje u Butoove gradi. Bilo je to teško koplje gvozdеног vrha, bačeno snažnim mišićima čoveka-majmuna u susret ogromnoj Butoovoj masi, uveličanoj njegovom brzinom. Sve što se desilo u trenutku kad se Tarzan okrenuo da dočeka napad besnog nosoroga desilo se mnogo brže nego što se može ispričati, čak mnogo brže od najbržeg oka. Kad mu je koplje poletelo iz ruke, Buto je bio toliko blizu da je Tarzan pravo ispred sebe ugledao valiki rog spušten i spreman da ga odbaci u vazduh. Koplje se zarilo u vrat nosoroga na ivici levog ramena i prošlo skoro kroz celo telo životinje, a Tarzan je, bacivši ga, skočio pravo uvis i, izbegavši njegov opaki rog, zajašio Butoa.

Tada je Buto ugledao lavove i ludački uleteo među njih, dok je Tarzan, gospodar majmuna spretno odskočio prema upletenim puzavicama pored staze. Prvi lav je dočekao Butoov napad i bio odbačen visoko preko leđa pobesnele životinje pocepane utrobe, smrtno ranjen, a onda je 6 preostalih lavova skočilo na nosoroga grizući i razdirući, dok je on njih nabijao na rog i gazio kako je stigao. Tarzan je sa velikim zanimanjem sa sigurnog mesta posmatrao kraljevsku borbu, jer takvi sukobi zanimaju inteligentnije stanovnike džungle. Za njih su oni isto što i trkačke staze, boks-mečevi za titulu svetskog prvaka, pozorišta i filmovi za nas. I često ih viđaju; ali uživaju u svakom posebno jer nema međusobno sličnih borbi.

Neko vreme Tarzanu se činilo da će nosorog Buto izaći kao pobednik iz tog krvavog obračuna. Već je sredio četvoricu od 7 lavova, a ostalo troje gadno ranio, kad su ga u jednom trenutku jednostavno izdale noge, pa se srušio i prevrnuo na stranu. Tarzanovo koplje je učinilo svoje. To ljudsko oružje je ubilo veliku životinju koja zamalo nije pobedila 7 lavova, jer je Tarzanovo koplje prošlo kroz njena velika pluća, pa je Buto, koji je već gotovo pobedio, podlegao unutrašnjem krvarenju.

Tada se Tarzan spustio iz svoje lože i dok su se ranjeni lavovi, režeci, lagano povlačili, čovek-majmun je izvukao svoje koplje iz

Butoa, odsekao sebi komad mesa i nestao u džungli. Obračun je završen. Bio je to sav Tarzanov posao za taj dan – i ono što bismo vi i ja pamtili celog života, Tarzan je zaboravio čim je okrenuo leđa poprištu događaja.

12. LA TRAŽI OSVETU

Čovek-majmun se kroz krošnje drveća vratio u širokom krugu do reke, na drugom mestu ugasio žeđ, da bi opet krenuo kroz krošnje drveća, i dok je on nesvestan svoje prošlosti i bez brige za budućnost lovio, kroz džungle i čistine, šume i poljane na kojima su pasli bezbrojni biljojedi tog neispitanog kontinenta, za njim je tragao čudan i opasan karavan. Sastojao se od 50 strašnih ljudi čupavih tela i krivih, kvrgavih Nogu. Bili su naoružani noževima i velikim batinama, a na čelu im je bila jedna skoro gola lepotica. Bila je to La iz Opara, prvosveštenica plamenog boga, koja je sa 50 strašnih sveštenika tragala za kradljivcem svetog žrtvenog noža.

Nikada do tada nije La prošla ispod razrušenih spoljnih zidova Opara; ali nikad nije imala tako jaku potrebu. Sveti nož je ukraden! Tokom bezbrojnih vekova predavan iz ruke uruku, došao je u njene ruke kao nasleđe i znak njene religiozne funkcije, i kraljevskog autoriteta nekog davno umrlog pretka sa izgubljene i zaboravljene Atlantide. Gubitak krunskih dragulja ili Velikog pečata Engleske ne bi stvorio više briga engleskom kralju nego što je krađa svetog noža učinila La, oparijanki, kraljici i prvosveštenici zaostalih potomaka najstarije civilizacije na svetu. Kad je Atlantida, sa velikim gradovima i obrađenim poljima, razvijenom trgovinom, kulturom i velikim bogatstvom, pre mnogo vekova potonula u more, povukla je sa sobom sve svoje stanovnike osim grupe kolonizatora koji su radili u velikim radnicima zlata u centralnoj Africi. Od njih i njihovih neobrazovanih robova, kao i kasnijim mešanjem krvi sa čovekolikim majmunima, nastali su kvrgavi ljudi iz Opara; ali nekim čudnim hirom sudbine, uz pomoć prirodne selekcije, stara loza sa Atlantide je ostala čista i nedeformisana u ženama, potomkinjama jedine princeze iz kraljevske kuće Atlantide, koja je u trenutku katastrofe bila u Oparu. Jedna od njih bila je La.

Prvosveštenica je gorela od besa, a srce joj je bilo vrela masa puna mržnje prema Tarzanu iz plemena Velikih Majmuna. Žar verskog fanatika čiji je oltar oskrnavljen, utrostručio se zbog besa odbijene žene. Dva puta je ona bacila svoje srce pred noge bogolikog čoveka-majmuna i 2 puta ju je on odbio. La je bila svesna svoje lepote – bila je lepa ne samo prema standardima te zone praistorijske Atlantide,

već je i za današnja merila predstavljala stvorenje savršene fizičke lepote. Pre nego što je Tarzan prvi put došao u Opar, La nikad nije videla muškarca drugačijeg od grotesknih i deformisanih ljudi iz svog plemena. Pre ili kasnije će morati da se spari s nekim od njih, da se ne bi prekinula direktna linija potomkinja prvosveštenice, sem ako sudbina ne dovede neke drage ljude u Opar. Pre Tarzanove prve posete La nije pojma imala da takvi ljudi uopšte postoje jer je poznavala samo svoje ružne male sveštenike i velike čovekolike majmune koji su od vankada živeli u Oparu i oko njega, pa su već bili smatrani gotovo jednakim sa oparijancima. Među legendama Opara bile su i priče o bogolikim ljudima starih vremena i crnim ljudima koji su dolazili kasnije; ali ovi drugi su dolazili kao neprijatelji, da ubijaju i pljačkaju. A te legende su uvek sadržavale i nadu da će se jednog dana taj bezimeni kontinent sa koga je potekla njihova rasa opet dići iz mora i poslati svoje ukrašene, zlatne galije sa dugim veslima u pomoć svojim davno odsutnim kolonistima.

Tarzanov dolazak je u Lainim grudima probudio divlju nadu da će se najzad ispuniti prastaro proročanstvo; ali je još više raspalio vrelu strast ljubavi u srcu koje, da se to nije desilo, nikad ne bi osetilo tu sveobuhvatnu strast, jer čudesno stvorenje poput La nikad nije osetilo ljubav prema nekom od ružnih oparskih sveštenika. Običaj, dužnost i religija bi mogli narediti spajanje; ali La ne bi mogla da voli. Ona je odrasla kao hladno i bezosećajno biće, kćer hiljadu drugih hladnih i bezosećajnih žena, koje nikada nisu upoznale ljubav. Tako je njena ljubav oslobodila strasti hiljade generacija, pretvorivši La u pulsirajući, žarki vulkan čežnje koja je stvorila ogromnu snagu ljubavi, nežnosti i požrtvovanja, koja je opet sopstvenom vatrom pretvorena u snagu mržnje i osvete.

La je pod snažnim uticajem tih uslova povelala svoju brbljivu družinu da povrate sveti simbol njene funkcije i osvete se uzročniku tih događaja. Nije mnogo razmišljala o Verperu. Činjenica da je on izneo nož iz Opara nije je navela da pomisli da treba i njemu da se osveti. Naravno, on će biti pogubljen kad ga uhvate; ali u njegovoj smrti La neće uživati – ona je maštala o Tarzanovoj smrtnoj agoniji. On će biti stavljen na muke. Umiraće sporo i mučno. Kazna će biti jednaka veličini zločina koji je počinio. Oteo je njen sveti nož; stavio je svoje svetogrдне ruke na prvosveštenicu Plamenog boga; osknavio je

oltar i ceo hram. Zbog toga će umreti; a zbog toga što je prezreo ljubav La, žene, umreće groznom imučnom smrću.

Pohod La i njenih sveštenika nije prošao bez događaja. Oni nisu bili naviknuti na džunglu jer su retko izlazili van ruševnih oparskih zidova, ali bili su zaštićeni samom svojom brojnošću, pa su dugo išli Tarzanovim i Verperovim tragom bez žrtava. Sa sobom su vodili 3 velika majmuna čiji je zadatak bio da prate plen, što oparijanci nisu mogli. La ih je vodila. Ona je odredila poredak, birala logorišta, određivala trenutak za odmor i trenutak za polazak, i mada nije imala iskustva u tim stvarima, njena urođena inteligencija je toliko nadmašivala inteligenciju ljudi ili majmuna da oni to ne bi mogli činili bolje. Bila je i težak gospodar jer je sa prezirom i gnušanjem gledala na te nesrećne kreature među koje ju je bacila okrutna sudbina, i na njima je donekle iskaljivala nezadovoljstvo zbog njih samih i svoje odbačene ljubavi. Gonila ih je da joj svake večeri podižu veliko i jako sklonište, i održavaju veliku vatra pred njim od sumraka do zore. Kad bi se umorila od hodanja, morali su da je nose u improvizovanoj nosiljci i niko se nije usudio da se usprotivi njenom autoritetu ili pravu na takve zahteve. Nisu dovodili u pitanje ni jedno, ni drugo. Ona je bila boginja i svi su je voleli, i svaki od njih se nadao da će njega izabrati za svog muža, pa su trpeli njene robovlasničke hirove i podnosili bez gundanja bič njenog nezadovoljstva i oholosti.

Išli su već mnogo dana, sa majmunima koji su lako pratili trag nešto ispred glavnine karavana, da bi mogli upozoriti ostale na moguću opasnost. Desilo se za vreme podnevnog odmora, dok su se svi odmarali od napornog marša, da je 1 od majmuna odjednom ustao i onjušio povetarac. Tihim grlenim šapatom je upozorio ostale na tišinu, i trenutak kasnije se tiho vinuo džunglom uz vetar. La i sveštenici su se tiho skupili u grupu, opaki čovečuljci su čačkali oko svojih noževa i batina čekajući povratak čupavog čovekolikog majmuna.

Nije dugo prošlo, a on se pojavio kroz lisnato rastinje i prišao im. Došao je pravo do La i obratio joj se na jeziku velikih majmuna kojim su govorili i deformisani stanovnici Opara.

"Veliki Tarmangani spava tamo," rekao je, pokazujući u pravcu iz koga je došao. „Idemo i možemo da ga ubijemo."

„Nećete ga ubiti," reče La hladno. „Dovedite mi velikog Tarmanganija živog i zdravog. La želi osvetu. Idite; ali tiho!" i mahnu rakama, što je značilo da treba da krenu svi njeni sledbenici.

Neobična družina se oprezno provlačila kroz džunglu za velikim majmunom dok ih na kraju nije zaustavio dignutom rukom i pokazao gore i malo napred. Tamo su ugledali džinovsku figuru čoveka-majmuna, ispruženog na niskoj grani, kako se i u snu jednom rukom drži za debelu granu, dok mu je jedna snažna smeđa noga bila izbačena preko druge. Tarzan, gospodar majmuna je spokojno ležao i spavao dubokim snom, sanjajući lava Numu, vepra Hortu i druge stanovnike džungle. Čovek-majmun je bio sasvim nesvestan opasnosti koja se nadvila nad njegovim ležajem –nije video čupave figure koje su čučale na zemlji ispod njega ni 3 majmuna koji su se tiho vinuli u krošnjju pored njega.

Tarzan je postao svestan opasnosti tek kad je osetio udar, jer su 3 majmuna skočila na njega i bacila ga na zemlju gde je pao, poluošamućen od njihove zajedničke težine i gde se na njega odmah bacilo 50 čupavih ljudi, to jest onoliko njih koliko je moglo da se nađe na gomili iznad njega. Čovek-majmun je istog trenutka postao središte kovitlanja, udaranja, uskomešanog vrtloga borbe. Dobro se borio, ali su oni brojno bili previše nadmoćni. Na kraju su ga ipak savladali, mada teško da je neki od njih uspeo da izbegne njegovu snažnu pesnicu ili ugriz zuba.

13. OSUĐEN NA MUČENJE I SMRT

La je pošla za svojom družinom pa je, videvši kako su skočili na Tarzana, uzviknula upozorenje, da ga ne bi ubili. Videla je da on pruža sve slabiji otpor i da će ubrzo da podleagne brojnoj nadmoći, i nije dugo prošlo, a to snažno stvorenje iz džungle je ležalo bespomoćno i uvezano pred njenim nogama.

„Odnosite ga do logora," naredila je, dok su nosili Tarzana do malene čistine, da bi ga zbacili ispod jednog drveta.

„Dignite mi sklonište!" naredila je La. „Ovde ćemo prenoćiti, a sutra će La ponuditi plamenom bogu srce ovog oskrnavitelja hrama. Gde je sveti nož? Ko ga je uzeo od njega?"

Ali niko nije video nož i svi su bili sigurni da žrtveno oružje nije bilo kod Tarzana kad su ga uhvatili. Čovek-majmun je gledao preteće kreature koje su oko njega režale na njegov prezir. Pogledao je La smeškajući se. Nije se plašio smrti.

„Gde je nož?" upita La Tarzana.

„Ne znam," odgovorio je Tarzan. „Onaj čovek ga je odneo kad je pobjegao jedne noći. Pošto želite da vam se vrati, mogu da ga potražim i donesem vam nož, ako me oslobodite; ali ako me ubijete, neću moći da vam ga vratim. A čemu služi taj vaš nož? Napravite drugi. Jeste li došli za nama čak dovde samo zbog noža? Pustite me da ga nađem, i vratiću vam nož."

La se gorko nasmeja jer je u srcu znala da je Tarzanov greh mnogo veći od krađe oparskog žrtvenog noža; pa ipak joj, dok ga je gledala vezanog i bespomoćnog, pođoše suze na oči i morala je da se okrene od njega da bi ih prikrila; ali i dalje je bila odlučna da ga kazni strašnim mukama i smrću jer se usudio da prezre Lainu ljubav.

Kad je zaklon postavljen, La je naredila da Tarzana unesu unutra. „Mučiću ga cele noći," rekla je svojim sveštenicima, „a vi ćete pripremiti vatreni oltar na kome ću u cik zore njegovo srce ponuditi kao žrtvu Plamenom bogu. Skupite granje sa smolom i napravite gomilu u obliku i veličini oltara u Oparu, u sredini čistine, da Plameni bog može da vidi naš trud i bude zadovoljan."

Tokom ostatka dana oparski sveštenici su u centru čistine dizali oltar, pevuseći čudne pesmice na prastarom jeziku izgubljenog kontinenta koji leži na dnu Atlantika. Nisu znali značenje reči koje su

izgovarali; samo su ponavljali ritual koji je predavan sa učitelja na učenika još od onih davnih dana kada su se preci čoveka iz Piltdauna (Mislilo se da ostaci čoveka iz Piltdauna predstavljaju "kariku koja nedostaje" između majmuna i savremenog čoveka. Ali 40 godina pošto su oni otkriveni, otkrivena je podvala. Lobanja je bila sastavljena od ne baš starih kostiju po jednog čoveka i orangutana (*prim. prev.*)) ljuljali okačeni o svojim repovima u vlažnoj džungli koja se danas zove Engleska.

U svom skloništu, La je šetala tamo-amo pored hladnokrvnog čoveka-majmuna. Tarzan se pomirio sa svojom sudbinom. Ni zračak nade se nije nazirao kroz tamu smrtne presude koja mu je bila izrečena. Znao je da ni njegovi džinovski mišići ne bi mogli da prekinu višestruke namotaje kojim su mu bili vezani zglobovi na rukama i nogama, jer se već bezuspešno napinjao da ih prekine. Nije se mogao nadati pomoći spolja jer su mu u logoru svi bili neprijatelji, pa ipak se smeškao La dok je ona nervoznim koracima premeravala veličinu zaklona.

A La? Ona se poigravala nožem, gledajući svog zarobljenika koji je ležao. Besno ga je pogledavala i gundala, ali ga nije udarila. „Noćas!“ razmišljala je.

„Noćas, u mraku ću ga mučiti.“ Pogledala je njegovu savršenu, božansku figuru i lepo, nasmešeno lice, i opet joj se vratila odlučnost kad se setila svoje odbijene ljubavi; kad se setila da je on taj prokleti nevernik koji je oskrnavio najsvetiju od svih svetinja; da je sa krvavog oltara u Oparu oslobodio žrtvu Plamenom bogu – i to ne jednom nego 3 puta. Tri puta je Tarzan prevario boga njenih predaka. Pomislivši na to, La kleknu pored njega. U ruci joj je bio oštar nož. Prislonila je njegov vrh na Tarzanova rebra i malo pritisla; ali Tarzan samo sleže ramenima, smeškajući se i dalje.

Kako je bio lep! La se sagnula i pogledala ga u oči. Kako savršeno je bio građen. La ga uporedi sa onim kvrgavim i čvomovatim muškarcima među kojima mora da izabere muža, i prodrhta. Sumrak se spuštao, a posle sumraka pada i noć. Velika vatra je plamsala u unutrašnjosti male bome od rastinja oko logora. Plamenovi su se igrali na novom oltaru dignutom u središtu čistine, budeći u mašti prvosveštenice Plamenog boga sliku onoga što će se desiti u zoru. Zamislila je to veliko i savršeno telo kako se grči u plamenovima

lomače. Videla je kako te nasmejane usne, ogorele i crne, otpadaju sa jakih, belih zuba. Videla je kako pramen razbarušene crne kose sa Tarzanove lepe glave nestaje u jednom plamenu. Videla je i druge užasne slike, stojeći tako zatvorenih očiju i stisnutih pesnica iznad objekta svoje mržnje – ah, je li La iz Opara baš mržnju osećala?

Noć džungle se spustila na logor, remećena samo grčevitim plamenovima vatre koju su održavali da rasteruje ljudoždere. Tarzan je mirno ležao uvezan. Mučila ga je žeđ i vezovi koji su mu se usekli u zglobove; ali nije se žalio. Tarzan je bio životinja iz džungle sa hladnokrvnošću zveri i inteligencijom čoveka. Znao je da mu je sudbina zapečaćena – a nikakve molitve ni molbe ne bi uticale da se promeni situacija u kojoj se nalazi, pa nije hteo da gubi vreme na njih; ali strpljivo je čekao, čvrsto ubeđen da njegove patnje ne mogu trajati zauvek.

La se u mraku sagnula iznad njega. U ruci joj je bio oštar nož, a u mislima odluka da odmah počne sa mučenjem. Nož mu je bio prislonjen na bok, a njeno lice je bilo blizu njegovog, kad je plamen sa nekoliko grana odjednom poskočio i osvetlio unutrašnjost zaklona. La je blizu svojih usana ugledala savršene crte šumskog boga, i u njenom ženskom srcu se razbudila sva ona velika ljubav koju je osećala za Tarzana od njihovog prvog susreta i sva višegodišnja strast koja se skupljala tokom vremena, dok je sanjala o njemu.

S bodežom u ruci prvosveštenica La se uspravila iznad bespomoćnog stvorenja koje se usudilo da naruši svetost njenog božanstva. Neće biti mučenja – ubiće ga odmah. Oskmavitelj hrama neće više zagađivati vidik gospoda boga svemoćnog. Biće dovoljan 1 ubod oštrog sečiva, a zatim će njegovo telo progutati plamen lomače. Čvrsto je stegla nož, spremna da ga zarije, a onda je La, žena, pala bez snage preko tela čoveka koga voli.

Njene ruke su milovale njegovu голу kožu; vrelin poljupcima mu je prekrivala čelo, oči i usne; prekrila ga je svojim telom kao da hoće da ga zaštiti od strašne sudbine koju mu je odredila i drhtavim, žalobnim glasom ga je preklinjala da joj pokloni svoju ljubav. Satima je groznica strasti držala vatrom opsednutu zastupnicu Plamenog boga, dok je naposljetku nije savladao umor, pa je zaspala pored

čoveka koga se zaklela da će mučiti i ubiti. A Tarzan je, neopterećen razmišljanjem o budućnosti, mirno spavao u Lainom zagrljaju.

U cik zore je pesma sveštenika iz Opara probudila Tarzana. Zvuk koji je započeo jedva čujnim glasovima, ubrzo se uzdigao do izraza otvorene varvarske krvoločnosti. La se pomeri. Njena lepa ruka privuče Tarzana malo bliže – osmeh joj razdvoji usne, a onda se probudila i osmeh polako izbledi, i oči joj se raširiše od užasa kad je počela da shvata značenje pesme smrti.

„Voli me, Tarzane!“ uzviknula je. „Voli me i ja ću te spasiti.“

Tarzana su žuljali vezovi. Mučio se zbog dugo ograničene cirkulacije. Besno zarežavši, okrenuo je leđa prema La. To je bio odgovor! Prvosveštenica skoči na noge. Obrazi su joj pocrveneli od stida, a zatim je pobledela i prišla ulazu u zaklon.

„Dođite, sveštenici Plamenog boga!“ uzviknula je, „da pripremite žrtvu.“

Ružni čovečuljci priđoše i uđoše u zaklon. Uхватili su Tarzana i poneli ga, sve vreme pevajući i uvijali svojim deformisanim telima u ritmu pesme o krvi i smrti. Za njima je išla La, poigravajući kao i oni; ali ne u ritmu pesme. Lice prvosveštenice je bilo bledo i ispijeno – zbog neuzvrćene ljubavi i užasnog trenutka koji se približavao. Mada je La bila čvrsta u svojoj odluci. Nevernik će umreti! To što je odbio njenu ljubav platiće na vatrenom oltaru. Videla je kako polažu to savršeno telo na grabe ogranke. Videla je kako prvosveštenik, sa kojim će se, po običaju, sjediniti – sagnut, iskrivljen, kvrgav, zakrčljao, ružan – približava sa zapaljenom bakljom, pa zastaje da sačeka njenu komandu i spusti plamen do granja oko žrtvene lomače. Njegovo čupavo, životinjsko lice je bilo iskrivljeno u grimasu koja je otkrivala žute zube i uživanje. Ruke su mu bile skupljene da bi mogle da prime životnu krv žrtve – crveni nektar kojim bi, da su u Oparu, napunili zlatne žrtvene pehare.

La je prišla sa dignutim nožem, lica okrenutog prema izlazećem suncu i sa molitvom plamenom božanstvu svog naroda na usnama. Prvosveštenik je pogledao upitno prema njoj – vatra mu je već bila blizu ruke, a granje izazivalo. Tarzan je zatvorio oči i očekivao kraj. Znao je da će patiti jer se setio nekih ranijih, zaboravljenih vatri. Znao je da će patiti i umreti; ali nije se uplašio. Smrt nije opasna za biće iz džungle, koje hoda ruku pod ruku sa tom jezivom aveti

danima i spava pored nje noćima, celog života. Čovek-majmun verovatno nikad nije ni pomislio šta se dešava posle smrti. Ustvari, dok mu se primicao trenutak smrti razmišljao je o lepim kamenčićima koje je izgubio, a istovremeno je registrovao i sve što se dešava oko njega.

Osetio je da se La sagnula iznad njega i otvorio oči. Video je njeno bledo, ispijeno lice i oči pune suza. „Tarzane, moj Tarzane!" prošaptala je, "kaži da me voliš – i da ćeš se vratiti sa mnom u Opar – i živećeš. Izbaviću te bez obzira na bes mog naroda. Dajem ti poslednju šansu. Šta ćeš mi odgovoriti?"

U poslednjem trenutku je La, žena, pobedila prvosveštenicu okrutnog kulta. Na oltaru je bilo jedino biće koje je uspeo da razgori vatru ljubavi u njenim devičanskim grudima; videla je i odvratnog fanatika koji će jednog dana biti njen muž ako ona do tada ne nađ nekoga manje ružnog, kako stoji, sprema da potpali lomaču; ali i pored sve svoje lude strasti prema čoveku-majmunu, naredila bi da se lomača zapali ako ne bude zadovoljna odgovorom. Uzbuđeno dišući, spustila je glavu do njegove. „Da ili ne?" prošaputala je.

Kroz džunglu se, iz daljine, začu slab zvuk koji unese novu nadu u Tarzanov pogled. Otvorio je usta i pustio čudan krik zbog koga je La uzmakla nekoliko koraka od njega, nestrpljivi sveštenik je mrmljao, premeštajući baklju iz jedne ruke u drugu, primičući je sve više suvom granju u dnu lomače.

„Odgovori!" zahtevala je La. „Hoćeš li prihvatiti ljubav La iz Opara?"

Zvuk koji je privukao Tarzanovu pažnju približavao se i sad su ga čuli i ostali – resko trubljenje slona. Gledajući raširenih očiju u Tarzanovo lice da bi na njemu videla čeka li je sreća ili slomljeno srce, La u njegovom izrazu primeti zabrinutost. Sada je počela da shvata značenje Tarzanovog krika – on je pozvao slona, Tantora, da ga oslobodi! Laine obrve se zgrčiše u divijoj grimasi. „Ti odbijaš La!" uzviknula je. „Onda umri! Baklju!" zatražila je, okrenuvši se svešteniku.

Tarzan diže pogled prema njoj. „Tantor dolazi," rekao je. „Mislio sam da će me osloboditi; ali sad znam da će ubiti i mene, i tebe, i sve koji mu se nađu na putu, tražeći lukavo poput pantera, Šite, one koji su se sakrili, jer je Tantor uhvatilo ljubavno ludilo."

La je dobro znala šta znači *ludilo* kod slona mužjaka u doba parenja. Znala je da Tarzan ne preteruje u tome. Znala je da đavolski lukavi i okrutni mozak može naterati životinju da počne da juri tamo-amo po šumi, tražeći one koji su izbegli njen prvi napad, ali i da ode bez povratka – niko nije mogao znati šta će se desiti.

„Ja ne mogu da te volim, La," reče Tarzan tiho. „Ne znam zašto, jer ti si vrlo lepa. Ne bih mogao da se vratim i živim u Oparu – jer je cela džungla moja. Ne, ne mogu da te volim, ali ne mogu ni da gledam kako će te poludeli Tantor izbosti kljovama. Preseci mi vezove pre nego što bude prekasno. Već je blizu nas. Oslobodi me, jer još uvek mogu da te spasim."

Mala spirala dima se uzdigla s jednog ugla lomače – plamenovi su liznuli, pucketajući. La je samo stajala kao neka statua očajja, gledajući Tarzana i vatru koja se širila. Za trenutak će već stići do njega. Iz prašume se začu zvuk pucanja grana i lomljenja stabala – Tantor je dolazio – nezaustavljiva sila iz džungle, koja ruši sve na svom putu. Sveštenici su se uznemirili. Plašljivo su pogledavali u pravcu iz koga dolazi slon, pa opet prema La.

„Bežite!" naredila je ona, pa se sagnula i presekla vezove na rukama i nogama svog zarobljenika. U istom trenutku Tarzan je stajao na zemlji. Sveštenici su vrišteći izražavali svoj bes i razočaranje. Onaj koji je držao baklju napravi preteći korak prema La i čoveku-majmunu. „Izdajnice!" vrisnuo je na devojkju. „Zbog ovoga ćeš da umreš!" Digao je batinu i jurnuo na prvosveštenicu; ali Tarzan se našao ispred nje. Čovek-majmun je priskočio i zgrabio uzdignutu batinu, i istrgao je iz ruku izluđenog fanatika, posle čega je sveštenik skočio na njega zubima i noktima. Tarzan je uhvatio zdepastog, kržljivog čovečuljka, digao ga snažnim rukama iznad glave i bacio na njegove sunarodnike koji su počeli da prilaze, da bi se bacili na svog bivšeg zarobljenika. La je ponosno stajala, držeći spremno nož, iza čoveka-majmuna. Na njenom lepom čelu nije bilo ni traga strahu – samo oholi prezir prema njenim sveštenicima i divljenje prema čoveku kojeg voli ispunjavali su njene misli.

Odjednom je na scenu uleteo izbezumljeni mužjak – krupni kljovaš iz čijih očiju je izbijala vatra suludog besa. Sveštenici su za trenutak bili paralisani od straha; a Tarzan se okrenuo, zgrabio La u naručje i potrčao prema najbližem drvetu. Tantor pojuri za njim, oštro trubeći.

La se obema rukama uhvatila čoveku-majmunu oko vrata. Osetila je kad je skočio u vazduh i divila se njegovoj snazi i sposobnostima kada je, opterećen njenom težinom, spretno doskočio na niže grane visokog drveta i brzo je poneo gore, izvan dohvata vijugave surle debelokošca.

Trenutno zbunjen, veliki slon se okrenuo i sjurio na bespomoćne sveštenike koji su se, prestravljeni, razbežali na sve strane. Najbližeg je uhvatio kljovama i bacio u krošnju stabla. Drugog je uhvatio surlom i tresnuo o jedno veliko stablo, pa ispustio mlitavo telo da bi, trubeći, napao sledećeg. Još dvojicu je izgazio velikim stopalima, a do tada su ostali već nestali u džungli. Tada se Tantor opet setio Tarzana, jer je 1 od simptoma ludila obrnuta sklonost – objekti svesne ljubavi postaju objekti ludačke mržnje. U nepisanim analima džungle, neobična ljubav između čoveka-majmuna i Tantorovog plemena postala je već poslovična. Nijedan slon u celoj džungli ne bi povredio Tarmanganija – belog majmuna; ali pod uticajem ljubavnog *ludila*, veliki mužjak je hteo da ubije svog starog drugara u igri.

Tantor, slon, pošao je natrag, prema drvetu na koje su se sklonili La i Tarzan. Digao se na zadnje noge, naslonio prednjim na stablo i svojom dugom surlom posegao gore, prema njima; ali Tarzan je to predvideo i popeo se van najvišeg dohvata tog mužjaka. Poludela životinja nije uspela u svojoj nameri, ali ju je to još više razbesnelo. Rikao je i trubio dok zemlja nije počela da drhti od njegovog snažnog glasa. Naslonio se glavom na stablo i gurnuo ga, a ono je počelo da se savija pred njegovom ogromnom snagom; ali, još se držalo na mestu.

Tarzan se ponašao vrlo neobično. Da je Numa, Sabor, Šita ili bilo koja druga zver iz džungle htela da ga ubije, čovek-majmun bi poigravao oko nje, gađao je koječime i dobacivao poruge svom napadaču. Rugao bi se i vređao ga, psujući na pogrdom jeziku džungle, koji je odlično znao; ali sada je samo u tišini sedeo izvan Tantorovog domašaja, a na njegovom lepom licu bio je izraz tuge i žalosti, jer je od svih životinja iz džungle Tarzan najviše voleo Tantara. Da je i mogao da ga ubije, ne bi mu to ni palo na pamet. Želeo je samo da pobegne, jer je znao da će, kad ga prođe *ludilo*,

Tantor opet biti onaj stari, pa će opet moći da se ispruži na njegovim širokim leđima i priča gluposti u te velike, lepršave uši.

Shvativši da drvo neće pasti pred njegovom snagom, Tantor se samo još više razbesneo. Pogledao je gore, u pravcu dvoje begunaca, crvenih očiju iz kojih je izbijala luđačka mržnja, pa je obavio surlu oko stabla, raširio svoje velike noge i napregao se da istrigne iz korena tog džina iz džungle. Tantor je bio krupan mužjak, primerak svoje vrste u punoj snazi. Upotrebio je svu snagu da bi uskoro, na Tarzanovo zaprepašćenje, veliko stablo počelo da popušta u korenu. Zemlja se izvaljivala u brežuljcima i gomilicama oko osnove stabla; drvo je zadrhtalo – u sledećem trenutku će biti iščupano i pašće.

Čovek-majmun je prebacio La sebi na leđa i u trenutku kad se stablo prvi put malo nagnulo od normale, pre naglog rušenja i pada, prešao sa njom na grane jednog nižeg suseda. Bio je to veliki i opasan skok. La je drhteći zatvorila oči; ali, kada ih je otvorila, videla je da je bezbedna i da Tarzan leti kroz prašumu. Iza njih je istrgnuto teško tresnulo o zemlju, povukavši sa sobom i nekoliko manjih stabala, a Tantor je, shvativši da mu je plen izmakao, glasno zatrubio i pojurio za njima.

14. SVEŠTENICA ALI I ŽENA

U prvom trenutku je La zatvorila oči i užasnuta se pribila uz Tarzana, mada nije pustila ni glasa; ali uskoro je skupila hrabrost da pogleda oko sebe i spusti pogled prema zemlji, i nastavila tako da gleda i tokom dugih, opasnih preleta sa drveta na drvo, pa se onda osetila sasvim sigurnom jer, je imala poverenja u fizički savršeno biće, u čijoj snazi, živcima i sposobnostima je ležala i njena sudbina. U jednom trenutku je digla pogled prema užarenom suncu i promrmljala molitvu zahvalnosti svom paganskom bogu jer joj nije dozvolio da ubije tog bogolikog čoveka, a dugačke trepavice su joj bile vlažne od suza. Čudna je bila La iz Opara – biće okolnosti, rastrzano protivrečnim emocijama. U jednom trenutku je okrutno i krvoločno stvorenje bezosećajnog boga, a odmah zatim topla žena puna osećanja i nežnosti. Nekad otelotvorenje ljubomore i osvete, a nekad uplakana devojčica, spremna na plemenitost i praštanje; devica i razvratnica istovremeno; ali uvek – žena. To je bila La.

Priljubila je obraz uz Tarzanovo rame. Polako je okretala glavu dok svoje tople usne nije prislonila uz njegovu kožu. Volela ga je i, ako bi zatrebalo, umrla bi za njega; pa ipak, pre manje od jednog sata bila je spremna da mu zarije nož u srce, što bi se za manje od jednog sata moglo i ponoviti.

Jedan nesrećni sveštenik se, tražeci sklonište u džungli, slučajno otkrio besnom Tantoru. Velika životinja se okrenula, sjurila na deformisanog čovečuljka, ubila ga i, okrenuvši se opet, odjurila nekuda prema jugu. Nekoliko minuta kasnije i njegovo trubljenje se izgubilo u daljini.

Tarzan se spustio na zemlju, a La je skliznula sa njegovih leđa i dočekala se na noge. „Sazovi svoje ljude,” rekao je Tarzan.

„Oni će me ubiti,” odgovori La.

„Neće te ubiti,” uzvratio je čovek-majmun. „Niko te neće ubiti dok je Tarzan, gospodar majmuna ovde. Sazovi ih da razgovaramo s njima.”

La je uzviknula neobičnim glasom, sličnim zvuku flaute, koji se razlegao na sve strane kroz džunglu. Iz blizine i daljine začuše se odgovori oparskih sveštenika, slični lajanju i kevtanju: „Dolazimo! Dolazimo!” La je ponavljala poziv dok se veliki broj njenih pratilaca

nije, pojedinačno i u grupama, vratio i stao na izvesnoj udaljenosti od prvosveštenice i njenog spasioca. Vratili su se namršteni i pretećeg izgleda. Kad su se svi iskupili, Tarzan im se obratio.

„Vaša La je živa i zdrava,” reče čovek-majmun. „Da me je ubila, sada bi i ona, i mnogi od vas bili mrtvi; ali, poštedela me je da bih mogao da je spasim. Vratite se s njom u Opar, a Tarzan otići svojim putem u džunglu. Neka uvek bude mir između Tarzana i La. Šta kažete?”

Sveštenici su mumlali i odmahivali glavama. Pričali su u glas, i La i Tarzan su videli da nisu baš skloni da prihvate taj predlog. Nisu želeli da se vrate natrag sa La, već da završe žrtvovanje Tarzana Plamenom bogu. Tarzan je najzad izgubio strpljenje.

„Poslušaćete naloge svoje kraljice,” rekao je, „i vratiti se s njom u Opar ili će Tarzan, gospodar majmuna pozvati druga stvorenja iz džungle i sve će vas pobiti. La me je poštedela da bih ja spasio vas i nju. Više sam vam vredeo živ nego mrtav. Ako imate pameti, pustićete me da idem svojim putem i vratićete se u Opar sa La. Ja ne znam gde je sveti nož; ali možete da napravite drugi. Da ga nisam oduzeo od La vi biste me ubili, i vaš bog je sada verovatno zadovoljan što sam ga uzeo, jer sam spasio njegovu prvosveštenicu od poludelog Tantora. Hoćete li se vratiti s La u Opar i obećati da se njoj ništa neće desiti?”

Sveštenici se okupiše u grupicu da razgovaraju i dogovore se. Udarali su se pesnicama u grudi; dizali su ruke i oči prema svom vatrenom bogu; režali su i lajali jedni na druge dok Tarzan nije shvatio da 1 broj njih odbija da prihvati njegov predlog. Bio je to prvosveštenik koji je pobesneo od ljubomore jer je La otvoreno pokazala svoju ljubav prema strancu, a po svim običajima kulta trebalo je da pripadne njemu. Izgledalo je da problem ne može da se reši, dok 1 drugi sveštenik nije istupio i, digavši ruku, obratio se La.

„Prvosveštenik Kadž bi vas,” saopštio je, „oboje žrtvovao Plamenom bogu; a svi ostali bi se vratili u Opar sa našom kraljicom.”

„Vi ste većina,” rekao je Tarzan. „Zašto ne učinite ono što želite? Idite s La u Opar, a ako se Kadž bude bunio, ubijte ga.”

Oparski sveštenici su taj predlog dočekali oduševljenim uzvicima. Njima je to bilo kao božji znak. Vekovna bespogovorna poslušnost prvosvešteniku učinila je nemogućim postavljanje pitanja njegovog

autoriteta; sada, kad su shvatili da mogu da ga primoraju da prihvati njihovu volju, bili su srećni kao deca s novim igračkama.

Jurnuli su i uhvatili Kadža. Drali su se na njega. Pretili su mu batinama i nožem, dok najzad nije, mada preko volje, prihvatio njihove zahteve, a zatim je Tarzan prišao i stao ispred Kadža.

„Svešteniče," rekao je, „La se vraća u svoj hram pod zaštitom svojih sveštenika i uz pretnju Tarzana, gospodara majmuna da će svako ko joj naškodi umreti. Tarzan će se vratiti u Opar pre prvih kiša i ako se nešto desi La, neka se prvosveštenik Kadž pričuva."

Kadž namršteno obeća da neće nautiti svojoj kraljici.

„Čuvajte je," uzviknu Tarzan ostalim oparijancima. „I sačuvajte je, da može da pozdravi Tarzana kada on opet dođe."

„La će te pozdraviti," uzviknu prvosveštenica, „a čekaće željno i uvek željno, dok se opet ne vratiš. Oh, reci mi da ćeš doći!"

„Ko zna?" reče čovek-majmun, pa se okrenu, skoči na prvo drvo, pope se brzo u krošnjju i odjuri nekuda prema istoku.

La je za trenutak gledala za njim, pa joj glava pade, uzdah joj se ote i ona poput starice pođe na put prema dalekom Oparu.

Tarzan, gospodar majmuna jurio je kroz drveće dok na džunglu nije pala noć, a tada je lagano zaspao, ne razmišljajući ni za trenutak o sutrašnjici, gotovo zaboravivši čak i La.

Samo nekoliko dana puta sevemo odatle, ledi Grejstok je očekivala dan kada će njen moćni lord i gospodar otkriti zlodelo Ahmeta Zeka i požuriti da je oslobodi i osveti, a u istom trenutku u kome je ona u mašti gledala dolazak Džona Klejtona, objekat njenih razmišljanja je čučao, skoro go pored jednog oborenog stabla, prljavim prstima tražeći neku nesrecnu bubu ili larvu.

Prošla su 2 dana od krađe dragulja, kada je Tarzan pomislio na njih. U tom trenutku je poželeo da se opet poigra s njima pa je, nemajući pametnijeg posla, ustao i požurio ravnicom iz šume u kojoj je proveo dan.

Mada nikakav znak nije obeležavao mesto gde su zakopani, koje se ni samo po sebi nije razlikovalo od nekoliko milja duge, slične okoline obrubljene trskom iza koje se protezala savana, čovek-majmun je nepogrešivo precizno išao prema mestu na kome je sakrio svoje malo blago.

Lovačkim nožem je raskopao zemlju ispod koje je trebalo da bude njegova vrećica; ali iskopao je rupu i veću od prvobitne, a nije bilo ni traga od vrećice, ni dragulja. Tarzan se namrštio otkrivši da ih nema. Nije mu trebalo mnogo da shvati ko ih je uzeo, pa je istom brzinom kojom je odlučio da iskopa dragulje pošao tragom lopova.

Miris je bio star već 2 dana, na pojedinim mestima i sasvim izbrisan, ali Tarzan ga je sledio bez problema. Belac ga ne bi pratio više od 20 koraka posle 12 sati, a crnac bi ga izgubio posle 1,5 km; ali Tarzan, gospodar majmuna bio je prisiljen da još u detinjstvu razvije čula koja obični smrtnik jedva da ikad upotrebi.

Mi možemo da osetimo zadah belog luka ili viskija u dahu obližnjeg muškarca, ili jeftin parfem kojim odiše predivna dama koja sedi sa nama, i da se žalimo jer nam je čulo mirisa previše osetljivo; ustvari, mi uopšte ne osećamo mirise, naši mirisni organi su praktično zakržljali u poređenju s razvijenim čulima divljih životinja.

Ne mestu gde ostane trag stopala, izvesno vreme posle toga ostaje isparavanje. Ono je izvan moći osećaja naših čula; ali za niža stvorenja, posebno lovce i lovinu, interesantno je i često razumljivije nego što je nama strana štampane knjige.

Ali Tarzan nije ni zavisio samo od svog čula mirisa. Vid i sluh su mu bili fantastično razvijeni jer je to bilo neophodno u njegovoj ranoj mladosti, kada mu je gotovo svakodnevno i sam opstanak zavisio od neprestane opreznosti i ostalih sposobnosti.

Tako je on krenuo starim tragom Belgijanca, kroz šumu prema severu; ali zbog starosti traga je vrlo sporo napredovao. Tarzan je pošao za čovekom tek posle 2 dana, a ovaj je svakog dana bio sve dalje. Čovek-majmun nije ni najmanje sumnjao u ishod potrage. Jednog dana će stici svoj plen – a do tada će ga uporno slediti. Pratio je slabi miris poput psa, zastajući danju samo da obezbedi hranu i najede se, i noću tek toliko da se naspava i odmori.

Povremeno se mimoilazio sa grupama divljih ratnika; ali njih je obilazio u širokom krugu, jer njegov lov nije smeo biti prekidan sitnim incidentima na putu.

Bile su to grupe Vazira koje su se skupljale i njihovi saveznici kojima je Basuli razaslao kurire sa pozivom da mu se pridruže. Svi su žurili na sastanak radi pripreme za napad na utvrđenje Ahmeta Zeka; ali za Tarzana su svi oni bili neprijatelji – jer u njegovom

svesnoj sećanju nije bilo zabeleženo nikakvo prijateljstvo sa crnim ljudima.

Bila je noć kada je on zastao ispred palisade koja je okruživala selo arapskog razbojnika. Sedeći u krošnji velikog drveta, posmatrao je živost unutar ograde. Miris ga je doveo do tog mesta. Njegov plen mora biti unutra; ali, kako će ga otkriti među toliko koliba? Tarzan je poznao svoje velike sposobnosti, ali je bio svestan i njihovih ograničenja. Znao je da ne bi izdržao borbu sa znatno brojnijim neprijateljima. Ako hoće da uspe, moraće sve da radi krišom poput divlje životinje.

Sedeći u sigurnosti velikog drveta i žvaćući meso sa butne kosti vepra Horte, Tarzan je čekao zgodnu priliku da se uvuče u selo. Neko vreme je glodao izbočine na zaobljenim krajevima velike kosti, snažnim vilicama grizući manje komadice, i sisajući ukusnu srž iz kosti; ali sve vreme je bacao poglede prema selu. Video je ljude odevene u belo i polugole crnce; ali ni u jednom trenutku nije video nikoga ko bi makar podsećao na kradljivca dragulja.

Strpljivo je čekao dok sa ulica nisu otišli svi osim stražara kod kapije, zatim se lagano spustio na zemlju, obišao selo i prišao palisadi sa zadnje strane.

Na ramenu mu je visio dug konopac od sirove kože – prirodan i mnogo jači od konopca od trave, koji je koristio u detinjstvu. Spustio ga je i raširio omču na zemlji ispred sebe, pa kratkim trzajem zgloba nabacio konopac preko šiljastih vrhova palisade.

Pritegao je omču i proverio čvrstinu. Zadovoljan, čovek-majmun se spretno uzvera uz palisadu potežući konopac obema rukama. Kad se popeo, za trenutak je opet namotao oslobođeni konopac, namestio ga sebi oko struka, bacio kratak pogled unutar palisade i, uverivši se da ispod njega nema nikoga, lako skočio na zemlju.

Sada je bio u selu. Pred njim se protezao niz šatora i urođeničkih koliba. Bilo bi opasno ispitivati ih sve; ali opasnost je bila jedini prirodni činilac svakodnevnog života – ona nije plašila Tarzana. Slučajnosti su ga brinule – jer one odlučuju o životu i smrti, kad se njegova hrabrost i sposobnost suprotstave jakom protivniku.

Nije morao da ulazi u svako stanište – kroz vrata, prozor ili neki dragi otvor, njuhom je proveravao je li njegov plen unutra ili nije. Neko vreme je doživljavao samo razočarenja. Nije bilo Belgijančevog

mirisa. Ali najzad je kod jednog šatora osetio jak miris kradljivca. Tarzan oslušnu, naslonivši uvo na platno sa zadnje strane šatora, ali ne ču ništa.

Najzad je presekao 1 od kanapa koji su držali šator, digao dno platna i proturio glavu unutra. Unutra je bilo tiho i mračno. Tarzan se uvukao u šator – osećao je snažan Belgijančev miris, ali to nije bio živ miris. Čak i pre nego što je sasvim ispitao unutrašnjost, Tarzan je znao da unutra nema nikoga.

U jednom uglu je našao gomilu ćebadi i razbacane odeće; ali nije bilo vrećice sa lepim kamenčićima. Pažljivo je pretražio ceo šator, ali nije otkrio ništa važno, a pogotovo ništa što bi nagoveštavalo da se tu negde nalaze i dragulji; ali tu gde su ležali odeća i ćebad, čovek-majmun je otkrio otkačeno dno šatorskog platna, i ubrzo je osetio da je Belgijanac nedavno tim putem izašao iz šatora.

Tarzan nije oklevao da pođe putem kojim je pobegao njegov plen. Miris se osećao uvek u senci i u pozadini šatora i koliba – Tarzan je shvatio da je Belgijanac otišao kradom i tajno. Očigledno se plašio stanovnika sela ili je pošao poslom na kome nije smeo da bude otkriven.

U pozadini jedne urođeničke kolibe, miris je vodio kroz malu, nedavno prorezanu rupu u žbunju, pa dalje u mrak. Tarzan je bez straha pošao tragom. Na rukama i kolenima je propuzao kroz mali otvor. U unutrašnjosti kolibe njegove nozdrve su osetile mnogo mirisa; ali se jasno, mada udaljeno, među njima izdvajao 1, koji je budio polupokopano sećanje iz prošlosti – bio je to slab i delikatan miris žene. Sa njegovim prepoznavanjem, u grudima gospodara majmuna pojavio se čudan nemir – kao rezultat neodoljive sile koju je morao opet da upozna – instinkta koji privlači muškarca njegovoj ženi.

U toj kolibi se osećao i Belgijančev miris, i kad su oba ta mirisa, mešajući se, napala nozdrve gospodar majmuna, u njemu je buknuo ljubomorni bes, mada mu sećanje nije vraćalo sliku ženke za koju je vezana njegova želja.

Poput prethodnog šatora, i ta koliba je bila prazna pa je, zaključivši da tu nema njegove vrećice, izašao istim putem kojim je i ušao, kroz zadnji deo kolibe.

Tu je opet otkrio miris Belgijanca, pa je pošao za njim preko čistine, preko palisade i dalje, u mračnu džunglu iza nje.

15. VERPEROVO BEKSTVO

Pošto je napravio varku u svom krevetu, Verper se iskrao u seoski mrak kroz zadnji zid svog šatora i pošao pravo do kolibe u kojoj se nalazila zarobljenica Džejn Klejton.

Pred vratima je čučao crni stražar. Verper mu hrabro priđe, šapnu nekoliko reči na uvo, dade mu paklo duvana i uđe u kolibu. Crnac se isceri i namignu Evropljaninu koji je ulazio u mračnu unutrašnjost.

Belgijanac je, kao 1 od glavnih poručnika Ahmeta Zeka, mogao slobodno da se kreće u selu i van njega, pa stražar nije postavljao pitanje njegovog prava da uđe u kolibu bele zatvorenice.

Kad je ušao, Verper je vrlo tiho pozvao na francuskom: „Ledi Grejstok! Ja sam, M. Freko. Gde ste?“ Ali, nije dobio odgovor. On brzo pođe okolo, pipajuci u mraku ispruženih ruku. Unutra nije bilo nikoga!

Verper je bio zaprepašćen. Taman je hteo da izađe i ispita stražara kad je, privikavši oči na mrak, otkrio malo svetlije mesto pri dnu zadnjeg zida kolibe. Pogledao je i otkrio da ta svetlost ulazi kroz otvor u zidu kolibe. Bio je dovoljno veliki da se i on provuče kroz njega pa, pošto je bio siguran da je ledi Grejstok izašla tim putem da bi pokušala da pobegne iz sela, ni on nije gubio vreme, već je odmah pošao za njom; ali nije traćio vreme u uzaludnoj potrazi za Džejn Klejton.

Život mu je zavisio od toga hoće li uspeti da izbegne Ahmeta Zeka i dovoljno odmakne kad ovaj otkrije da je on nestao. Prvobitno je, iz 2 dobra razloga, planirao da pomogne ledi Grejstok da pobegne. Prvi razlog je bio taj što će tako zadobiti Englezovu zahvalnost i samim tim umanjiti šanse da bude izručen ako bude otkriven njegov identitet i podignuta optužnica zbog napada na pretpostavljenog oficira.

Drugi razlog je bio zasnovan na tome da je mogao da beži samo jednim putem. Nije mogao da ide na zapad, preko belgijskih teritorija koje su ležale između njega i Atlantika. Na jug nije mogao, jer se plašio divljeg čoveka-majmuna koga je opljačkao. Na severu su bili prijatelji i saveznici Ahmeta Zeka. Relativno slobodno bi mogao da krene na istok, kroz britansku istočnu Afriku.

U pratnji engleske plemkinje koju je spasio užasne sudbine i koja bi garantovala da je on Francuz po imenu Freko, mogao bi, sa razlogom, da se nada da će mu Britanci pomoći čim se nađu u njihovoj prvoj postaji.

Ali sada, kad je ledi Grejstok nestala, mada mu je istok i dalje bio jedina nada, imao je mnogo manje šanse da uspe, a drugi, pomoćni plan mu je sasvim propao. Od prvog trenutka kada je ugledao Džejn Klejton, u grudima je gajio tajnu strast prema lepoj Amerikanki, ženi engleskog lorda, a kada je Ahmet Zek video dragulje i on morao da pobegne, Belgijanac je maštao kako će ubediti ledi Grejstok da je njen suprug mrtav i, igrajući na kartu njene zahvalnosti, osvojiti je za sebe.

U tom delu sela, najdalje od kapije, Verper je otkrio da nekoliko dugih stubova sa obližnje gomile, skupljene za izgradnju koliba, prislonjenih na vrh palisade čini nesiguran ali savladiv put za bekstvo.

Pravilno je zaključio da je ledi Grejstok tu prešla preko zida, pa je odmah i on pošao za njom. Kad se našao u džungli, krenuo je pravo na istok.

Nekoliko milja južno, Džejn Klejton je legla u grane jedne krošnje, u koju se sklonila od lutajućih i gladnih lavova, da se odmori.

Iz sela je pobegla mnogo lakše nego što je očekivala. Nož kojim je prokopala rupu u zidu kolibe našla je zaglavljen u zidu svog zatvora, a verovatno je tu zaboravo neko od ranijih stanovnika.

Držeci se najdublje senke, za samo nekoliko trenutaka se provukla do zadnjeg dela sela, a srećna okolnost da je našla stubove za gradnju koliba naslonjene na palisadu, rešila je problem prelaska te visoke prepreke.

Oko 1 sat je išla starom šumskom stazom prema jugu, dok izvežbanim sluhom nije uhvatila šum koji joj je otkrio da se neka zver šunja za njom. Odmah je potražila sklonište u krošnji najbližeg drveta, jer je iz iskustva znala da u džungli ne sme ni za trenutak da rizikuje svoju bezbednost kad otkrije da je prate.

Verper je, sa više sreće, lagano napredovao do zore kada je, na svoju žalost, otkrio da ga prati 1 arapin na konju. Bio je to neki od pristalica Ahmeta Zeka, kojih je mnogo bilo po šumi, u potrazi za odbeglim Belgijancem.

Kad je Ahmet Zek digao potera za Verperom, bekstvo Džejn Klejton još nije bilo otkriveno. Jedini koji je video Belgijanca kada je ovaj izašao iz šatora bio je crni stražar pred kolibom koja je služila kao zatvor za ledi Grejstok, a on je morao da čuti zbog otkrića mrtvog stražara koji ga je smenio, a koga je Mugambi ubio.

Taj, koji je podmićen, zaključio je da mu je Verper ubio drugara i nije smeo da prizna da ga je on pustio u kolibu, jer se plašio besa Ahmeta Zeka. Tako je, pošto je Ahmet Zek otkrio da ga je Verper nadmudrio, pa je digao uzbunu, isti stražar otkrio telo mrtvacu; lukavi cmac odvuкао je leš u obližnji šator i samn preuzeo dužnost ispred kolibe u kojoj je trebalo da se nalazi zarobljenica.

Kad je otkrio Arapina koji ga je sledio, Belgijanac se odmah sakrio u žbunje. Tu je put išao vrlo pravo, pa se ubrzo na senovitom šumskom prolazu, ispod niskih ogranaka pojavio progonilac u belom.

Prilazio je sve bliže. Verper čučnu još niže iza lisnatog žbunja. Lijana je išla preko puta. Tu, u dubini džungle ni vetrić nije pomerio lišće. Verper je odmah primetio. Lijana se opet pomerila. Za Belgijanca je to značilo samo da se tu krije neka opasna sila.

Zagledao se u lišće na suprotnoj strani puta. Postepeno je ispod lišća počeo da se nazire jedan oblik – žutosmeđa, opaka figura žuto-zelenih očiju koje su sa suprotne strane uzanog puta zastrašujuće fiksirale njegove.

Verper bi najradije vrisnuo od užasa da putem nije dolazio drugi glasnik smrti, isto tako sigurne i ništa manje jezive. Bio je tih, gotovo paralizovan od straha. Arapin se približavao. Lav preko puta Verpera je taman čučnuo spremajući se za skok, kad mu je pažnju odjednom privukao konjanik.

Belgijanac je video kako se velika glava okreće prema jahaču i preseče se dok je čekao rezultat tog iznenađenja. Jahač je prilazio lagano. Hoće li se životinja koju je jahao unervoziti i uplašiti mesoždera i, otevši se uzdi, ostaviti Verpera na milost i nemilost kralju životinja?

Ali jahač nije uopšte bio svestan prisustva velike mačke. Prilazio je sagnute glave i žvaćući nešto. Belgijanac pogleda prema lavu. Životinja je sada odmeravala samo jahača. On je već bio ispred nje, ali lav još nije skočio. Zar je moguće da samo čeka da oni prođu, pa da se baci na svoj prvobitni plen? Verper uzdrhta i napola ustade. U

istom trenutku zver se iz svog skrovišta baci punom snagom na jahača. Konj zanjišta od straha i odskoči skoro do Belgijanca, dok je lav oborio bespomoćnog jahača iz sedla, pa odskoči još jednom na put i pobeže prema zapadu.

Ali nije pobjegao sam. Kad se prestrašena životinja našla pored njega, Verper je odmah primetio prazno sedlo i šansu koju mu je ono pružalo. Jedva da je lav odvuкао Arapina na svoju stranu, Belgijanac je već, uhvativši se za jabuku sedla i grivu, skočio na leđa konja sa druge strane.

Pola sata kasnije, polugoli džin doskoči na jednu nižu granu u šumi, zastade i dignute glave, šireći nozdrve, onjuši jutarnji vazduh. Osetio je snažan miris krvi, pomešan sa mirisom lava, Nume. Džin nakrivi glavu i oslušnu.

Iz blizine, u pravcu puta čuli su se zvuci koji su sigurno značili da lav jede. Lomljenje kostiju, gutanje velikih zalogaja, zadovoljno mumljanje, sve je govorilo da se to negde u blizini kralj gosti.

Tarzan pođe prema njemu, i dalje se držeći krošnji drveća. Nije se trudio da prikrije svoj dolazak, pa je uskoro shvatio da ga je Numa čuo, po pretećem režanju koje se začulo iz čestara pored puta. Zastavši na niskoj grani baš iznad lava, Tarzan pogleda jezivi prizor. Je li ta neprepoznatljiva masa čovek koga on prati? Čovek-majmun je razmišljao. On je s vremena na vreme silazio na put i njušeci proveravao da li Belgijanac ide tom šumskom stazom na istok.

Sada je, prošavši iznad lavlje trpeze, opet sišao i onjušio zemlju. Nije bilo mirisa onoga koga je pratio. Tarzan se vratio na drvo. Oštrim pogledom je pretraživao teren oko raskomdanog leša, tražeći ukradenu vrećicu sa lepim kamenčićima; ali nije je ugledao.

Izgrdio je Numu i pokušao da otera veliku zver; ali u odgovor je dobio samo besno režanje. Lomio je grančice sa obližnje grane i bacao ih na svog starog protivnika. Numa je gledao gore, preteći iskeženih zuba, ali nije se odmicao od svog plena.

Onda je Tarzan namestio strelicu na luk, zategao tetivu daleko iza glave i pustio je da pošalje strelu svom snagom čvrstog drveta koje je jedino on mogao da savije. Kad se strela zarila duboko u Numin bok, on je skočio režeći od bola i besa. Uzaludno je skakao na čoveka-majmuna koji mu se smejaо, pokušavao da dohvati kraj strele, a onda skočio do puta i nastavio da šeta tamo-amo ispod

svog mučitelja. Tarzan odape još jednu strelu. Ova se zabola lavu u kičmu. Velika životinja stade u mestu, ošamućeno se zateturav i pade pravo na nos, paralizovana.

Tarzan se spusti do puta, pritrča životinji i zari joj koplje duboko u srce, pa iščupa svoje strele i okrenu se ostacima lavove žrtve u obližnjem čestaru.

Lica nije bilo. Arapska odeća nije ostavljala mesta sumnji u identitet čoveka, jer ga je Tarzan pratio do arapskog logora i opet napolje, a on je tu lako mogao zameniti odeću. Tarzan je bio tako siguran da je to čovčak koji ga je pokrao, da se nije potrudio da proveri i miris izmešan sa mirisima velikog mesoždera i sveže krvi žrtve.

Ograničio se na to da pažljivo potraži vrećicu, ali nigde na telu ni oko njega nije bilo znakova da se ona nalazi u blizini. Čovek-majmun je bio razočaran –možda ne toliko zbog gubitka šarenih kamenčića koliko što mu je Numa oduzeo zadovoljstvo osvete.

Pitajući se šta se moglo desiti sa njegovom imovinom, čovek-majmun se okrenuo i polako pošao putem natrag, u pravcu iz koga je došao. Palo mu je na pamet da se opet, po mraku, uvuče u arapski logor i pretraži ga. Popeo se na drveće i pošao pravo na jug da potraži neku lovinu i zadovolji glad do podneva, da bi popodne legao negde daleko od logora, gde će spavati bez straha da ga neko ne otkrije dok ne dođe vreme da ostvari svoju nameru.

Samo što je napustio stazu, kad 1 visoki, crni ratnik trkom prođe prema istoku. Bio je to Mugambi, u potrazi za svojom gospodaricom. Nastavio je put, zastavši samo da ispita telo mrtvog lava. Kad se sagnuo da ispita rane koje su prouzrokovale smrt gospodara džungle, na licu mu se pojavi zbunjen izraz. Tarzan je uzeo svoje strele, ali za Mugambija su i preostali tragovi bili isto tako jak dokaz kao da je našao i strelice i koplje u strvini.

Crnac se krišom osvmu oko sebe. Telo je bilo još toplo i zbog toga je ubica morao biti u blizini, pa ipak nigde nije bilo znaka živog čoveka oko njega. Mugambi odmahnu glavom i nastavi put, ali s dvostrukom oprežnošću.

Putovao je ceo dan, zastajući povremeno da bi uzviknuo samo jednu reč, „Ledi,” u nadi da će ona možda čuti i odgovoriti mu; ali, naposljetku ga je njegova odanost dovela u opasnost.

Sa severoistoka je već nekoliko meseci, na čelu jedinice abisinskih vojnika, jahao Abdul Murak, uporno tragajući za Arapinom Ahmetom Zekom koji se 6 meseci ranije zamerio caru Abdula Muraka otevši karavan robova unutar granica Menelekove zemlje.

I sada se desilo da se Abdul Murak zaustavio zbog kratkog podnevnog odmora tog istog dana i na istom putu kojim su Verper i Mugambi išli na istok.

Desilo se da je, ubrzo pošto su vojnici sjahali, Belgijanac, nesvestan njihovog prisustva, gotovo ujahao među njih pre nego što je to shvatio. Istog trenutka jc opkoljen, skinut s konja i poveden pred komandira, dok je sve vreme pljuštala kiša pitanja.

Vrativši se svojoj evropskoj nacionalnosti, Verper je uveravao Abdula Muraka da je Francuz koji lovi u Africi i da su ga napali neki stranci, koji su mu pobili i rasterali safari, a on se samo čudom spasao.

Iz slučajne primedbe Abisinca Verper je otkrio svrhu ekspedicije, a kad je shvatio da su ti ljudi neprijatelji Ahmeta Zeka, ohrabrio se i odmah za svoju nesreću okrivio Arapina.

Da bi se osigurao da opet ne padne u ruke tog razbojnika, ubeđivao je Abdula Muraka da treba da prekine svoju poteru, objašnjavajući Abisincu da Ahmet Zek ubrzano napreduje prema jugu sa silom mnogo jačom od njegove.

Ubeđen da bi razbojnika teško stigao, i da bi ishod eventualnog sukoba bio pod znakom pitanja, Murak je, ne baš preko volje, digao ruke od prvobitnog plana i izdao naređenja da se jedinica ulogori na licu mesta i da se spremi za povratak u Abisiniu sledećeg jutra.

A kasno tog popodneva u logoru se čuo snažan glas koji je sa severne strane uzvikivao samo jednu reč: „Ledi! Ledi! Ledi!”

Po nalogu Abdula Muraka, izvestan broj Abisinaca je pošao da se tiho prikrade kroz džunglu i otkrije ko to više.

Pola sata kasnije su se vratili, vukući sa sobom Mugambija. Prvi koga je crnac ugledao kad su ga dovukli pred abisinskog oficira bio je M. Žil Freko, Francuz koji je bio gost njegovog gospodara, i koga je on poslednji put video u selu Ahmeta Zeka u okolnostima koje su govorile o njegovom poznanstvu i prijateljstvu s razbojnicima.

Mugambi je osetio neku opaku vezu između nesreća koje su zadesile njegovog gospodara i njegov dom, i Francuza, zbog čega

nije Verperu otkrio svoj identitet, dok ovaj njega uopšte nije prepoznao.

Predstavljajući se kao bezopasni lovac iz jednog plemena sa juga, Mugambi je molio da ga puste da ode svojim putem; ali je Abdul Murak, primetivši ratnikovu savršenu građu odlučio da ga povede u Adis Abebu i pokloni Meneleku. Verper je odveden pod stražom i tada je shvatio da je ipak više zarobljenik nego gost. Uzalud je protestovao zbog takvog tretmana, dok ga snažni vojnik nije udario preko usta i zapretio da će ga ubiti ako se ne smiri.

Mugambi je sve to primio mnogo lakše jer nije ni najmanje sumnjao da će u toku puta dobiti priliku da zavara stražare i pobegne. Imajući to u mislima, lepo se ponašao sa Abisincima, postavljao mnogo pitanja o njihovom caru i domovini, i pokazivao želju da što pre stigne na cilj da bi uživao u svim onim lepim stvarima za koje su mu objašnjavali da postoje u Adis Abebi. Tako jc zadobijao njihovo poverenje i oni su svaki dan sve manje pazili na njega.

Iskoristivši to što su njega i Verpera uvek držali zajedno, Mugambi je pokušavao da ispita šta ovaj zna o Tarzanu, o organizatoru napada na bungalov, kao i o sudbini leđi Grejstok; ali pošto je bio ograničen na slučajne i povremene razgovore o tim temama i nije smeo da otkrije Verperu svoj pravi identitet, a Verper se isto toliko trudio da prikrije svoju ulogu u uništenju doma i sreće svog domaćina, Mugambi nije ništa saznao – bar ne na taj način.

Ali došao je trenutak kada je slučajno otkrio nešto vrlo zanimljivo.

Jedinica se jednog sparnog dana, rano popodne, ulogorila na obali prekrasne, bistre reke. Dno reke je bilo šljunkovito, nije u blizini bilo krokodila, zveri koje u nekim delovima crnog kontinenta onemogućavaju kupanje u rekama, pa su Abisinci iskoristili priliku za dugo čekano i neophodno kupanje.

Dok se Verper kome je, kao i Mugambiju, dozvoljeno da uđe u vodu, svlačio, crnac je primetio pažnju s kojom on otkopčava nešto što mu je stajalo oko struka, što je skinuo zajedno sa košuljom, pa ga dobro omotao njome, sakrivši ga dobro od nepoželjnih pogleda.

Upravo ta pažnja pobudila je interesovanje crnca i probudila prirodnu radoznalost kod ratnika, a onda se desilo da se Belgijanac u nervozu i prevelikoj opreznosti spotakao, i ispustio predmet koji je

tako pomno skrivao. Mugambi je video da je nešto palo na zemlju i deo sadržaja se rasuo po travi.

Treba reći da je Mugambi ranije, sa svojim gospodarem, boravio u Londonu. On nije bio neuki divljak, kako je izgledao u toj odeći. Dolazio je u dodir sa kosmopolitima u najvećem gradu u svetu; obilazio je muzeje i razgledao izloge; najzad, bio je prirodno lukav i inteligentan čovek.

U trenutku kad su se dragulji iz Opara, svetlucajući, zakotrljali pred njegovim zapanjenim pogledom, prepoznao ih je; ali prepoznao je još nešto, što ga je zanimalo mnogo više nego vredni kamenčići. Hiljadu puta je viđao kožnu vrećicu koja je visila na gospodarevom boku, kada je Tarzan, gospodar majmuna, zbog zabave i avanture, da se na nekoliko sati vrati primitivizmu i običajima svog detinjstva i okružen svojim golim ratnicima, kretao u lov na lava, leoparda, bizona ili slona, onako kako je najviše voleo.

Verper je primetio da je Mugambi video vrećicu i kamenje. Brzo je pokupio dragulje i vratio ih u vrećicu, dok je Mugambi, praveći se da nema pojma ni o čemu, nastavio da pliva rekom, osvežavajući se.

Sledećeg jutra je Abdul Murak bio besan i nervozan, otkrivši da je taj veliki crni zarobljenik pobegao u toku noći, kao što je Verper bio prestravljen iz istog razloga, dok drhtavim prstima nije napipao kožnu vrećicu tamo gde ju je i ostavio, ispod košulje, i u njoj tvrde obrise njenog sadržaja.

16. TARZAN OPET VODI MANGANJE

Ahmet Zek je sa dvojicom svojih ljudi kružio daleko na jugu da bi eventualno presekao liniju bekstva odbeglog poručnika Verpera. Ostali su se razišli u raznim pravcima, oformivši u toku noći veliki krug, pa su ga sada sužavali prema centru.

Ahmet je sa dvojicom pratilaca zastao zbog kratkog odmora nešto pre podneva, čučali su ispod drveća na južnoj ivici čistine. Vođa razbojnika je bio neraspoložen. Dovoljno mu je bilo to što ga je nadmudrio nevernik; ali da istovremeno izgubi i dragulje, bilo je previše za njegovo pohlepno srce – Alah mora da je strašno ljut na svog slugu.

Ali, još uvek je imao ženu. Nju će dobro prodati na severu, a bilo je tu i blago zakopano pored ruševine Englezove kuće.

Neki šum u džungli, na suprotnoj strani čistine je istog trenutka probudio pažnju i podstakao opreznost Ahmeta Zeka. Zgrabio je pušku, spreman da je odmah upotrebi, i mahnuo svojim pratiocima da ćute i posakrivaju se. Njih trojica su, sakriveni u grmlju, čekali, očiju prikovanih za drugu stranu čistine.

Uskoro se lišće razdvoji i pojavi se lice žene koja se plašljivo osvrnu levo i desno. Trenutak kasnije je, očigledno zadovoljna što joj ne pretilo nikakva direktna opasnost, sasvim izašla na čistinu ispred Arapina.

Ahmet Zek se zagrcnu, prigušivši kletvu, u neverici. To je bila njegova zarobljenica, za koju je mislio da je dobro čuvana u logoru!

Očigledno je bila sama, ali Ahmet Zek je još malo sačekao, da se uveri u to. Džejn Klejton polako pođe preko čistine. Od kada je napustila selo razbojnika, već 2 puta je jedva izbegla zube mesoždera i jednom zamalo natrčala na jednog od gonilaca. Mada je gotovo izgubila nadu da će ikad stići na sigurno, i dalje se nije predavala i borila bi se dok se bekstvo ne završi smrću ili spasom.

Istovremeno, dok su je Arapi posmatrali iz skloništa i Ahmet Zek sa zadovoljstvom primećivao da mu je sama uletela u ruke, još 1 pogled je posmatrao sve to, skriven u krošnji obližnjeg drveta, iznad njih.

Oči iza tog pogleda bile su zbunjene i zabrinute u svom svojem sivom i divljem sjaju jer se njihov vlasnik mučio sa nejasnim osećajem bliskosti s licem i telom žene koju je posmatrao.

Iznenadna buka u grmlju iz koga je Džejn Klejton izašla na čistinu zaustavila ju je u mestu, i privukla pažnju Arapa i posmatrača sa drveta na istu tačku.

Žena se okrenula da vidi kakva joj to nova opasnost pretila sa leđa, i ugledala velikog čovekolikog majmuna kako se gega prema njoj. Iza njega se pojavi još 1, pa još 1; ali leđi Grejstok nije čekala da vidi koliko će još tih ružnih stvorenja izaći na čistinu za njom.

Prigušivši vrisak, pojurila je prema džungli na drugom kraju, a kad je stigla do prvog žbunja, odatle ustadoše Ahmet Zek i njegova 2 pratioca, i zgrabiše je. U istom trenutku sa grana drveta na desnoj strani čistine na zemlju je skočio 1 polugoli, smeđi džin.

Okrenuo se prema iznenađenim majmunima i izbacio kratku bujicu dubokih, grlenih glasova, pa se, ne čekajući reakciju majmuna, opet okrenuo i jurnuo prema Arapima.

Ahmet Zek je vukao Džejn Klejton prema svom konju. Njegovi ljudi su na brzinu odvezivali sve 3 životinje. Žena se, otimajući se Arapinu, osvrnu i vide kako čovek-majmun trči prema njoj. Svetlo radosti i nade osvetli joj lice.

„Džone!“ uzviknula je. „Hvala bogu da si stigao na vreme.“

Za Tarzanom su dolazili veliki majmuni, začuđeni, ali poslušno se odazivajući na njegov poziv. Arapi su uvideli da neće stići da uzjašu i pobegnu pred majmunima i čovekom. Ahmet Zek je shvatio da je taj čovek protivnik ravan njemu samom, i video priliku da se zauvek oslobodi čoveka-majmuna.

Doviknuvši svojim ljudima da rade isto što i on, digao je pušku i uperio je na džina. Njegovi sledbenici su, brzi kao i on, ispucali gotovo istovremeno, i kad se oružje oglasilo, Tarzan, gospodar majmuna i dvojica njegovih čupavih pomoćnika poleteli su glavama u travu džungle.

Pucnjava pušaka je za trenutak zaustavila ostale začuđene majmune i iskoristivši njihovu trenutnu zbunjenost, Ahmet Zek i njegovi momci skočiše na konje je i odgalopiraše sa prestrašenom ženom, sada bez nade za spas.

Vratili su se u selo i leđi Grejstok se opet našla zatvorena u prljavoj kolibici iz koje je mislila da je sigurno pobegla. Ali ovaj put ne samo da ju je čuvao još 1 stražar, već je bila i vezana.

Gonjoci koji su sa Ahmetom Zekom izjahali u potragu za Belgijancem, pojedinačno i u paru, vraćali su se praznih ruku. Sa izveštajem svakog sledećeg, rastao je razbojnikov bes i žalost, tako da na kraju niko nije smeo da mu se obrati. Psujući i proklinjući, Ahmet Zek je koracima premeravao pod svog svilenog šatora; ali nije vredelo nervirati se – Verper je pobegao, a sa njim i vrećica sjajnih dragulja koja je razbuktala pohlepu njegovog vođe, a koji je poručnika osudio na smrt.

Kad su Arapi pobjegli, veliki majmuni su se okrenuli svojim palim drugovima. Jedan je bio mrtav, ali drugi i veliki beli majmun su još davali znake života. Čupava čudovišta su se skupila oko njih dvojice, brbljajući po svom običaju.

Tarzan je prvi došao sebi. Seo je i pogledao oko sebe. Krvario je iz rane na ramenu. Udarac ga je odbacio i ošamutio; polako je ustao i pogledao prema mestu na kome je poslednji put video onu, koja je u njegovim divljim grudima probudila tako čudne osećaje.

„Gde je ona?“ upitao je.

„Tarmangani ju je odveo,“ odgovorio je 1 od majmuna. „Ko si ti, što govoriš jezikom Manganija?“

„Ja sam Tarzan,“ odgovorio je čovek-majmun; „moćni lovac i najveći borac. Kad ja zaurlam, džungla ućuti i zadrhti od straha. Ja sam Tarzan, gospodar majmuna. Bio sam odsutan; sad sam se vratio svome narodu.“

„Da,“ reče 1 stari majmun, „to je Tarzan. Ja ga znam. Dobro je što se vratio. Sad ćemo imati dobar lov.“ Ostali majmuni priđuše i onjušiše čoveka-majmuna. Tarzan je stajao sasvim mimo, napola iskeženih zuba i napetih i spremnih mišića; ali pošto niko nije postavio pitanje njegovog prava da bude sa njima, ispitivanje je ubrzo završeno i oni su se okrenuli drugom preživlom.

I on je bio samo lakše ranjen jer ga je zrno okrnulo i ošamutilo pa je, kad se osvestio, bio sasvim dobro.

Majmuni su ispričali Tarzanu da su putovali na istok kada ih je privukao miris ženke i oni su pošli za njom. Sada su hteli da nastave put; ali Tarzan je želeo da pođe za Arapima i otme im ženu. Pošto su malo raspravljali, odlučeno je da će prvo nekoliko dana loviti prema istoku, a zatim se vratiti da nađu Arape, pa je Tarzan, pošto se vratio

u mentalno stanje malo superiornije od njihovog, a majmunima vreme znači tako malo, pristao na njihove zahteve.

Drugi razlog zbog koga je odlučio da odloži potragu za Arapima bila je njegova bolna rana. Bolje je da sačeka da mu rana zaraste pre nego što se opet sukobi sa naoružanim Tarmanganijima.

Tako je, kad je Džejn Klejton vezanih ruku i nogu vraćena u zatvorsku kolibu, njen prirodni zaštitnik odlutao na istok sa još 20-tak čupavih čudovišta sa kojim se gurao isto tako prisno kao i nekoliko meseci ranije sa svojim čistim kolegama u jednom od najekskluzivnijih klubova u Londonu.

Ali sve vreme ga je u podsvesti njegovog povređenog mozga proganjalo mučno uverenje da ne bi trebalo da bude tu gde jeste – i da bi, zbog nekog njemu nepoznatog razloga trebalo da je na nekom drugom mestu i sa nekim drugim bićima. A nešto ga je, isto tako prisiljavalo da što pre otkrije miris Arapa i pođe da oslobodi ženu koja je tako snažno uticala na njegove divlje osećaje; mada je misaona reč koja mu se sama nametala u vezi s tim poduhvatom pre bila „zarobi“ nego „oslobodi“.

Za njega je ona bila kao bilo koja ženka iz džungle i poželeo je da bude njegova. Za trenutak mu je, dok joj je prilazio na čistini gde su je Arapi uhvatili, fini miris koji je njegovu čežnju prvi put probudio u kolibi u kojoj je bila zarobljena, ušao u nozdrve i rekao mu da je našao stvorenje koje je u njemu razbudilo tu neobjašnjivu strast.

Ali, zanimala ga je i vrećica sa draguljima, tako da je dvostruko žurio da se vrati u razbojnički logor. Trebalo bi da povрати svoje lepe kamenčiće i prisvoji nju. Zatim će se vratiti velikim majmunima sa svojom novom ženkom i svojim igračkama, pa će povesti svoje čupave drugare duboko u divljinu, daleko od ljudi i živeti loveći i boreći se sa nižima od sebe onako kako se sada jedino sećao da može.

Razgovarao je o tome sa svojim majmunima i pokušao da ih nagovori da pođu s njim; ali svi osim Tuglata i Čalka su odbili; Čalk je bio mlad i snažan, i inteigentniji od svojih drugara, pa prema tome obdaren i razvijenijom maštom. Za njega je to bila avantura, i zato mu se mnogo svidelo. Tuglat je već imao drugi podslicaj – tajni i zlokoban podsticaj koji bi Tarzana, gospodara majmuna, da je znao za to, bacio Tauglatu za vrat iskeženih zuba od ljubomore.

Tuglat nije više bio mlad; ali je još uvek bio životinja u punoj snazi, mišicav, okrutan i zbog svog iskustva lukav i prepreden. Bio je takođe ogromnog rasta, pa je samo svojom težinom često pobeđivao mnogo brže i mlade protivnike.

Bio je vrlo mrzovoljan i naprasit, gori i od svojih prgavih drugara među kojima su takve osobine više pravilo nego izuzetak i, mada ovaj to nije znao, mrzeo je Tarzana okrutnošću koju je uspevao da prikrije samo zbog toga što je nadmoćni duh plemenitog stvorenja u njemu razvijao strah, koliko jak, toliko i neobjašnjiv.

Njih dvojica je, dakle, trebalo da budu Tarzanovi pratioci na povratku u selo Ahmeta Zeka. Kad su pošli, ostatak plemena ih je ispratio pogledom, a zatim se vratio ozbiljnom poslu prehrane.

Tarzan je morao neprestano da podseća svoje drugare na svrhu njihovog puta jer veliki majmuni nisu u stanju da dugo budu koncentrisani na jednu stvar. Poći na dugi put sa određenim ciljem je jedna stvar, a zapamtiti taj cilj duže vremena – sasvim druga. Toliko stvari usput može da skrene pažnju putnika.

Čalk je u početku hteo da jurne napred kao da se selo razbojnika nalazi na sat, a ne nekoliko dana puta; ali posle samo nekoliko minuta pažnju mu je privuklo srušeno drvo koje je nagoveštavalo da ispod ima bogate i sočne hrane, a kad se Tarzan, primetivši njegov nestanak vratio da ga nađe, Čalk je čučao pored trulog stabla i ispod njega marljivo iskopavao larve i bubice koje čine veliki deo jelovnika velikih majmuna.

Ako Tarzan nije bio spreman na borbu, morao je da čeka dok Čalk ne isprazni ostavu, što je i učinio, samo da bi zatim otkrio da nema Tuglata. Pošao je da ga traži i našao tog dobrog gospodina kako se sladi patnjama nekog glodara kog je uhvatio. Sedeo je mrtav-hladan i zurio na drugu stranu dok se osakaćena životinjica polako i mučno odvlačila dalje od njega, a onda, upravo kad bi žrtva bila sigurna da se spasila, pružio bi ogromnu ruku i njome pljesnuo begunca. Ponavljao je tu operaciju dok se najzad nije umorio, prekinuo patnje svoje igračke i prožderao je.

Takvi i slični razlozi su usporavali Tarzanov povratak u selo Ahmeta Zeka; ali čovek-majmun je bio strpljiv jer je njegov plan zahtevao pomoć Čalka i Tuglata kad stigne na cilj.

Nije uvek bilo lako održati u plitkim mozgovima antropoida dovoljno zanimanja za njihov poduhvat. Čalka je zamaralo dugo putovanje, i retki i kratki odmori. On bi sigurno digao ruke od avanture da mu Tarzan nije neprestano pričao o velikim magacinima hrane u selu Tarmanganija.

Tuglat je strpljivo čekao priliku za svoju tajnu nameru, bolje nego što bi se to očekivalo od majmuna, mada bi i on sigurno zaboravio na tu avanturu da ga Tarzan nije stalno podsticao da nastavi.

Bila je sredina popodneva jednog sparnog tropskog dana, kada su izoštrana čula upozorila svoja 3 vlasnika da se nalaze u blizini arapskog logora. Počeli su da se prikradaju, držeći se gustog rastinja u kome su se kao vešti stanovnici džungle lako skrivali.

Prvi je išao čovek-majmun, čija glatka, smeđa koža se presijavala, vlažna od znoja zbog napora u vreloj džungli. Za njim su se privlačili Čalk i Tuglat, kao groteskne, čupave karikature svog bogolikog vođe.

Tiho su prišli do ivice čistine koja je okruživala palisadu i tu se popeli do nižih ogranaka jednog visokog drveta koje je nadvisivalo selo neprijatelja, da bi bolje osmotrili njihove dolaske i odlaske.

Kroz kapiju je izjahao neki jahač u burnusu. Tarzan šapnu Čalku i Tuglatu da ga sačekaju i poput majmuna kliznu kroz drveće u pravcu u kome je odjahao Arapin. Leteo je od jednog do drugog kolosa džungle brzinom veverice i tiho kao duh.

Arapin je jahao lagano, nesvestan opasnosti koja se nadvila nad njim. Čovek-majmun je napravio mali obilazak, pa je požurio da stigne do jednog mesta na putu kojim je trebalo da prođe jahač. Tu se zaustavio na jednoj lisnatoj grani iznad uzanog puta kroz džunglu. Žrtva se približavala, pevušeći neku pesmicu iz velike pustinje na severa. Iznad njega je bio divljak koji je danas nameravao da oduzme 1 ljudski život – isto ono biće koje je samo nekoliko meseci ranije zauzimalo stolicu u londonskom Domu lordova, kao poštovan i istaknut član tog veličanstvenog skupa.

Arapin je prošao ispod ogranka, lišće iznad njega je šušnulo, a konj mu je zarzao i posrnuo kad mu je smeđokoža figura doskočila na sapi. Dve snažne ruke su obuhvatile Arapina i svukle ga sa sedla na tlo.

Deset minuta kasnije, čovek-majmun se sa Arapinovom gornjom odećom smotanom ispod ruke pridružio svojim drugarima. Pokazao

im je šta je doneo i dubokim glasovima ispričao šta je učinio. Čalk i Tuglat su opipavali tkaninu, onjušili je i stavili oko ušiju, pokušavajući da nešto čuju kroz nju.

Onda ih je Tarzan poveo kroz džunglu natrag do puta, gde su se sva trojica sakrili da pričekaju. Nije dugo prošlo, kad su su dvojica cmaca Ahmeta Zeka, obučeni slično kao i njihov gospodar, naišli putem peške, na povratku u logor.

U jednom trenutku su pričali i smejali se, a u sledećem su ležali mrtvi na putu, a 3 snažne mašine za ubijanje su bile nagnute iznad njih. Tarzan im je skinuo gornju odeću kao i svojoj prvoj žrtvi, pa se, sa Čalkom i Tuglatom, vratio u krošnju drveta koje su prethodno izabrali.

Tu je čovek-majmun obukao na svoje čupave drugare i sebe odeću, pa ih udešavao dok iz daljine nisu izgledali kao trojica Arapa u belom, koji čuče među granama u šumi.

Tu su ostali do mraka jer su imali dobar položaj, sa koga je Tarzan mogao da nadgleda unutrašnjost sela. Zapamtio je položaj kolibe u kojoj je prvi put osetio miris ženke koju je tražio. Video je da pred njenim vratima stoje 2 stražara, a zapamtio je i stanište Ahmeta Zeka, gde je zbog nečega mislio da bi mogao naći ukradenu vrećicu i kamenčiće.

Čalk i Tuglat su, ispočetka, bili vrlo zaintrigirani svojom prekrasnom odećom. Opipavali su tkaninu, njuškali je i hvalili jedan drugog svim mogućim komplimentima koje su znali. Čalk je, komičar po prirodi, ispružio svoju dugačku i čupavu ruku, uhvatio kapuljaču Tuglatovog bumusa i povukao mu je do ispred očiju pa mu njome obrisao nos.

Stariji majmun je bio mrgodan po prirodi i nije imao taj smisao za humor. Drugi su obično stavljali šape na njega iz 2 razloga – kad ga trebe i kad ga napadaju. Navlačenje te stvari koja je mirisala na Tarmanganije preko njegove glave i očiju nije mogla imati veze sa onim prvim; dakle, mora da je drugo. Napadnut je! Čalk ga je napao.

Zarežao je i zgrabio ga za gušu, ne čekajući ni da skine vuneni veo koji mu je zaklanjao vidik. Tarzan skoči na njih dvojicu, pa se zaljuljaše i padoše, i 3 velike životinje počеше u svom nestabilnom skloništu da se tuku i grizu, dok čovek-majmun najzad nije uspeo da razdvoji pobesnele antropoide.

Tim divljim čovekovim precima izvinjenje je nepoznata stvar, a objašnjenje naporan i obično uzaludan proces, pa je Tarzan skrenuo pažnju sa opasnosti i svađe pričajući o planovima za blisku budućnost. Naviknuti na česte svađe u kojima je više letelo perje nego tekla krv, majmuni su brzo zaboravili međusobnu svađu, pa su ubrzo opet čučali 1 pored drugog i odmarali se, čekajući trenutak kada će ih čovek-majmun povesti u selo Tarmanganija.

Kasno u noći Tarzan je poveo svoja 2 drugara iz skloništa u krošnji drveta na zemlju, pa oko palisade, do suprotnog kraja sela.

Skupivši krajeve burnusa ispod ruke da bi mu noge bile slobodne, čovek-majmun je uhvatio kratak zalet i uspentrao se na vrh palisade. Plašeći se da bi majmuni u sličnom poduhvatu mogli poderati svoju odeću, naredio im je da sačekaju ispod, pa je, učvrstivši se na vrhu, otkaćio svoje koplje i spustio 1 kraj Čalku.

Majmun ga je uhvatio pa se, dok je Tarzan čvrsto držao gornji kraj, brzo uspentrao uz koplje, dok nije jednom rukom zgrabio vrh barikade. Sledećeg trenutka se izvukao na vrh i našao pored Tarzana. Za njim se na isti način popeo i Tuglat, pa su odmah zatim skočili u unutrašnjost ograde.

Tarzan ih je prvo poveo do zadnjeg dela kolibe u kojoj je bila zatvorena Džejn Klejton, pa je kroz grubi otvor u zidu svojim osetljivim nozdrvama potražio dokaz da je ženka zbog koje je došao zaista unutra.

Čalk i Tuglat su, lica stisnutih pored plemićevog, njušili zajedno s njim. Obojica su uhvatili miris žene koja se nalazila unutra i svaki je reagovao prema svom temperamentu i načinu razmišljanja.

Čalk je ostao hladan. Ta ženka je bila Tarzanova – on je želeo samo da gurne nos u hranu Tarmanganija. Došao je da se najede bez truda – Tarzan mu je rekao da će mu to biti nagrada i bio je zadovoljan.

Ali Tuglatove podle oči prikriivenog pogleda se suziše kad je shvatio da se bliži ostvarenje njegovog pažljivo pripremanog plana. Ponekad je, u toku ovih nekoliko dana od kada su krenuli na ekspediciju, Tuglat teško zadržavao u pamćenju tu misao i nekoliko puta ju je čak i sasvim zaboravio, dok ga Tarzan nekom slučajnom rečju nije podsetio na nju, ali Tuglat se dobro držao, za jednog majmuna.

Sada se oblizivao i odvratno coktao svojim mlitavim usnama, udišući vazduh.

Zadovoljan što se ona nalazi tamo gde se i nadao, Tarzan je poveo svoje majmune prema šatoru Ahmeta Zeka. Jedan Arapin u prolazu i 2 roba su ih primetili, ali noć je bila mračna i beli bumusi su skrivali čupave udove majmuna i džinovsku figuru njihovog vođe, pa su njih trojica, čučnuvši kao da nešto razgovaraju, ostali, ne skrenuvši pažnju na sebe. Otišli su do zadnjeg dela šatora. Unutra je Ahmet Zek razgovarao sa nekoliko svojih poručnika. Napolju je Tarzan slušao.

17. DŽEJN KLEJTON U OPASNOSTI

Poručnik Albert Verper je, prestravljen razmišljanjem o sudbini koja ga verovatno očekuje u Adis Abebi, napravio plan za bekstvo, ali su, posle prevare i bekstva crnca Mugambija, Abisinci sa dvostrukom opreznošću pazili na Verpera, da bi ga sprečili da i on pobegne.

Neko vreme je Verper razmišljao kako bi bilo da ponudi Abdulu Muraku deo sadržaja vrećice; ali, plašeći se da bi ovaj kao cenu slobode mogao zatražiti sve dragulje, pohlepni Belgijanac je potražio drugi izlaz iz nevolje.

Tada mu je sinulo da postoji mogućnost da učini nešto drugo što bi mu ostavilo dragulje, istovremeno zadovoljivši pohlepu Abisinca, ostavivši ga i u ubeđenju da je uzeo sve što Verper ima da mu ponudi.

Tako je, par dana posle Mugambijevog bekstva, Verper zatražio da razgovara sa Abdulom Murakom. Kad je Belgijanac ušao, on je bio toliko namršten, da je to Verperu ubijalo svaku nadu da će moći nešto da postigne, ali ovaj se setio stare ljudske slabosti koja i najteže karaktere savija pred materijalnom vrednošću.

Abdul Murak ga je gledao namršteno. „Šta sad hoćeš?“ upitao je.

„Slobodu,“ odgovorio je Verper.

Abisinac se nasmejao podrugljivo. „I ometaš me samo da bi mi rekao ono što zna svaka budala,“ reče.

„Mogu da je kupim,“ reče Verper.

Abdul Murak se nasmeja. „Da je kupiš?“ uzviknu. „Čime – košuljom s leđa? Ili možda ispod odeće kriješ pola tone slonovače.“ Gubi se! Ti si budala. Ne dosađuj mi više jer ću narediti da te izbičuju.“

Ali Verper je bio uporan. Od toga mu je zavisila sloboda, a možda i sam život.

„Saslušaj me,“ zamolio je. „Ako ti dam zlata koliko 10 ljudi može da ponese, hoćeš li me odvesti do najbližeg engleskog komesarijata?“

„Zlata koliko 10 ljudi može da ponese!“ ponovio je Abdul Murak. „Ti si lud. Gde ima toliko zlata?“

„Ja znam gde je sakriveno,“ reče Verper. „Obećaj mi to i ja ću te odvesti tamo – ako je 10 tovara dovoljno?“

Abdul Murak je prestao da se smeje. Pogledom je fiksirao Belgijanca. Momak je izgledao sasvim normalno – ali bez 10 tovara

zlata! To je apsurdno. Abisinac se zamislio za trenutak.

„Dobro, recimo da ti to obećam," rekao je. „Koliko je daleko to zlato?"

„Dobru nedelju dana puta na jug," odgovorio je Verper.

„A shvataš li kakva će biti kazna ako ga ne nađemo tamo gde tvrdiš da se nalazi?"

„Svojim životom ti garantujem da je tamo," odgovori Belgijanac. „Znam da jeste, jer sam rođenim očima gledao kad je zakopano. I ne samo to – tamo nije samo 10, nego svih 50 tovara. Sve je tvoje ako mi obećaš da ćeš me odvesti i predati pod zaštitu Engleza."

„Životom garantuješ da ćemo naći zlato?" upita Abdul.

Verper klimnu glavom.

„Dobro," reče Abisinac, „obećavam ti da ću te i za samo 5 tovara osloboditi; ali dok zlato ne bude moje, ostaješ zarobljenik."

„Slažem se," reče Verper. „Polazimo li sutra?" Abdul Murak klimnu glavom i Belgijanac se vrati svojim stražarima. Sledećeg dana abisinski vojnici su bili iznenađeni naređenjem koje je skrenulo njihov put sa severoistoka na jug. Tako se desilo da su, iste noći kad su Tarzan i 2 majmuna ušli u selo razbojnika, Abisinci logorovali samo nekoliko kilometaraa istočno odatle.

Dok je Verper sanjao o slobodi i uživanju u bogatstvu svoje ukradene vrećice, a Abdul Murak, budan, pohlepno razmišljao o 50 tovara zlata koji su se nalazili na samo nekoliko dana puta prema jugu, Ahmet Zek je naredio svojim poručnicima da pripreme jedinicu od 50 boraca i nosača koji ce sutradan poći do Englezovog imanja i doneti basnoslovno blago za koje mu je njegov odbegli poručnik rekao da je tamo zakopano.

A dok je on davao uputstva ljudima u šatoru, neko je izvan šatora to osluškivao, strpljivo čekajući trenutak kad bi mogao slobodno da uđe unutra i slobodno potraži nestalu vrećicu i lepe kamenčiće koji su mu se svideli.

Najzad su crnnomanjasti kompanjoni Ahmeta Zeka napustili njegov šator, a i njihov vođa je izašao da sa svojim popuši jednu lulu, ostavivši svoje svileno stanište prazno. Samo što su izašli, a oštrica noža je probila tkaninu na zadnjem zidu šatora, blizu 2 m iznad zemlje, a brzi rez na dole je otvorio ulaz onima koji su čekali spolja.

Kroz otvor je zakoračio čovek-majmun, a za njim je ušao veliki Čalk; ali Tuglat nije pošao za njima. On se okrenuo i pojurio kroz mrak prema kolibi u kojoj je ona koja ga je zanimala ležala vezana. Pred vratima su stražari sedeli i razgovarali monotonim glasovima. Unutra je ležala mlada žena na prijavom madracu, beznadno pomirena sa sudbinom koja ju je očekivala, dok joj se ne pruži prilika da se domogne slobode na jedini moguci način koji joj je takođe izgledao nedostižan – do tog trenutka nepojmljivim samoubistvom.

Nečujno se privlačeći stražarima, figura u belom bumusu se zavukla u senku na jednoj strani kolibe. Slabašna inteligencija tog stvorenja nije shvatala prednost koju mu je davala maska. Umesto da slobodno priđe stražaru, ono je izabralo da im se prikrade s leđa.

Privukao se uglu kolibe i provirio. Stražari su bili samo nekoliko koraka dalje; ali, majmun se nije usudio da se pokaže ni za trenutak, zbog onih vatrenih štapova koje su Tarmangani tako dobro upotrebljavali, ako bi mogao da učini nešto što mu se činilo bezbednije.

Tuglat je pozeleo da u blizini postoji neko drvo sa čijih bi grana mogao da skoči na svoje iznenađene žrtve; ali, pošto drveta nije bilo, plan se rodio iz same te ideje. Nadstrešnica kolibe je bila baš iznad glava stražara – i sa nje bi mogao neprimećen da zaskoči stražare. Jedan škljocaj njegove snažne vilice bi onesposobio prvog stražara pre nego što bi ostali i shvatili da su napadnuti, a dragi bi pao kao lak plen njegove snage, brzine i okrutnosti u drugom napadu.

Tuglat se povuče nekoliko koraka od zadnjeg dela kolibe, pa pojuri napred i skoči u vazduh. Udario je u krov odmah iznad zadnjeg zida kolibe, a struktura je, pojačana zidom pod sobom, samo za trenutak držala njegovu veliku težinu, pa se on pomerio malo napred, krov se ulegao, slama se razdvojila i veliki antropoid je upao u kolibu.

Stražari, začuvši lomljenje krovnih greda, poskakaše na noge i uleteše u kolibu. Džejn Klejton je pokušala da se otkotrija u stranu, ali je jedno stopalo životinje koja je pala vrlo blizu nje prikovalo njenu odeću na tlo.

Majmun je, osetivši neki pokret pored sebe, posegao, uhvatio ženu i uhvatio je ispod jedne velike ruke. Pošto je čupavo telo bilo pokriveno burnusom, Džejn Klejton je pomislila da je drži ljudska

ruka, a iz velikog beznađa u grudima joj se rodila nada da se nalazi u rukama oslobodioca koga je odavno očekivala.

Dvojica stražara su sada već bila u kolibi, ali su oklevali jer nisu bili sigurni u uzrok meteža. Oči, nepriviknute na mrak u kolibi, nisu im mnogo pomogle, a nisu čuli ni bilo kakav zvuk jer je majmun stajao u tišini, očekujući da ga napadnu.

Videvši da oni ne napadaju i shvativši da bi, opterećen ženkom, teško izdržao borbu, Tuglat je odlučio da izvrši iznenadni proboj. Spustio je glavu i jurnuo pravo na stražare koji su mu blokirali izlaz kroz vrata. Oni od udara njegovih snažnih ramena popadaše na leđa, a kad su ustali, majmun beše već nestao projurivši kroz senke koliba prema palisadi na suprotnom kraju sela.

Džejn Klejton je bila zbunjena snagom i brzinom svog oslobodioca. Je li Tarzan preživio pogodak Arapinovog taneta? Ko bi drugi u celoj džungli tako lako nosio odraslu ženu kao što je on nju? Pozvala ga je po imenu; ali nije dobila odgovor. Ali ona se nije predavala.

Životinja ni za trenutak nije zastala kod palisadc. Jednim velikim skokom se našla na vrhu, gde je za trenutak potražila ravnotežu pre nego što je skočila na zemlju sa druge strane. Sada je žena bila gotovo sigurna da se nalazi u rukama svog muža, a kada se majmun s njom popeo u krošnje i brzo je poneo kroz džunglu kao što je Tarzan to činio ranije, bila je ubeđena da je bezbedna.

Na jednom, mesečinom obasjanom, proplanku, na oko kilometar ipo od logora razbojnika, njen oslobodilac je stao i spustio je na zemlju. Iznenadila ju je njegova grubost, ali još nije ništa sumnjala. Opet ga je pozvala po imenu, i u istom trenutku je majmun, iznerviran odećom Tarmanganija na koju nije navikao, strgao bumus, Otkrivši prestravljenoj ženi ružno lice i čupavo telo džinovskog antropoida.

Vrisnuvši od užasa, Džejn Klejton se onesvestila, a iza obližnjeg grmlja je Numa, lav, gledajući njih dvoje obliznuo gubicu.

Tarzan je detaljno pretražio šator Ahmeta Zeka. Isekao je ceo krevet i istresao sadržaj sanduka i vreće na pod. Pretražio je sve što je ugledao, a njegov oštri pogled nije prevideo ni najmanju sitnicu u staništu vođe razbojnika; ali nije našao ni vrećicu, ni lepe kamenčiće.

Najzad, zadovoljan jer njegova imovina nije bila kod Ahmeta Zeka, ako nije na samom vođi, Tarzan je odlučio da se, pre nego što

nastavi potragu za lepim kamenčićima, pobrine za ženu.

Mahnuvši Čalku da pođe s njim, izašao je iz šatora istim putem kojim je i ušao u njega, pa krenuo pravo kroz selo, prema kolibi u kojoj je bila zatvorena Džejn Klejton.

Iznenadio se videvši da nema Tuglata koga se nadao da će naći ispred šatora Ahmeta Zeka; ali naviknut na nepouzdanost majmuna, nije pridavao veliku pažnju dezerterstvu svog prgavog kompanjona. Dok se Tuglat ne petlja u njegove poslove, Tarzana nije zanimalo gde je on.

Približivši se kolibi, Tarzan je video veliku gužvu pred njenim ulazom. Video je da su ljudi strašno uzbuđeni pa je, plašeći se da Čalkova maska ne bude nedovoljna da bi sakrila njegov izgled, naredio majmunu da ode na drugi kraj sela i tamo ga sačeka.

Kad se Čalk odgegao, Tarzan pođe pravo prema uzbuđenoj grupi pred ulazom u kolibu. Pomešao se sa crncima i Arapima da bi saznao uzrok meteža, zaboravivši u trenutku da samo on u toj masi nosi koplje, luk i strele, i da bi zbog toga mogao biti sumnjiv.

Probio se kroz gomilu i stigao već skoro do samih vrata, kad mu jedan od Arapa stavi ruku na rame i dreknu: „Ko je ovo?“ strgavši istovremeno kapuljaču sa glave čoveka-majmuna.

Tarzan, gospodar majmuna u celom svom ži-votu nikad nije pregovarao s protivnikom. Primitivni instinkt preživljavanja dozvoljava korišćenje raznih taktika i smicalica; ali pregovori ne spadaju među njih, i on nije gubio vreme pokušavajući da ubedi razbojнике da nije preruseni špijun. Zgrabio je za grlo čoveka koji ga je demaskirao pre nego što je ovaj i završio rečenicu, i mlateci njime oko sebe počistio one koji su se okupili.

Koristeći Arapina kao oružje, Tarzan se brzo probio do vrata i trenutak kasnije već je bio u kolibi. Brzim pregledom je otkrio da je koliba prazna, a njegov njuh je tu otkrio slab miris majmuna Tuglata. Tarzan duboko, preteći zarezha. Oni koji su se gurali na vratima da ga uhvate brzo ustuknuše natrag kad se krik divljeg izazova razlegao njihovim ušima. Zagledali su se iznenađeno i zapanjeno. Čovek je u šator upao sam – a oni su svojim ušima čuli krik divlje zveri iz njega. Šta je to? Je li lav ili leopard tu potražio sklonište, a da ga stražari nisu primetili?

Tarzan je primetio provaljeni krov kroz koji je Tuglat propao. Pretpostavio je da je majmun upao ili otišao na silu pa je, dok su se Arapi napolju skanjivali, poput mačke skočio do otvora, dohvatio se vrha zida i popeo na krov, i odmah skočio na zemlju iza kolibe.

Kad su se Arapi najzad ohrabрили da uđu u kolibu, izrešetavši pre toga propisno njene zidove, ona je bila prazna. Tada je Tarzan već, na drugom kraju sela, tražio Čalka; ali majmuna nije našao.

Ukradena mu je ženka, napustili ga prijatelji, pojma nije imao gde je njegova vrećica s kamenčićima, pa se besni Tarzan popeo na palisadu i nestao u mračnoj džungli.

Za sada je morao da prekine potragu za vrećicom, jer bi bilo samoubistveno ući u arapski logor u trenutku kad su svi stanovnici budni i oprezni.

Bežeci iz sela, čovek-majmun je izgubio miris Tuglata koji je pobegao, pa je sada kružio okolo pokušavajući da ga opet otkrije.

Čalk je ostao na svom mestu dok dreka i pucnjava Arapa nisu ispunili njegovu jednostavnu dušu užasom, jer se majmunski narod najviše od svega boji vatrenih štapova Tarmanganija; onda se spretno uspenrao preko palisade, poderavši pri tome bumus, i pobegao duboko u džunglu, gundajuci i psujući pri tome.

Tarzan je, tražeći trag Tuglata i ženke, brzo putovao. Na svetlom proplanku ispred njega veliki majmun se naginjao nad ispruženo telo žene koju je Tarzan tražio. Životinja je trgala vezove koji su držali njene zglobove, vukući i razvlačeći ih.

Čovek-majmun bi, pravcem kojim je išao, prošao blizu njih s desne strane, i mada ih nije video, vetar koji je duvao od njih prema njemu doneo bi mu do nozdrva njihov snažan miris.

Još samo trenutak i Džejn Klejton bi bila bezbedna mada se lav, Numa već spremao da napadne; ali sudbina koja je već pokazala suviše surovosti, nadigrala je samu sebe – vetar je odjednom skrenuo za nekoliko trenutaka, miris koji bi odveo čoveka-majmuna do devojke odlebdeo je na suprotnu stranu; Tarzan je prošao na 50 m od tragedije koja se odvijala na proplanku i šansa je nepovratno izgubljena.

18. BORBA ZA BLAGO

Bilo je jutro kada je Tarzan shvatio da nije uspeo, ali i tada je priznavao samo da je uspeh odložen. Naješće se i naspavati, pa nastaviti. Džungla je velika; ali i Tarzanovo iskustvo i veština su bili veliki. Tuglat je možda otišao daleko; ali Tarzan će ga na kraju naći, pa makar morao da pretraži svako drvo u toj ogromnoj šumi.

Pričajući tako sam sa sobom, čovek-majmun je pratio miris nesrećnog jelena čijim je mesom odlučio da utoli glad. Oko pola sata je išao na istok ugaženom životinjskom stazom, kad se odjednom, na zaprepašćenje lovca, njegov plen pojavi, trčeci prestrašeno natrag uzanim putem pravo prema njemu.

Tarzan je odskočio u zelenilo sa strane, tako da jelen uopšte nije stigao da primeti neprijatelja u tom pravcu i, dok je jelen još uvek bio na izvesnom rastojanju, čovek-majmun je skočio na niže grane drveta iznad puta. Tu je čučnuo poput grabljivca koji očekuje plen.

Tarzan nije imao pojma šta je nateralo jelena u tako paničan beg – lav Numa ili možda Šita, panter; ali Tarzanu, gospodaru majmuna to nije ni bilo važno – on je bio spreman da brani svoj plen od bilo kog drugog stanovnika džungle. Ako u tome ne bi uspeo samo fizičkom snagom, na raspolaganju mu je bila i druga, još veća moć – njegova velika inteligencija.

Tako je jelen trčao pravo u kandže smrti. Čovek-majmun je okrenuo leđa u pravcu životinje. Stao je savijenih kolena na blago zaljuljanoj grani iznad staze, osluškujući pažljivo topot papaka uplašenog Bare koji se približavao.

U trenutku je plen istrčao ispod grane, i u istom momentu Tarzan mu se bacio na leđa. Težina ljudskog tela oborila je jelena na zemlju. On se jednom zateturio, pokušavši da ostane na nogama, a onda su mu moćni mišići povukli glavu nazad, zavrnuo mu vrat, i Bara je bio mrtav.

To je bilo brzo ubistvo, kao i sve ono što je čovek-majmun zatim učinio, jer nije pojma imao od koga ili čega je Bara bežao, ni gde se to nalazi? Tek što je vrat njegovog plena krcnuo, lešina je bila na Tarzanovim širokim ramenima i trenutak kasnije čovek-majmun je opet sedeo na niskim granama iznad puta, a njegov oštar pogled je pažljivo pretraživao put kojim je jelen došao.

Nije dugo prošlo, a Tarzan je shvatio uzrok jelenovog straha, jer je čuo da se približavaju konjanici. Čovek-majmun je poneo svoj plen, popeo se na srednji nivo i udobno se smestio između dveju grana, odakle je i dalje mogao da osmatra put. Odsekao je sočan komad mesa sa jelenovog hrbata, zario snažne, bele zube u toplo meso i počeo da uživa plodove svoje veštine i inteligencije.

Dok je jeo, Tarzan nije skidao pogled s puta. Ugledao je njušku prvog konja čim se on pojavio iza okuke vijugavog puta i nastavio da prati pogledom jahače koji su prolazili ispod njega u koloni po jedan.

Među njima je bio 1 koga je Tarzan prepoznao, ali je čovek-majmun tako dobro kontrolisao svoje emocije da mu se nijedan mišić na licu nije pomerio, da ne pominjemo da ni strašni bes nije odao njegovo prisustvo, bez obzira na unutrašnje uzbuđenje.

Ispod njega je, nesvestan Tarzana, kao i Abisinci ispred i iza njega, projahao Albert Verper, a čovek-majmun ga je pažljivo pretraživao pogledom, tražeći neki znak da je ukradena vrećica kod njega.

Dok su Abisinci jahali na jug, jedna džinovska figura je letela sledeći njihov trag – krupan, skoro go belac sa još krvavom lešinom jelena na ramenima, jer je Tarzan znao da neko vreme možda neće imati prilike da lovi ako bude pratio Belgijanca.

Ni Tarzan ne bi pokušao da ga otme tako okruženog naoružanim konjanicima, sem u krajnjoj nuždi, jer se u divljini najviše koriste opreznost i lukavstvo, ako bol ili bes ne izazovu na neku prenegljenost.

Tako su Abisinci sa Belgijancem putovali na jug, a Tarzan, gospodar majmuna, tiho se prebacivao sa grane na granu, na srednjem nivou.

Posle 2 dana putovanja došli su do ravnice iza koje su se uzdizale planine – do ravnice koje se Tarzan sećao i koja je u njemu izazivala maglovita polusećanja i neobičnu čežnju. Konjanici izjahaše u ravnicu, a Tarzan na sigumom rastojanju iza njih, koristeći za zaklon ono što mu je priroda na tom mestu pružala.

Abisinci se zaustaviše pored gomile ugljenisanog drveta, a Tarzan se prišunja za njima i sakri u obližnje rastinje, začuđeno ih posmatrajući. Video je kako kopaju zemlju i pomislio da možda otkopavaju meso koje su ranije tu zakopali. A onda se setio kako je i

zbog čega on zakopao svoje lepe kamenčice. Ovi otkopavaju stvari koje su crnci tu zakopali!

Ubrzo je video kad su iskopali jedan prljav, žut predmet, i prisustvovao veselju Verpera i Abdula Muraka kad je taj predmet izvađen na svetlost dana. Jedan po jedan, iskopali su mnogo takvih predmeta istog oblika, žutih i prljavih, i napravili čitavu gomilu, koju je Abdul Murak milovao kao da su živi, u ekstazi pohlepe.

Dok je gledao zlatne poluge, u mozgu čoveka-majmuna se nešto pomerilo. Gde li je već video takve poluge? Šta je to? Zašto Tarmangani toliko žude za njima? Kome li pripadaju?

Sećao se da su ih crnci tu zakopali. Te stvari mora da su njihove. Verper ih krade kao što je ukrao Tnrzanovu vrećicu sa kamenčićima. Voleo bi da nađe crnce i povede ih na ove lopove. Pitao se gde li se nalazi njihovo selo.

Dok su sve te misli ubrzano prolazile kroz njegov mozak, grupa ljudi se pojavila iz šume na ivici ravnice i pošla prema zgarištu bungalova.

Abdul Murak, uvek na oprezu, prvi ih je ugledao, ali onu su već prešli polovinu otvorenog prostora. Uzviknuo je svojim ljudima da uzjašu i budu spremni, jer u srcu Afrike čovek nikad ne zna da li je nepoznata vojska prijateljska ili protivnička.

Verper je skočio u sedlo ne skidajući pogleda sa pridošlica pa se, bled i uzdrhtao, okrenuo Abduldu Mu-raku.

„To je Ahmet Zek sa svojim razbojnicima," prošaputao je. „Došli su zbog zlata."

Otprilike u istom trenutku Ahmet Zek je ugledao gomilu žutih poluga i shvatio da je tačno ono što je pomislio kad je prvi put ugledao grupu pored ruševina Englezovog bungalova. Neko ga je pretekao – neko drugi je stigao do zlata pre njega.

Arapin je poludeo od besa. U poslednje vreme se sve zaverilo protiv njega. Izgubio je dragulje i Belgijanca, a po drugi put i Engleskinju. A sada je neko došao da mu otme i blago za koje je mislio da je, tu gde je zakopano, bezbedno kao da nikad i nije izvađeno iz zemlje.

Nije mu bilo važno ko su kradljivci. Bio je siguran da oni neće predati zlato bez borbe, pa je, uz divlji krik i komandu svojim pratiocima, Ahmet Zek obo konja i sjurio se prema Abisincima, a za

njim je, mašući dugim puškama iznad glava, vrišteći i psujući, jurnula šarena gomila njegovih surovih pratilaca.

Ljudi Abdula Muraka su ih dočekali plotunom koji je ispraznio nekoliko sedala, a sledećeg trenutka su razbojnici bili među njima, pa su do krvavog izražaja došli mačevi, pištolji i muskete.

Ahmet Zek je, primetivši Verpera pri prvom naletu, odmah jurnuo na Belgijanca, a ovaj je, prestravljen sudbinom koju je zaslužio, okrenuo konja i izbezumljeno ga poterao na drugu stranu, pokušavajući da se spasi. Doviknuvši svom poručniku da preuzme komandu i zapretivši mu smrću ako ne pobije Abisince i ne odnese zlato u njegov logor, Ahmet Zek je jurnuo ravnicom u poteru za Belgijancem, nesposoban da u svom pokvarenom mozgu zanemari zadovoljstvo osvete, pa ni po cenu da izgubi blago.

Dok su gonilac i progonjeni kao ludi jurili prema udaljenoj šumi, iza njihovih leđa se razvila krvava borba. Milost nisu tražili ni davali ni svirepi Abisinci, niti ubice Ahmeta Zeka.

Zaklonjen iza rastinja, Tarzan je posmatrao krvavu bitku kojom je bio opkoljen tako savršeno da nije bilo šanse da se izvuče i pođe za Verperom i arapskim vođom.

Abisinci su formirali krug u kome se nalazio i Tarzan, pa su razbojnici vrišteći galopirali okolo njega i prema njemu, čas tamo, čas ovamo, deleći udarce i se-kuci svojim krivim sabljama.

Ljudi Ahmeta Zeka su bili brojniji i vojnici iz Meneleka su polako i sigurno ginuli. Za Tarzana je to bilo nevažno. Njega je zanimalo samo jedno – da se izvuče iz obruča krvoločnih boraca i krene za Belgijancem i svojom vrećicom.

Kad je na putu gde je ubio Baru ugledao Verpera, pomislio je da ga oči varaju, toliko je bio siguran da je Numa ubio i prožderao lopova; ali pošto je 2 dana sledio tu jedinicu, ne skidajući svoj oštri pogled sa Belgijanca, nije više sumnjao u njegov identitet, mada ne hi mogao da objasni ko je bio iskasapljeni leš za koji je pomislio da je čovek koga on traži.

Dok je čučao iza zapuštenog rastinja koje je pre kratkog vremena bilo ponos supruge koje se on više nije sećao, po 1 Arapin i Abisinac su se u borbi, zamahujući sabljama, približili njegovom položaju.

Korak po korak, je Arapin gonio svog protivnika, dok njegov konj nije umalo nagazio čoveka-majmuna, a onda je jednim opakim

udacem raspolutio glavu crnog ratnika i njegovo telo je palo unatrag, baš pored Tarzana.

Kad je Abisinac pao iz sedla, mogućnost bekstva na konju bez jahača je nagnala čoveka-majmuna na trenutnu akciju. Pre nego što je prestrašena životinja mogla pobeći, polugoli džin joj je bio na leđima. Snažna ruka je zgrabila uzde i iznenađeni Arapin je otkrio novog neprijatelja umesto onoga koga je ubio.

Ali ovaj neprijatelj nije mahao sabljom, a koplje i luk su mu stajali na leđima. Oporavivši se od iznenađenja, Arapin je jurnuo sa dignutom sabljom, da odmah završi i sa tim drskim strancem. Zamahnuo je snažnim udarcem prema glavi čoveka-majmuna, ali je promašio jer se Tarzan izmakao, a onda je Arapin osetio kako ga je protivnikov konj očešao po nozi, jedna velika ruka se pružila i uhvatila ga oko struka, i pre nego što je mogao da reaguje bio je povučen iz sedla da bi poslužio kao štit svom protivniku koji ga je poneo, goneći konja u ludački trk pravo kroz krug njegovih ortaka.

Čim su prošli taj krug, bio je ispušten na zemlju i poslednje što je video od tog čudnog protivnika bilo je kako on galopira ravnicom prema šumi na njenom suprotnom kraju.

Borba je trajala još 1 sat i završena je tek kad su i poslednji Abisinci ležali mrtvi, ili su pobjegli prema severu. Samo šačica ljudi se spasila, a 1 od njih je bio Abdul Murak.

Razbojnici su se, pobedivši, okupili oko gomile zlatnih poluga koje su Abisinci iskopali, da tu sačekaju povratak svoga vođe. Njihovo likovanje je bilo ublaženo slikom čudne utvare golog belca koji je odgalopirao na konju jednog od njihovih neprijatelja, noseći jednog od njihovih drugara koji je sada bio među njima, opisujući nadljudsku snagu čoveka-majmuna. Svi su oni znali ime i reputaciju Tarzana, gospodara majmuna i činjenica da su prepoznali belog džina kao nesmiljenog protivnika svih grešnika džungle samo je povećala njihov užas, jer su bili sigurni da je Tarzan mrtav.

Sujeverni po prirodi, bili su ubeđeni da su videli bestelesni duh tog pokojnika, pa su se bojažljivo osvrтали oko sebe u očekivanju da se duh ubrzo vrati na mesto njihovog zločina prilikom napada na njegov dom, i tiho razgovarali o tome kako bi im se duh mogao osvetiti ako se vrati i vidi da su mu oteli i njegovo zlato.

Njihov strah je tokom razgovora bivao sve veštiji, dok ih je, skrivena u trsci pored reke, pažljivo posmatrala malena grupa golih crnih ratnika. Ti crnci su sa uzvišica iza reke čuli zvuke borbe, pa su se oprezno privukli do reke koju su zatim pregazili i krili se u tršćaku dok se nisu našli u položaju da mogu da vide sve detalje borbe.

Razbojnici su oko pola sata čekali povratak Ahmeta Zeka, dok je strah od ranijeg povratka Tarzanovog duha sve više potkopavao njihovu odanost i respekt prema vođi. Najzad je 1 od njih glasno rekao ono što su svi želeli, to jest da će odjahati do šume da potraži Ahmeta Zeka. Odmah su svi pojahali konje.

"Zlato je ovde sigurno," uzviknuo je 1. „Pobili smo Abisince, a niko drugi ne može da ga odnese odavde. Idemo da potražimo Ahmeta Zeka!"

Trenutak kasnije, razbojnici su žurno odjahali ravnicom, digavši oblak prašine, a iz tršćaka pored reke grupa crnih ratnika je krenula prema mestu na komc je ležala gomila zlatnih poluga iz Opara.

Kad su stigli do šume, Verper je još uvek bio ispred Ahmeta Zeka; ali mu se ovaj, na boljem konju, ipak približavao. Jašući s bezumnom hrabrošću očajnika, Belgijanac je terao svog konja sve brže čak i kroz uzane okuke životinjske staze kojom je bežao.

Čuo je kako mu Ahmet Zek viče da stane; ali Verper je samo još jače zario mamuze u krvave bokove svog premorenog konja. Na 200 m od ulaza u šumu, preko staze beše pala slomljena grana. To je bila sitnica koju bi konj obično preskočio i ne primetivši je; ali Verperov konj je bio iznuren, jedva je pokretao svoje imge i kad se spotakao preko grane, nije mogao da se održi, pa se srušio i pao preko staze.

Verper mu je preleteo preko glave, otkotrljao se nekoliko metara dalje, skočio na noge i potrčao natrag.

Zgrabio je uzde i povukao ih, ne bi li digao konja na noge; ali životinja nije htela ili nije mogla da ustane i, dok je Belgijanac psovao i udarao je, na vidiku se pojavio Ahmet Zek.

U istom trenutku Belgijanac je prestao s pokušajima da digne umirućeg konja na noge, zgrabio svoju pušku i, zalegavši iza konja, zapucao na Arapina.

Prvi metak je podbacio i pogodio konja Ahmeta Zeka u grudi, oborivši ga na oko 100 m od mesta na kome je Verper nišanio za

drugi hitac.

Arapin koji je pao zajedno sa konjem stajao je raskoračen iznad njega pa je, videvši da se Belgijanac zaklonio iza svog, i on učinio to isto.

I tako su njih dvojica ležali, naizmenično pucajući i psujući jedan drugoga dok iza Arapina do ivice šume nije stigao Tarzan, gospodar majmuna. Tu je začuo njihove pojedinačne pucnjeve pa se, izabravši bezbedniji i brži način putovanja kroz krošnje drveća umesto nesigurnog i iscrpljenog abisinskog ponija, vinuo u drveće.

Držeći se jedne strane puta, čovek-majmun je uskoro došao do mesta odakle je u relativnoj sigurnosti mogao da gleda protivnike. Jedan za drugim su se dizali iznad svojih grudobrana od konjskog mesa, pucali i odmah zalegali u zaklon da bi napunili oružje i ponovili celu proceduru.

Verper je imao vrlo malo municije koju je na brzinu uzeo sa tela jednog od prvih Abisinaca Abdula Muraka koji su poginuli u borbi za zlatne poluge i sada je shvatio da će uskoro ostati bez metaka i na milosti Arapina – koju je dobro poznao.

Suočivši se sa gubitkom svog blaga i smrću, Belgijanac je počeo da razmišlja kako da se spasi i jedina misao koja je imala najblaže šanse za uspeh zavisila je od toga hoće li uspeti da podmiti Ahmeta Zeka.

Verperu je ostao samo 1 metak, kada je u toku jednog zastoja u pucnjavi pozvao svog protivnika.

„Ahmete Zek," uzviknuo je, „samo Alah zna koji će od nas ostati da trune ovde, gde leži, ako nastavimo ovu suludu borbu. Ti želiš sadržaj ove vrećice koju nosim na struku, a ja želim život i slobodu više nego dragulje. Hajde, onda, da svaki od nas uzme ono što najviše želi i da se rastanemo u miru. Ja ću staviti vrećicu na mog konja, gde je ti vidiš, a ti ćeš staviti pušku na svog konja, kundakom prema meni. Onda ću ja otići i ostaviću ti vrećicu, a ti ćeš me pustiti da odem. Ja hoću samo svoj život i slobodu."

Arapin je u prvom trenutku ćutao. Onda je progovorio. Na njegov odgovor je uticalo to što je ispalio svoj poslednji metak.

„Idi onda," zarežao je, „ali ostavi vrećicu tako da je dobro vidim. Evo, ja cu ostaviti pušku, kundakom prema tebi. Idi."

Verper skide vrećicu sa pojasa. Sa ljubavlju je, tužno, prešao preko tvrdih obrisa njenog sadržaja. Ah, kad bi samo mogao da izdvoji 1 deo tog dragog kamenja! Ali, Ahmet Zek je sada ustao i orlovskim pogledom pratio svaki pokret Belgijanca.

Verper sa tugom ostavi vrećicu neokrnjenog sadržaja na konjskom telu, ustade, uze svoju pušku i pođe polako unatrag, dok ga okuka na putu nije skrila od Arapinovog pažljivog pogleda.

Čak ni tada Ahmet Zek nije pošao napred, plašeći se nameštaljke kakvu bi i sam smislio u sličnim okolnostima; i nije bez razloga bio oprezan, jer je Belgijanac, čim se izgubio iz Arapinovog vidokruga, zastao iza jednog stabla odakle je još uvek dobro video svog mrtvog konja i vrećicu, digao pušku i nanišanio prema tački na kojoj se protivnik morao pojaviti kad pođe napred da uzme blago.

Ali, Ahmet Zek nije bio toliko glup da se izloži poštenju lopova i ubice. Uzeo je svoju pušku i, sišavši sa puta, zašao u bujno, isprepletano rastinje oko njega, pa počeo da se puzeći šunja paralelno sa putem; ali ni u jednom trenutku njegovo telo se nije otkrilo pušci skrivenog asasina.

Tako je Ahmet Zek napredovao dok nije došao nasuprot protivnikovog mrtvog konja. Vrećica je bila jasno vidljiva, dok je malo dalje niz put Verper nestrpljivo i nervozno čekao, čudeći se zašto Arapin ne dolazi da uzme svoju nagradu.

Onda se odjednom, na neki volšeban način, na nekoliko inča iznad vrećice pojavila cev puške, i pre nego što je on shvatio Arapinov trik, oružje je zakačilo traku kojom je vrećica bila vezana i ona je nestala u gustom rastinju pored puta.

Ni za trenutak razbojnik nije izložio nijedan delić svog tela, a Verper se nije usuđivao da ispali jedini preostali metak ako nije sasvim siguran da će njime pogoditi metu.

Tiho se smejući, Ahmet Zek se povukao nekoliko koraka dublje u džunglu, siguran da Verper negde u blizini čeka priliku da ga pošalje u pakao, kao da je mogao pogledom da prodre kroz džunglu do skrivenog Belgijanca koga je svrbeo prst iza džinovskog stabla.

Verper se nije usudio da krene napred – a pohlepa mu nije dozvolila da ode, pa je samo tako stajao sa spremnom puškom u rukama, mačjim pogledom posmatrajuci put pred sobom.

Ali neko drugi je video vrećicu i prepoznao je, neko ko se usudio da se približi Ahmetu Zeku, stojeći iznad njega, tih i siguran kao sama smrt, i kada se Arapin sklonio u gusto žbunje da nasladi oči sadržinom vrećice, Tarzan je stajao baš iznad njega, pažljivo gledajući isto to.

Ovlaživši usne, Ahmet Zek je popustio traku kojom je vrećica bila stegnuta, pa skupio šaku i istresao u nju deo njenog sadržaja.

Samo jednom je pogledao kamenčice u svojoj ruci. Oči mu se suziše, sa usana mu izleti psovka i on prezrivo baci sve na zemlju. Brzo je istresao ostatak vrećice i, ispitivši svaki kamenčić posebno, bacio i ostatak na zemlju, pa počeo da ih gazi, a bes u njemu je rastao dok mišići na licu nisu počeli da mu igraju u demonskom besu i nokti se urezivali u meso stisnutih pesnica.

Tarzan ga je odozgo začuđeno gledao. Nije shvatao čemu tolika frka oko njegovih kamenčića. On jc hteo da vidi šta će Arapin učiniti kad onaj drugi ode, posle čega bi zadovoljivši svoju radoznalost zviznuo Ahmeta Zeka i uzeo vrećicu s lepim kamenčićima, jer oni su ipak pripadali Tarzanu?

Video je kako Arapin odbacuje praznu vrećicu, pa uhvativši svoju dugu pušku za cev, poput štapa, počinje da se šunja džunglom pored puta kojim je Verper olišao.

Čim je on nestao s vidika, Tarzan je skočio na zemlju i počeo da skuplja rasuti sadržaj vrećice, i u trenutku kad ih je prvi put pogledao izbliza shvatio je Arapinov bes, jer je umesto sjajnih i blistavih dragulja koji su u početku privukli i zadržali pažnju čoveka-majmuna, u vrećici bila samo gomila običnih rečnih kamenčića.

19. DŽEJN KLEJTON I ZVERI DŽUNGLE

Mugambi je, posle uspešnog bekstva, imao mnogo problema. Put ga je vodio kroz nepoznatu zemlju, kroz džunglu u kojoj nikako nije mogao da nađe vodu, a došao je do vrlo malo hrane, pa je posle nekoliko dana toliko oslabio da se jedva vukao putem.

Sve teže mu je bilo da uveče napravi zaklon u kome bi bio relativno bezbedan od velikih mesoždera, a danju se još više iscrpljivao kopajući jestivo korenje i tražeći vodu. Nekoliko stajaćih bazena na izvesnim ra-stojanjima spasilo ga je da ne umre od žeđi; ali bio je već u lošem stanju kada je najzad, slučajno, naišao na jednu veliku reku u zemlji prepunoj voća i divljači koju je mogao da lovi kombinacijom prikradanja, pameti i grube batine koju je napravio od slomljene grane.

Shvativši da je pred njim još dug put do samog ruba zemlje Vazira, Mugambi je odlučio da je pametnije da ostane tu, gde jeste, dok ne povрати snagu i oporavi se. Za nekoliko dana će se sasvim oporaviti, i naravno bi glupost kad bi nastavio put tako slab.

Tako je napravio jaku bomu od bodljikavog rastinja i digao zaklon od slame unutar nje, da bi noću mogao bezbedno da spava, a danju da kreće u lov na meso koje će njegovu džinovsku snagu vratiti u normalu.

Jednog dana, dok je lovio, par divljih očiju je otkrio crnog ratnika u prolazu, iz skloništa u granama velikog drveta iznad njega. Bile su to zakrvavljene, pokvarene oči, usađene u opako, čupavo lice.

One su gledale kako Mugambi ubija jednog malog glodara i pratile ga dok se vraćao u svoj logor, jer se njihov vlasnik tiho kretao kroz drveće iznad crnčevog puta.

Taj pratilac je bio Čalk, koji je gledao čoveka više sa radoznalošću nego mržnjom. Arapski burnus koji mu je obukao Tarzan u antropoidovom mozgu je stvorio želju da imitira Tarmanganije. Ali burnus mu je ograničavao pokrete i toliko mu smetao da je majmun odavno potrgao i pobacao te krpe sa sebe.

A sada je, opet, video Gomanganija u mnogo praktičnijoj odeći – tkanini oko bedara, nekoliko bakarnih ukrasa i nekakvoj kapi od perja. To se Čalku sviđalo mnogo više nego leteća odeća koja se

stalno zapetljava oko nogu i kači za svaku granu i grm na šumskim putevima.

Čalk je ugledao vrećicu okačenu na Mugambijevom ramenu, koja se ljuljala na njegovom crnom bedru. Svidela mu se jer je bila ukrašena perjem i resama, pa se majmun motao oko Mugambijeve bome, čekajući priliku da krađom ili silom dođe do nekog dela crnčeve odeće.

Prilika se brzo ukazala. Osećajući se sigurnim unutar svoje bodljikave ograde, Mugambi je poželeo da se tokom vrelog dana ispruži u senci svog zaklona i mirno odspava dok je sunce zalazilo i odnosilo sa sobom podnevnu vrelinu.

Jednog vrelog dana je Čalk primetio da crni ratnik koristi popodne za odmor u snu. Privukavši se preko jedne grane iznad bome, antropoid je skočio u njenu unutrašnjost. Prišao je spavaču na svojim mekanim stopalima u savršenoj tišini, izvanrednom spretnošću, tako da nije pomerio ni list, ni travku.

Majmun je stao iznad čoveka i pažljivo pregledao njegovu imovinu. Nešto isto tako veliko kao Čalkova ogromna snaga, a što se nalazilo u pozadini njegovog malenog mozga, sprečilo ga je da probudi čoveka da bi se borio s njim – osećaj koji postoji u svim nižim životinjama, čudan strah od čoveka, koji je uvek bio jači i od najsnažnijih stvorenja džungle.

Mugambijevu tkaninu sa bedara ne bi mogao da skine, a da ga ne probudi, pa su jedine stvari pri ruci bile njegova batina i vrećica, koja je crncu kliznula sa ramena dok se okretao u snu.

Zgrabivši bar ta 2 predmeta, Čalk se žurno povukao, nervozan i uplašen, na drvo sa koga je skočio, dok mu je u grudima još uvek bio onaj nejasni strah od blizine čoveka, i brzo pobegao kroz džunglu. Podstaknut napadom ili prisustvom još nekoga od svojih, Čalk se ne bi bojao ni 20-tak ljudskih bića, ali sam – ah, to je već drugo – kad je sam i smiren.

Prošlo je neko vreme pre nego što je Mugambi primetio da mu nema vrećice. Bio je strašno uzbuđen. Šta je bilo s njom? Bila mu je na boku kad je legao da spava – u to je bio siguran, jer, zar je nije odgumuo ispod rebara kad je počela da ga žulja? Da, bila je tu kad je legao da spava. Pa, gde je sad?

Mugambijeva divlja mašta je odmah stvorila vizije duhova njegovih pokojnih prijatelja i neprijatelja, jer je u prvom uzbuđenju posle otkrića tog gubitka jedino njihovim spletkama mogao da pripiše nestanak svoje vrećice i štapa; ali kasnijim istraživanjem, koje su mu omogućile njegove sposobnosti, otkrio sasvim sigurne dokaze za mnogo realnije objašnjenje od onoga na koje su ga naveli njegova mašta i sujeverje u prvom trenutku.

Na izgaženoj zemlji pored sebe otkrio je slab otisak velikog stopala koje je ličilo na ljudsko. Mugambi diže obrve, počinjuci da shvata. Brzo je izašao iz bome da potraži još neki trag ili miris. Popeo se na drveće i počeo da ispituje na koju stranu je lopov pobegao; ali slabi tragovi koji su ostali iza majmuna koji je oprezno izabrao da putuje kroz drveće, nisu doprli do Mugambijevog čula mirisa. Tarzan bi mogao da ih sledi; ali nijedan običan smrtnik ne bi mogao da ih otkrije, ili razume.

Crnac se, oporavljen i osnažen odmorom, osetio spremnim da nastavi put prema zemlji Vazira, pa je, našavši sebi drugu batinu, okrenuo leđa reci i pošao u džunglu.

Dok se Tuglat mučio sa vezovima na zglobovima svoje zarobljenice, veliki lav koji ih je posmatrao sa leđa, iz žbunja, približavao se svom plenu.

Majmun je bio leđima okrenut lavu. Nije video njegovu veliku glavu ukrašenu bujnom grivom kako viri iz lisnatog zida. Nije znao da se snažne zadnje šape skupljaju ispod žutomrkog trbuha spremajući se za skok, i postao je svestan da mu pretila opasnost tek kad se začuo trijumfalni, gromoglasni urlik pred napad, koji lav više nije mogao da zadrži u sebi.

Jedva se i osvrnuvši, Tuglat je ostavio onesveščenu ženu i pobegao na suprotnu stranu od užasnog glasa koji je tako neočekivano i stravično odjeknuo u njegovim iznenađenim ušima; ali upozorenje je došlo prekasno da bi ga spaslo, i lav se u 2 skoka našao na njegovim širokim leđima.

Kad je veliki mužjak pao, u njemu se razbudila sva veština, surovost i fizička snaga, koje se pokoravaju najmoćnijem od svih osnovnih prirodnih zakona, zakonu preživljavanja, pa se okrenuo na leđa i prihvatio borbu na život i smrt sa mesožderom, tako

neustrašivo i svirepo da se i sam moćni Numa možda u trenutku uplašio za njen ishod.

Zgrabivši lava za grivu, Tuglat je zario svoje žute zube duboko u grlo čudovišta, režeći besno kroz prigušujuću mešavinu od krvi i dlaka. Mešajući se sa glasom majmuna, džunglom je odjekivala lavlja rika besa i bola, dok su manji i slabiji stanovnici divljine, iznenađeni u svom miru, prestrašeno bežali što dalje.

Dvojica neprijatelja su se u demonskom besu prevrtali po travi, dok džinovska mačka nije savila zadnje noge ispod stomaka i zarila kandže duboko u Tuglatove grudi; Numa je, povukavši noge svom snagom nadole, završio klanje i rasporeni antropoid se, sa zadnjim grčem, opustio beživotno ispod svog velikog protivnika.

Skočivši na noge, Numa se brzo osvrnu na sve strane, kao da gleda ima li u blizini još neprijatelja; ali ugledao je samo besvesnu i nepokretnu ženu na svega nekoliko koraka pa, zarežavši besno, stavi šapu na telo svog mrtvog plena, diže glavu i divljim krikom objavi svoju pobedu.

Još jedan trenutak je stajao lutajući besnim pogledom preko čistine. Oči mu po drugi put zastadoše na ženi. Iz lavljeg grla se začu tiho režanje. Donja vilica mu se otvarala i zatvarala, a slina curila na lice mrtvog Tuglata.

Poput 2 velika žuto-zelena uroka, te strašne oči su netremice fiksirale Džejn Klejton. Veličanstvena, uzdignuta poza velike životinje odjednom se promenila i đavolska mačka je zloslutno čučnula, počevši polako i nežno kao da gazi po jajima, da se privlači ženi.

Blagotvorna sudbina ju je, onesvešćenu, ostavila u blaženom neznanju o tome užasnom stvorenju koje joj se približavalo. Nije znala da je lav zastao pored nje. Nije čula duvanje nozdrva dok ju je njuškao. Nije osećala topli i smrdljivi dah na licu, ni slinu koja je curila iz zastrašujuće, napola otvorene vilice, tako blizu iznad nje.

Onda je lav prednjom šapom napola okrenuo ženu na drugu stranu pa se opet zagledao, kao da još uvek nije siguran ima li života u njoj. Onda mu u trenutku nešto u obližnjoj džungli skrenu pažnju sa nje. Pogled mu se više nije vratio na Džejn Klejton, pa ju je uskoro ostavio, prišao mrtvom Tuglatu i, čučnuvši pored svoje žrtve, leđima okrenut prema ženi, počeo da ždere majmuna.

Negde u tim trenucima Džejn Klejton je otvorila oči. Naviknuta na opasnost, ostala je sabrana, mada je bila zaprepašćena onim što je ugledala kad je došla sebi. Nije pustila ni glasa, niti je pomerila ijedan mišić dok nije upila svaki detalj prizora koji je mogla da obuhvati pogledom.

Shvatila je da je lav ubio majmuna, videvši da ždere svoj plen ni 15 m daleko od nje; ali, šta je ona mogla da učini? Ruke i noge su joj bile vezane. Moraće da čeka, upotrebivši sve svoje strpljenje, dok Numa ne pojede i ne svari majmuna kada će, bez sumnje, doći da se pogosti njome, sem ako je u međuvremenu ne otkriju gladne hijene ili neki drugi od mnogobrojnih mesoždera iz džungle.

Dok je tako ležala, mučena strašnim mislima, odjednom je postala svesna da je vezovi na zglobovima više ne žuljaju, a zatim i da su joj ruke razdvojene, svaka na svojoj strani tela, umesto da su vezane na leđima.

Iznenadena, pomerila je ruku. Kakvo je to čudo? Nije vezana! Tiho i kradom je pomerala ostale udove i otkrila da je slobodna. Ona nije mogla znati da je Tuglat, zbog svojih opakih namera, uspeo da joj raspetlja vezove samo trenutak pre nego što ga je Numa oterao od njegove žrtve.

Za trenutak je Džejn Klejton bila obuzeta radošću i zahvalnošću; samo za trenutak. Šta joj vredi ta novostečena sloboda, kad joj užasna zver čuči tako blizu? U drugim okolnostima bi odmah zgrabila priliku koja joj se ukazala; ali, sada je bekstvo bilo praktično nemoguće.

Najbliže drvo je bilo na 30-tak, a lav na 15 metara od nje. Ustati i pokušati da pobegne u bezbednost tih grana bilo bi isto kao i pozvati trenutnu smrt u posetu, jer Numa ni u kom slučaju ne bi dozvolio da mu budući obrok pobegne tako lako. Ali, postojala je još jedna mogućnost – šansa koja je zavisila isključivo od nepoznate naravi velike životinje.

Pošto se već zasitio, možda ne bi reagovao na ženin odlazak; a opet, može li ona sebi da dozvoli rizik u takvoj, nepredvidljivoj situaciji? Nije bila sigurna. Mada nije bila sklona ni da propusti tu priliku za spas, a da i ne pokuša da je iskoristi.

Zabrinuto je posmatrala lava. Nije mogao da je vidi ako ne okrene glavu za više od pola svoje mogućnosti. Pokušaće da ga prevari.

Tiho se zakotrljala prema najbližem drvetu, dalje od lava, dok se nije našla u istom položaju u kome ju je Numa ostavio, samo par metara dalje.

Tu se zaustavila, bez daha posmatrajući lava; ali životinja, izgleda, nije čula ništa sumnjivo. Ona se opet prevrnula i udaljila još par metara, pa se ukočila u starom položaju, posmatrajući leđa lava.

Satima je, kako se činilo njenim napetim živcima, Džejn Klejton izvodila tu taktiku, a lav je i dalje jeo, naizgled nesvestan da će mu druga žrtva pobeći. Devojka je već bila na samo nekoliko koraka od drveta – još samo trenutak i biće dovoljno blizu da odbaci sve obzire, rizikuje da skoči na noge i pokuša da pobjegne u sigurnost. Bila je u pola okreta, licem okrenuta od lava, kad je on odjednom okrenuo svoju veliku glavu i pogledao je. Video je kako se prevrtanjem udaljava od njega, a onda i ona okrenu pogled prema njemu, i hladan znoj je obli kad je shvatila da joj je na par koraka od života, smrt već za vratom.

Dugo vremena se ni devojka, ni lav nisu pomerili. Zver je ležala bez pokreta, okrenute glave i pogleda prikovanog za svoju ukočenu žrtvu, sada udaljenu već preko 50 m. Žena mu je uzvraćala pogled pravo u oči, ne usuđujući se da pomeri nijedan mišić.

Bila je toliko napeta da je već poželela da vrisne, kad se Numa odjednom okrenuo i nastavio da jede; ali unazad načuljene uši su govorile da opasno pazi na devojku iza sebe.

Shvativši da neće moći još jednom da se okrene, a da odmah ne privuče njegovu kobnu pažnju, Džejn Klejton je odlučila da sve rizikuje u jednom pokušaju da se domogne drveta i popne do nižih grana.

Tiho se napela i odjednom skočila na noge, ali gotovo u istom trenutku je i lav ustao, okrenuo se i razjapljenih vilica, uz užasnu riku, jurnuo munjevitom brzinom prema njoj.

Oni koji su celog života lovili veliku divljač Afrike reći će vam da nijedna životinja na svetu nema brzinu lava koji napada. Za kratko vreme, koliko ta velika mačka može da održi tu brzinu, najviše podseća na veliku lokomotivu, pa je, mada je Džejn Klejton imala da pretrči relativno malu razdaljinu, lavova fantastična brzina činila njene napore gotovo ništavnim.

Pa ipak, pošto strah čini čuda, i mada je lavlji skok, kad se približio drvetu uz koje je ona zagrebala, doveo njegove kandže u dodir s njenim čizmama, izbegla je njegov dohvat, i dok je on skakao uz stablo njenog skloništa, devojka se izvukla u bezbednost grana izvan njegovog domašaja.

Neko vreme je lav režeći i mumlajući šetao ispod drveta na kome je, zadihana i drhteći, čučala Džejn Klejton. Žena je bila prestrašena zbog užasnih patnji koje je pretrpela u poslednje vreme i u tom stanju joj se činilo da nikad više neće smeti da siđe na tlo, među sve one zastrašujuće opasnosti koje su vrebale u širokoj džungli koja se protezala između nje i najbližeg sela vernih Vazira.

Već je skoro pao mrak kad je lav napustio čistinu, ali čak i da je njegovo mesto pored ostataka majmunovog tela ostalo čisto od hijena, Džejn Klejton se ne bi usudila da se iz svog skloništa zaputi kroz blisku noć, pa se najbolje što je mogla spremila za dugo i zamorno čekanje, dok dnevna svetlost ne donese spas od strašne okoline u kojoj je doživela te užasne avanture.

Umor je na kraju ipak nadvladao strahove, pa je pala u dubok san, smestivši se u relativno bezbedan, mada dosta neudoban položaj pored stabla, naslonjena na dve velike grane koje su izrasle gotovo horizontalno, na nekoliko santimetara jedna od druge.

Kada se najzad probudila, sunce je bilo visoko na nebu, a ispod nje nije bilo traga Numi ni hijenama. Samo su očišćene majmunske kosti, razbacane po zemlji, svedočile o onome što se desilo na tom mirnom mestu samo nekoliko sati ranije.

Bila je i gladna i žedna, pa je, shvativši da mora da siđe ili umre od gladi, najzad skupila hrabrost da nastavi put kroz džunglu.

Sišla se sa drveta i pošla na jug, u pravcu u kome je pretpostavljala da se nalazi ravnica Vazira, i mada je znala da su tamo gde je nekada bio njen srećni dom sada samo ruševine i pustoš, nadala se da će u ravnici nabasati na neko od brojnih sela Vazira koja su bila rasuta na tom terenu, ili naići na neku od lutajućih grupa tih neumornih lovaca.

Pola dana je već prošlo kad je iznenada začula pucanj puške u blizini. Zastala je da oslušne, a posle prvog pucnja je došao još 1, pa još 1, pa još 1. Šta je to? Prvo je pomislila da su se to sukobili arapski razbojnici i grupa Vazira; ali pošto nije znala ko će pobediti i

nalazi li se iza prijatelja ili neprijatelja, nije se usudila da pođe napred, da se ne bi slučajno otkrila neprijatelju.

Pošto je nekoliko minuta osluškivala, bila je ubeđena da u sukobu nema više od 2 do 3 puške, jer nije bilo plotuna i brze paljbe; ali još uvek nije smela da pođe napred, pa je odlučila da ne rizikuje i popela se u krošnju drveta pored puta kojim je išla, da tu sačeka ishod obračuna.

Kako je paljba gubila u intenzitetu, začula je i nerazgovetne ljudske glasove, pa je onda pucnjava prestala i ona začu prigušene glasove dvojice ljudi. Zatim je nastala duga tišina koja je bila prekinuta prigušenim batom koraka na putu pred njom, a u sledećem trenutku se pojavio čovek koji je išao unazad prema njoj, sa puškom u rukama, pažljivo osmatrajući put kojim je došao.

Gotovo u istom trenutku je Džejn Klejton prepoznala M. Žila Frekoa, koji je nedavno bio gost u njenom domu. Laknulo joj je i taman je htela da mu se javi, kad je on odskočio u stranu i sakrio se u gustišu pored puta. Očigledno je za njim išao neprijatelj, pa je Džejn Klejton ostala u tišini da ne bi ometala Frekoa ili njegovog neprijatelja navela na njegovo skrovište.

Samo što se Freko sklonio, a putem je tiho naišao u belo odeven Arapin, očigledno tražeći ga. Iz svog skrovišta Džejn Klejton je jasno videla obojicu. U Ahmetu Zcku je prepoznala vođu razbojnika koji su napali njen dom i zarobili je, i videla je kako Freko, za koga je mislila da joj je prijatelj, diže pušku i pažljivo nišani u Arapina, pa je zaustavila dah, žarko se moleći da dobro nanišani.

Ahmet Zek je zastao nasred puta. Oštrim pogledom je pretraživao svaki grm i drvo u svom vidokrugu. Njegova visoka figura je predstavljala savršenu metu za podlog ubicu. Čuo se oštar prasak i oblačić dima se digao iz grma u kome se skrivao Belgijanac, a Ahmet Zek se srušio napred, tresnuvši licem o zemlju.

Kad je Verper izašao na put, odjednom začu razdragani uzvik iznad glave, a kad se okrenuo da vidi ko je ta neočekivana pridošlica, ugledao je Džejn Klejton kako lagano doskakuje na zemlju sa obližnjeg drveta i trči ispruženih raku da mu čestita na pobedi.

20. DŽEJN KLEJTON OPET ZAROBLJENA

Mada joj je odeća bila poderana i kosa raščupana, Albert Verper je shvatio da nikada pre nije video tako ljupko stvorenje kakvo je predstavljala ledi Grejstok u sreći i radosti kada je neočekivano naišla na spasioca i prijatelja, u jednom sasvim beznadežnom trenutku.

Ako je Belgijanac imalo sumnjao da ta žena zna za njegovu ulogu u podlom napadu na njen dom i nju samu, sumnja je brzo nestala pred iskrenim prijateljstvom u njenom pozdravu. Ukratko mu je ispričala sve što je doživela od trenutka kad je odvedena iz svog doma, a kad je pričala o pogibiji svoga muža, oči joj se zamagliše suzama koje nije mogla da zadrži.

„Šokiran sam," reče Verper, dobro glumeći saosećae; „ali nisam iznenađen. Onaj đavo," reče, pokazavši telo Ahmeta Zeka, „terorisao je celu zemlju. Vaši Vaziri su pobijeni ili odvedeni daleko od svoje zemlje, na jug. Ljudi Ahmeta Zeka su zauzeli ravnicu oko vašeg bivšeg doma – tamo vam nema ni skloništa, ni sigurnosti. Jedinu nadu imamo ako brzo krenemo na sever, do logora razbojnika, pre nego što oni saznaju za smrt Ahmeta Zeka, i uspemo da ih nagovorimo da nam daju pratnju za put na sever.

Mislim da to možemo učiniti jer sam bio gost u razbojničkom logoru pre nego što sam saznao kakav je to čovek, a oni koji su ostali u logoru ne znaju da sam se okrenuo protiv njega kad sam ga upoznao.

Hajdemo! Moramo požuriti, da stignemo do logora pre nego što oni koji su pošli sa Ahmetom Zekom u njegovu poslednju akciju otkriju leš i jave ostalim razbojnicima da je poginuo. To nam je jedina nada, ledi Grejstok, i morate mi dati puno poverenje ako hoćemo da uspemo. Sačekajte samo trenutak, dok uzmem od Arapina novčanik koji mi je oteo," i Verper brzo priđe lešu, kleknu pored njega i poče da pretura po njegovoj odeći, tražeći vrećicu sa draguljima. Zaprepaščen, otkrio je da im ni traga nema kod Ahmeta Zeka. Ustao je i vratio se putem da potraži nestalu vrećicu ili njen sadržaj; ali nije ništa našao, mada je pažljivo pregledao okolinu mrtvog konja, pa čak i nekoliko koraka po šumi, sa obe strane puta. Zbunjen, razočaran i besan, najzad se vratio do devojkice. „Nema mi novčanika," rekao je kratko, „a ne smem više da se zadržavam tražeci ga. Moramo stići u logor pre povratka razbojnika."

Ne sumnjajući u pravi karakter tog čoveka, Džejn Klejton nije videla ništa neobično u njegovim planovima ni u njegovom prividno razumljivom objašnjenju prijateljstva sa razbojnikom, pa je radosno prihvatila naizgled očiglednu nadu za spas koju joj je ponudio, i pošla sa Albertom Verperom prema neprijateljskom logoru u kome je već provela toliko vremena kao zarobljenica.

Bilo je kasno popodne drugog dana kada su, pre nego što su stigli do cilja, zastali na ivici čistine pred kapijom ograđenog sela, i Verper je upozorio ženu da ne reaguje, bez obzira šta on bude rekao razbojnicima.

„Reći ću im,“ kazao je, „da sam vas uhvatio posle bekstva iz logora i odveo vas Ahmetu Zeku, a on mi je, pošto je bio zauzet borbom sa tvrdoglavim Vazirimom, naredio da vas vratim u logor, obezbedim dobru pratnju, i što pre vas odvedem na sever da bih vas pod što povoljnijim uslovima prodao jednom trgovcu robovima čije ime mi je dao.“

Žena je opet bila zavedena prividnom iskrenošću Belgijanca. Shvatila je da očajne situacije zahtevaju očajničke poteze, i mada je u sebi drhtala pri pomisli da će se opet vratiti u grozno i opako razbojničko selo, nije videla drugog izlaza, osim onoga koji je predložio njen saputnik.

Verper je zgrabio Džejn Klejton za ruku, pozvao glasno stražare na kapiji i hrabro pošao preko čistine. Oni koji su otvorili kapiju nisu skrivali svoje iznenađenje. Neustrašivi i svojevolski povratak ozloglašenog i traženog poručnika ih je razoružao isto kao što je njegovo ponašanje prema leđi Grejstok prevarilo nju.

Stražari na kapiji mu uzvратиše pozdrav, zaprepašćeno gledajući zarobljenicu koju je doveo sa sobom u selo.

Belgijanac je odmah potražio Arapina koji je određen za zapovednika logora u odsustvu Ahmeta Zeka, i opet je njegova drskost razbila sumnje i zadobila poverenje za objašnjenje povratka u logor. Činjenica da je vratio odbeglu zarobljenicu pojačala je uverljivost njegovih argumenata i Mohamed Bejd je uskoro prijateljski razgovarao sa čovekom koga bi bez griže savesti ubio da ga je samo pola sata ranije sreo samog u džungli.

Džejn Klejton je opet zatvorena u kolibu u kojoj je bila i ranije, ali pošto je znala da je to samo deo prevare koju ona i Freko igraju sa

lakovernim razbojnicima, sa sasvim drugačijim osećajem je opet ušla u njenu odvratnu i prijavu unutrašnjost, od onoga koje je imala ranije, u trenucima beznađa.

Još jednom su je vezali i postavili stražu ispred vrata njenog zatvora; ali, pre nego što ju je napustio, Verper joj je šapnuo par reči ohrabrenja. Onda je otišao pravo u šator Mohameda Bejda. Pitao se koliko će vremena proći pre nego što se razbojnici iz družine koja je izjahala sa Ahmetom Zekom vrate sa telom svog ubijenog vođe i sve više je strahovao da neće moći sam da izvede svoj plan.

Čak i ako bude uspeo da se spasi iz logora pre nego što neko dođe i ispriča istinu o njegovom ponašanju i krivici – ta prednost će samo za nekoliko dana produžiti njegove psihičke muke i život. Ti grubi jahači, koji su znali sve puteve i stranputice, uhvatiće ga mnogo pre nego što se on nadao da će stići do obale.

Tako razmišljajući, ušao je u šator u kome je Mohamed Bejd sedeo na tepihu prekrštenih nogu i pušio. Kad je Evropljanin ušao pred njega, Arapin diže pogled.

„Pozdrav, o, brate!” reče.

„Pozdrav!” odgovori Verper.

Neko vreme su obojica ćutali. Arapin je prvi prckinuo tišinu.

„I moj gospodar, Ahmet Zek, bio je dobro kad si ga zadnji put video?” upitao je.

„Nikad nije bio sigurniji od greha i smrtnih opasnosti,” odgovorio je Belgijanac.

„To je dobro,” reče Mohamed Bejd, dunuvši oblačić dima pravo ispred sebe.

Opet je zavladala tišina nekoliko minuta.

„A da je bio mrtav?” upita Belgijanac, rešen da istera istinu na čistac i pokuša da potkupi Mohameda Bejda u svoju korist.

Arapinove oči se suziše i on se nagnu napred, zagledavši se duboko u oči Belgijanca.

„Mnogo sam razmišljao, Verperu, od kad si se tako neočekivano vratio u logor čoveka koga si izdao, i koji te je tražio noseći smrt u svom srcu. Mnogo godina sam bio sa Ahmetom Zekom – ni rođena majka ga nije poznavala tako dobro kao ja. On ne oprašta – a pogotovo ne bi opet poklonio poverenje čoveku koji ga je jednom izdao; ja to znam.

Mnogo sam razmišljao, kako rekoh, i zaključio da Ahmet Zek mora biti mrtav – jer se ti inače nikad ne bi usudio da se vratiš u njegov logor, sem ako nisi hrabriji ili budalastiji nego što sam ja mislio. A ako moj sud nije dovoljan, upravo sam, baš iz tvojih usta, dobio ubedljivije svedočanstvo – jer, zar nisi rekao da Ahmet Zek nikad nije bio sigurniji od grehova i smrtnih opasnosti?

Ahmet Zek je mrtav – ne treba da poričeš. Ja mu nisam ni majka, ni prilježnica, pa te moje naricanje neće ometati. Reci mi zašto si se vratio. Reci mi šta hoćeš, Verperu, i ako još uvek imaš dragulje o kojima mi je Ahmet Zek pričao, nema razloga da zajedno ne pođemo na sever i podelimo cenu za belu ženu i sadržaj vrećice koju nosiš na sebi. Ah?"

Opake oči Mohameda Bejda se suziše i osmeh tankih usana mu iskrivi zločinačko lice, dok se značajno cerio Belgijancu u lice.

Verper je sa olakšanjem i uznemirenjem gledao Arapina. Zadovoljstvo sa kojim je primio vest o smrti svog vođe skinulo je veliki teret sa srca ubice Ahmeta Zeka; ali zahtev da podele dragulje je Verperu bio loš znak za trenutak kad Mohamed Bejd shvati da drago kamenje više nije kod Belgijanca.

Saznanje da je ovaj izgubio dragulje, kod Arapina bi moglo izazvati sumnjičavi bes koji bi ugrozio novi plan za bekstvo. Mogao je samo da navede Mohameda Bejda da poveruje da su dragulji još uvek kod njega, i da se osloni na neki slučaj u budućnosti, da se izvuče iz te laži.

Kad bi uspeo da u toku puta prema severu bude u šatoru sa Arapinom, imao bi mnoštvo mogućnosti da tog razbojnika ukloni sa svog puta u život i slobodu –vredelo bi pokušati, a izgledalo je da i nema dragog rešenja za taj problem.

„Jeste," rekao je, „Ahmet Zek je mrtav. Poginuo je u borbi s jednom četom abisinske konjice čiji sam ja bio zarobljenik. U toku borbe sam pobegao; ali sumnjam da je iko od ljudi Ahmeta Zeka preživeo, a Abisinci su uzeli zlato. Oni sada verovatno jašu prema ovom logoru, jer ih je poslao Menelek da kazne Ahmeta Zeka i njegove sledbenike zbog napada na jedno abisinsko selo. Mnogo ih je, i ako brzo ne odemo odavde, doživemo sudbinu Ahmeta Zeka."

Mohamed Bejd je slušao u tišini. Nije znao koliko može da veruje neverniku; ali pošto mu je njegova priča davala razlog da ode iz sela,

nije bio sklon da podvrgava Belgijanca detaljnom ispitivanju.

„Ako pođem s tobom na sever“, upitao je, „polovina dragulja i polovina novca koji ćemo dobiti za ženu, biće moji?“

„Da,“ odgovorio je Verper.

„Dobro,“ reče Mohamed Bejd. „Izdaću nalog da se logor digne rano ujutro,“ pa ustade da izađe iz šatora.

Verper ga uhvati za ruku.

„Stani,“ reče, „treba da odredimo koliko ljudi će ići s nama. Ne bi trebalo da se opterećujemo ženama i decom, jer će nas u tom slučaju Abisinci verovatno stići. Najbolje bi bilo uzeti grupu tvojih najhrabrijih ljudi i reći ostalima da idemo na *zapad*. Tako ćemo uputiti i Abisince na pogrešan trag ako budu imali petlje da pođu za nama, a ako ne budu bar će na sever jahati sporije nego kad bi mislili da smo mi pred njima.“

„Zmija nije mudra kao ti, Verperu,“ reče Mohamed Bejd smeškajući se. „Uradicu kako si rekao. Dvadeset ljudi će ići s nama i jahaćemo na *zapad*, kada pođemo iz sela.“

„Dobro“ uzviknu Belgijanac, i to je bilo sređeno.

Rano sledeceg jutra su Džejn Klejton, posle gotovo besane noći, probudili glasovi ispred njenog zatvora, i trenutak kasnije su M. Freko i 2 Arapina ušli unutra. Arapi joj odvezaše vezove na nogama i digoše je. Zatim su joj oslobodili i ruke, dali joj komad suvog hleba i izveli je na slabu svetlost zore.

Ona je upitno pogledala Frekoa, a tada je Arapin za trenutak pogledao na drugu stranu, ovaj se sagnuo do nje i šapnuo joj da sve ide po planu. Tako ohrabrena, mlada žena je osetila novu nadu koja je gotovo nestala tokom noci koju je provela vezanih zglobova.

Ubrzo zatim su je digli na konja i okruženu Arapima izveli kroz kapiju van sela, pa povelu kroz džunglu prema zapadu. Pola sata kasnije su skrenuli na sever, i taj pravac su držali do kraja puta.

M. Freko je retko govorio s njom ali, pretpostavljala je, da bi izveo prevaru, ne sme da se ponaša kao njen zaštitnik, već kao onaj ko ju je zarobio pa, mada je primetila nekakvu prisnost između Evropljanina i vođe arapske bande, nije posumnjala u njega.

Ako je Verper uspeo da se uzdrži od razgovora sa mladom ženom, sigurno mu nije uspelo da je izbaci iz svojih misli. Stotinu puta na dan pogled bi mu odlutao prema njoj, da bi se nauživao ne njenoj

lepoti i figuri. Svakog sata bivao je sve zaljubljeniji, dok razmere njegove želje za njom nisu gotovo dostigle razmere ludila.

Da su devojka ili Mohamed Bejd mogli pretpostaviti kakve se sve misli motaju po glavi čoveka za koga je svako od njih dvoje mislilo da mu je prijatelj i saveznik, prividni sklad te male družine bio bi grubo narušen.

Verper nije uspeo da deli šator sa Mohamedom Bejdom, pa je promenio mnogo planova za ubistvo Arapina, koje bi bilo mnogo jednostavnije izvesti da je dobio dozvolu da noci u njegovom šatoru.

Drugog dana puta Mohamed Bejd je priterao svog konja do životinje koju je jahala njegova zarobljenica. To je, očigledno bio prvi put da je Arapin obratio pažnju na devojku; ali mnogo puta u toku ta 2 dana njegove oštre oči su bacale pogled ispod kapuljače burnusa da luta preko lepote svoje zarobljenice.

Ta tajna naklonost nije bila novijeg porekla. Začeta je kada je Englezova žena prvi put pala u ruke Ahmeta Zeka; ali Mohamed Bejd se nije usudio ni da sanja o ostvarenju svojih maštarija dok je taj surovi vođa bio živ.

Ali sada je vec bila draga situacija – samo kukavni hrišćanski pas je stajao između njega i devojke. Kako bi lako bilo ubiti nevernika i uzeti za sebe i ženu, i dragulje! Kad bi imao dragulje, cena koju bi dobio za zarobljenicu bi bila sasvim beznačajna, pa bi je se lako odrekao da bi sebi omogućio zadovoljstvo da ona bude njegova. Da, on će ubiti Verpera i zadržati sve dragulje i Engleskinju.

Pogledao ju je dok je jahao pored nje. Kako je lepa! Stezao je pesnicu – mršavi, smeđi prsti čeznuli su da u svom nesmiljenom zagrljaju oseće toplu kožu žrtve.

„Znaš li,” upitao je, nagnuvši se prema njoj, „kuda te ovaj čovek vodi?”

Džejn Klejton potvrdno klimnu glavom.

„I ti hoćeš da budeš igračka cmog sultana?”

Devojka se uspravi u svojoj punoj visini i okrenu glavu na drugu stranu; ali ne odgovori. Plašila se da sc, znajući za igra koju M. Freko igra sa Arapinom, ne oda nedovoljnim iskazivanjem straha i odbojnosti.

„Možeš da izbegneš tu sudbinu,” nastavio je Arapin; „Mohamed Bejd ce te spasti,” – pa je pružio smeđu raku i zgrabio je za prste

desne rake tako neočekivano i grubo da se njegova surova strast otkrila delom sasvim jasno, kao da ju je izrekao.

Džejn Klejton istrže raku iz njegove.

„Životinjo!" vrisnula je. „Ostavi me ili ću zvati M. Frekoa."

Mohamed Bejd se povuče, namršten. Njegova tanka gornja usna se iskrivi na gore, otkrivši glatke, bele zube.

„M. Frekoa?" podsmehnuo se. „Taj ne postoji. Čovek na koga misliš zove se Verper. To je lažov, lopov i ubica. Ubio je svog kapetana u Kongu i sklonio se kod Ahmeta Zeka. Poveo je Ahmeta Zeka da opljačka tvoj dom. Pratio je tvog muža da bi ukrao njegovo zlato. Rekao mi je da te je ubedio da će te štititi, da bi zadobio tvoje poverenje i lakše te odveo na sever, kako bi te prodao za harem nekog crnog sultana. Mohamed Bejd je tvoja jedina nada," i s tom tvrdnjom, da bi svojoj zarobljenici dao materijal za razmišljanje, Arapin obode konja i odjaha prema čelu kolone.

Džejn Klejton nije mogla znati koji deo optužnice koju je izrekao Mohamed Bejd bi mogao biti tačan, a koji lažan; ali joj je ona ipak umanjila nade i učinila da počne sa sumnjičavošću da razmatra svaki dotadašnji potez čoveka koga je smatrala svojim jedinim zaštitnikom u tom svetu neprijatelja i opasnosti.

Prilikom zastoja obezbeđen je poseban šator za zarobljenicu, i noću je dignut između šatora Mohameda Bejda i Verperovog. Postavljen je po 1 stražar ispred i iza šatora, i uz takvu predostrožnost nije bilo potrebe vezivati zarobljenicu. Uveče, posle razgovora sa Mohamedom Bejdom, Džejn Klejton je neko vreme sedela na ulazu u šator i posmatrala aktivnost u logoru. Pojela je obrok koji joj je doneo crni rob Mohameda Bejda – obrok koji se sastojao od kolača od manioke i nekakvog nedefinisanog paprikaša u kome su, nejednako i neukusno, bili zastupljeni delovi sveže ubijenog majmuna, par veverica i prethodnog dana ubijene zebre; ali nekadašnja lepotica je već bila naviknuta na sve ono što čini borbu za opstanak, pa joj lepota i ukus više nisu bili tako važni.

Dok je devojkica lutala pogledom po ugaženoj čistini, već isprljanoj prisustvom čoveka, mije više posmatrala zemlju pred sobom, neotesance koji se smeju ili svađaju, ili džunglu iza njih, koja je zauzimala najveći deo njenog vidokruga. Nije videla ništa od svega toga, već je zamišljala daleki bungalov i prizore neztbedne sreće,

zbog kojih su joj se oči zamaglile suzama sreće i tuge. Videla je visokog muškarca širokih ramena kako jaši iz daljine; videla je i sebe kako čeka sa buketom sveže ubranih ruža iz ružičnjaka koji je predstavljao ogradu oko male seoske kapije ispred nje, da ga pozdravi. Sve je to otišlo, nestalo u prošlosti, izbrisano bakljama, mecima i mržnjom tih ružnih i degenerisanih ljudi. Uz zadržani jecaj i kratki drhtaj, Džejn Klejton uđe u šator da potraži gomilu prljave ćebadi koja je predstavljala njenu postelju. Bacila se licem na dole da isplače svoj jad, i tako je ostala dok joj slatki san nije doneo bar privremeno olakšanje.

A dok je ona spavala, jedna prilika se iskrala iz šatora sa desne strane. Prišla je stražaru pred ulazom u njen šator i šapnula mu nekoliko reči u uvo. Ovaj je klimnuo glavom i otrčao kroz tamu prema sopstvenom ležaju. Figura je prošla iza šatora Džejn Klejton, pa i drugom stražaru nešto šapnula, a zatim je i on otišao u pravcu u kome i prvi stražar.

Zatim je taj, koji ih je poslao, prišao ulazu u šator, razvezao krila i ušao unutra tiho, poput duha.

21. BEKSTVO U DŽUNGLU

Mučen nesanicom u svom šatoru, Albert Verper je pustio svojoj pokvarenoj mašti na volju da razmišlja o lepoti žene u susednom šatoru. On je primetio iznenadno zanimanje Mohameda Bejda za nju, pa je, sudeći po sebi samome, pretpostavljao odakle dolazi ta nagla promena Arapinovog ponašanja prema zatvorenici.

Kad mu se mašta razuzdala, u njemu se probudila ludačka ljubomora prema Mohamedu Bejdu i užasan strah da bi on mogao da ostvari svoje suštinske planove sa bespomoćnom ženom. Razmišljajući na svoj način, Verper, čije su želje bile iste kao i Arapinove, zamislio je sebe kao zaštitnika Džejn Klejton i uskoro je sebe ubedio da bi pažnja koja joj je od Mohameda Bejda bila odvratna, od Alberta Verpera bila dočekana dobrodošlicom.

Njen muž je bio mrtav i Verper se nadao da bi on mogao u njenom srcu da zauzme mesto koje je smrt upraznila. On je mogao Džejn Klejton da ponudi brak – što Mohamed Bejd ne bi učinio, a što bi žena i onako sa prezirom odbila, gadeći se isto kao i na njegovu prljavu pohotu.

Nije dugo prošlo i Belgijanac je bio uveren da zarobljenica ima mnogo razloga da oseća naklonost prema njemu; štaviše, već je raznim ženskim načinima i pokazala tu svoju novu naklonost.

Onda je odjednom odlučio. Odbacio je pokrivače sa sebe i ustao. Navukao je čizme i zakopčao opasač sa redenikom i revolverom oko pojasa, pa prišao ulazu u šator i provirio napolje. Nije bilo stražara pred šatorom zarobljenice! Šta to treba da znači? Sudbina mu stvarno ide na ruku.

Izašao je napolje i prošao do zadnje strane devojčinog šatora. Ni tu nije bilo stražara! Onda je hrabro otišao do ulaza i ušao unutra.

Mesečina je slabom svetlošću obasjavala unutrašnjost. Na drugom kraju šatora jedna figura se saginjala iznad pokrivača na postelji. Šapnula je jednu reč i druga figura se digla ispod ćebadi i sela. Oči Alberta Verpera su se polako privikavale na mrak u šatoru. Video je da je gornja figura muškarac i odmah je pogodio ko je taj noćni posetilac.

Uhvatio ga je grozni, ljubomorni bes. Koraknuo je prema njima. Odjednom, sa ženinih usana izleti prestrašeni krik kad je prepoznala

čoveka iznad sebe, i on vide kako je Mohamed Bejd hvata za grlo i obara na ćebad.

Pred Belgijančevim očima zaigraše crveni krugovi prevarene strasti. Ne! Taj čovek je neće imati. Ona je njegova i samo njegova. Niko mu je neće oduzeti.

Prešao je preko šatora i bacio se Mohamedu Bejdu na leđa. Ovaj, mada iznenađen napadom, nije bio čovek koji bi se predao bez borbe. Belgijanac je prstima posegao za njegovim grlom, ali Arapin mu je odgurnuo ruku, digao se i okrenuo prema protivniku. Pogledali su se u oči i Verper je snažno odvalio Arapina u lice, od čega se ovaj zateturao unazad. Da je iskoristio tu prednost, sledećeg trenutka bi imao Mohameda Bejda na milost i nemilost; umesto toga, on je zgrabio pištolj da ga izvuče iz futrole, a usud je odredio da se oružje baš u tom trenutku zaglavi u kožnoj futroli.

Pre nego što je stigao da ga otkaçi, Mohamed Bejd se oporavio i skočio na njega. Verper ga opet udari u lice, i Arapin uzvрати udarac. Udarali su se i pokušavali da dohvate jedan drugog, boreći se u malenoni šatoru, a žena je, očiju razrogačenih od užasa i zaprepaščenja, u ledenoj tišini gledala njihov obračun.

Verper je opet pokušavao da izvuče oružje. Mohamed Bejd je, ne očekujući takav otpor svojim željama, došao nenaoružan, ako se ne računa dugi nož koji je sada izvukao, stojeći zadihan u prvoj kratkoj pauzi obračuna.

„Hrišćanski psu," prošaptao je, „pogledaj ovaj nož u ruci Mohameda Bejda! Pogledaj ga dobro, jer je to poslednja stvar koju ćeš videti i osetiti u životu. Njime će ti Mohamed Bejd izvaditi tvoje crno srce. Ako imaš boga, pomoli se sada – za 1 minut ćeš biti mrtav," pa, digavši nož iznad glave, skoči na Belgijanca.

Verper se još uvek petljao sa svojim oružjem. Arapin je već bio takoreći na njemu. Evropljanin je, očajan, sačekao da se gotovo dodirne s Mohamedom Bejdom, pa se bacio u stranu, na pod šatora, ispruživši nogu pred Arapina.

Trik je uspeo. Mohamed Bejd se, nošen inercijom, spotakao preko noge i tresnuo o zemlju. Istog trenutka je opet bio na nogama i okrenuo se da nastavi borbu; ali Verper je već stajao ispred njega sa izvađenim revolverom u ruci.

Arapin jumu sagnute glave da ga zgrabi, začu se oštar prasak, pojavi se kratak bljesak u mraku, i Mohamed Bejd se prevrnu na pod, za svoj poslednji počinak pored ležaja žene koju je hteo da obeščasti.

Gotovo istog trenutka kad je odjeknuo pucanj, u logoru se začuše uzbuđeni glasovi. Ljudi su se dovikivali, raspitujući se šta se dešava. Verper je čuo kako trče tamo-amo, istražujući.

Džejn Klejton ustade kad je Arapin pao i raširenih ruku priđe Verperu.

„Kako da vam zahvalim, prijatelju moj?“ upitala je. „Kad samo pomislim da sam danas umalo poverovala u sramotnu priču koju mi je ova životinja ispričala o vašoj prefriganosti i ružnoj prošlosti. Oprostite mi, M. Freko. Trebalo je da znam da belac i džentlmen ne može biti ništa drugo nego zaštitnik žene svoje rase među opasnostima u ovoj divljoj zemlji.“

Verperove ruke se opustiše pored tela. Stajao je i gledao ženu; ali nije imao reči da joj odgovori. Njena nevina optužba njegovih pravih namera ostavila ga je bez reči.

Napolju su Arapi tražili ko je pucao. Dvojica stražara koji su bili oslobođeni dužnosti prvi su se setili da treba pogledati u šator zarobljenice. Palo im je na pamet da se žena možda vrlo uspešno odbranila od napada njihovog vođe.

Verper je čuo kako prilaze. Biti optužen za ubistvo Mohameda Bejda značilo bi isto što i biti osuđen na trenutnu smrt. Surovi i nemilosrdni razbojnici bi na komade rastrgali hrišćanina koji se usudio da prolije krv njihovog vođe. Mora nekako dobiti u vremenu i sprečiti ih da otkriju telo Mohameda Bejda.

Vratio je revolver u futrolu i brzo prišao ulazu u šator. Razdvojio je krila i izašao da dočeka ljude koji su se brzo približavali. Nekako je našao u sebi hrabrost koja mu je bila potrebna da bi se nasmešio, dižući ruku da ih zaustavi.

"Žena se opirala," rekao je, „i Mohamed Bejd je morao da puca. Nije mrtva – samo je lakše ranjena. Vratite se na spavanje. Mohamed Bejd i ja ćemo se pobrinuti za zatvorenicu;" pa se okrenuo i vratio u šator, a razbojnici, zadovoljni objašnjenjem, pošli da nastavc prekinuti san.

Kad se opet našao oči u oči sa Džejn Klejton, Verper je otkrio da ima sasvim drugačije namere od onih koje su ga podsticale dok je pre nekoliko minuta ležao u svom šatoru. Uzbuđenje zbog obračuna s Mohamedom Bejdom, kao i opasnost koju je sada video u razbojnicima kada ujutru otkriju šta se zaista desilo te noći u šatoru zarobljenice, sasvim su ohladili vrelu strast kojom je bio obuzet kada je ušao u šator.

Ali, još jedna sila je delovala u korist žene. Bez obzira koliko duboko čovek pao, čast i kavaljerstvo se, ako ih je on ikad posedovao u svom karakteru, nikad sasvim ne brišu iz njega; iako Albert Verper odavno nije osetio u sebi poriv ni jednog ni drugog, spontano podsećanje na njih koje mu je ona dala svojim rečima, probudilo je u njemu i jedno i drugo.

Prvi put je shvatio zastrašujući i gotovo beznadežan položaj lepe zarobljenice, i dubine ponora u koji je sam pao, a koji je njega, Evropljanina plemenitog porekla i džentlmena, učinio sposobnim da i za trenutak učestvuje u razaranju i uništenju njenog doma, sreće i njć same.

Postajao je svestan svoje prevelike pokvarenosti koju se nije mogao nadati da lako iskupi; ali je napad kajanja koji je nastupio u prvom trenutku doveo do poštene namere da, koliko je to u njegovoj moći, popravi zlo koje je u svojoj groznoj pohlepi učinio toj lepoj i poštenoj ženi.

Dok je stajao osluškajući korake koji su se udaljavali – priđe mu Džejn Klejton.

„Šta ćemo sada?“ upitala je. „Ujutru će otkriti ovo,“ pa pokaza na nepokretno telo Mohameda Bejda. „Ubiće vas kada ga otkriju.“

Verper je dugo ćutao, a onda se odjednom okrenuo ženi.

„Imam plan,“ uzviknuo je. „Ali potrebno je da vi imate živaca i hrabrosti; a već ste pokazali da imate i jedno i drugo. Možete li podneti još toga?“

„Mogu da podnesem sve,“ odgovorila je ona sa hrabrim osmehom, „što bi nam pružilo i najmanju šansu da se spasimo.“

„Trebalo da glumite da ste mrtvi,“ rekao je on, „dok vas ne iznesem iz logora. Objasniću stražarima da mi je Mohamed Bejd naredio da odnesem vaše telo u džunglu. Taj naizgled nepotreban čin ću objasniti time što je Mohamed Bejd osetio tako ludu strast prema

vama da je zažalio zbog vaše smrti i nije mogao da izdrži da gleda vaše beživotno telo pored sebe."

Devojka ga zaustavi rukom. Osmehnula se.

„Jeste li poludeli?" upitala je. „Mislite li da će stražari poverovati u takvu glupost?"

„Vi ih ne poznajete," odgovorio je. "Ispod njihove grube spoljašnosti, uprkos sirove i opake prirode, u svakome od njih postoji jedna fina crta romantičnih osećanja – u celom svetu to postoji kod ovakvih ljudi. Romantika i navodi ljude da se odmetnu u divlji život kriminala. Lukavstvo će uspeti – ništa se ne bojte."

Džejn Klejton sleže ramenima. „Možemo pokušati – a šta ćemo onda?"

"Sakriću vas u džungli," nastavio je Belgijanac, „i doći ću po vas ujutro, sa 2 konja."

„A kako ćete objasniti smrt Mohameda Bejda?" upitala je. „Biće otkrivena pre nego što ujutro stignete da izađete iz logora."

„Neću je objašnjavati," odgovori Verper. „Mohamed Bejd će je sam objasniti – to ćemo prepustiti njemu. Jeste li spremni za taj poduhvat?"

„Jesam."

„Ali sačekajte, moram da vam nabavim oružje i municiju," i Verper brzo izađe iz šatora.

Posle kratkog vremena se vratio sa još jednim revolverom i pojasom za municiju oko struka.

„Jeste li spremni?" upitao je.

„Sasvim spremna," odgovorila je žena.

„Onda hajde, prebacite se mlitavo preko mog levog ramena," reče Verper, kleknuvši da je dočeka.

„Tako," reče on kad je ustao. „Sad sasvim opustite ruke, noge i glavu. Zapamtite da ste mrtvi."

Trenutak kasnije on je pošao kroz logor sa ženskim telom preko ramena.

Oko logora je bila podignuta boma, da obeshrabri gladne mesoždere. Par stražara je šetao tamo-amo pored vatre koju su održavali cele noci. Onaj bliži iznenađeno pogleda Verpera koji se približavao.

„Ko je to?" uzviknuo je. „Šta to nosiš?"

Verper podiže kapuljaču svog bumusa da bi mu momak video lice.

„Ovo je telo žene," rekao je. „Mohamed Bejd me je zamolio da ga odnesem u džunglu jer ne može da podnese pogled u lice one koju je voleo, i koju je morao da ubije. Mnogo mu je teško – ne može da se uteši. Jedva sam ga sprečio da ne uzme i sopstveni život."

Na njegovom ramenu, opuštena i prestrašena, žena je čekala Arapinov odgovor. On bi se smejao toj besmislenoj priči; u to je bila sigurna. Za koji trenutak će otkriti da M. Freko pokušava da ga prevari i oboje će nastradati. Razmišljala je kako najbolje da pomogne svom spasiocu u borbi koja će sasvim sigurno otpočeti za nekoliko trenutaka.

A onda je začula Arapinov odgovor M. Frekou.

Hoćeš li ići sam ili da probudim nekoga da ti pomogne?" upitao je nimalo iznenađen što je Mohamed Bejd odjednom otkrio u sebi tako snažnu žicu emocija.

"Idem sam," odgovorio je Verper, pa je prošao i izašao kroz uzani prolaz iz bome, pored koga je stražar stajao.

Trenutak kasnije je zašao među stabla sa svojim tovarom, a kad su se udaljili iz vidokruga stražara, spustio je ženu na noge, tiho je opomenuvši kad je htela da progovori.

Zatim ju je poveo još malo u šumu, zastao ispod jednog velikog stabla razgranate krošnje, otkopčao pojas sa redenikom i revolverom sa svog kuka, i pomogao joj da se popne do prvih ogranaka.

„Ujutro," prošaptao je, „čim budem mogao da se izvučem, dolazim po vas. Hrabro, leđi Grejstok – još uvek možemo da se spasimo."

„Hvala vam," odgovorila je ona tiho. „Bili ste veoma dobri i vrlo hrabri."

Verper nije odgovorio, a noćna tama je sakrila crvenilo stida koje se razlilo njegovim obrazima. Brzo se okrenuo i pošao natrag u logor. Stražar ga je, sa svoga mesta, video kako ulazi u sopstveni šator; ali ga nije video kako se provlači ispod zadnjeg krila šatora i oprezno prikrada šatoru zarobljenice, u kome je sada ležalo telo Mohameda Bejda.

Digavši donju ivicu zadnjeg krila, Verper se uvukao unutra i prišao lešu. Odmah je uhvatio mrtvaca za zglobove na rukama i povukao telo, okrenuto na leđa, do mesta na kome je upravo ušao. Na rukama i kolenima se vratio istim putem kojim je ušao, vukući telo za

sobom. Kad je izašao, Belgijanac se privukao bočnoj strani šatora i provirio prema logoru koliko je mogao – niko nije gledao u njegovom pravcu.

Vratio se do tela, digao ga na rame i na rizik brzo pretrčao preko uzanog prolaza koji je odvajao šator zarobljenice od šatora mrtvaca. Iza svilenog zida je stao, spustio teret na zemlju, i tu ostao miran nekoliko minuta, osluškujući.

Zadovoljan najzad što ga niko nije primetio, digao je dno šatorskog zida, ušao unatrag i uvukao za sobom ono što je do pre kratkog vremena bilo Mohamed Bejd. Povukao je leš do ležaja mrtvog razbojnika, pa počeo da pipa u mraku dok nije našao revolver Mohameda Bejda. Vratio se do mrtvaca, klekao pored ležaja i zavukao desnu ruku sa revolverom ispod prekrivača, pa nabacio gomilu debelih tkanina preko i oko revolvera levom rukom. Onda je povukao oroz, nakašljavši se istovremeno.

Prigušeni pucanj nije mogao nadglasati njegov kašalj, sem ako neko nije stajao odmah ispred šatora. Verper je bio zadovoljan. Na usnama mu se pojavio pakostan osmeh dok je izvlačio oružje ispod pokrivača, da bi ga zatim pažljivo položio u ruku mrtvaca, učvrstivši 3 prsta oko drške, a kažiprst ispod okvira okidača.

Još trenutak se zadržao da popravi rasturenu posteljinu, pa je zatim izašao na isti način na koji je ušao, i pričvrstio zadnji zid šatora isto kako je bio pre njegovog ulaska.

Prešao je do šatora zarobljenice, pa i tamo uklonio dokaze da je iko ulazio ili izlazio ispod zadnjeg krila. Zatim se vratio u svoj šator, pritegao ulazna krila i zavukao se ispod čebadi.

Ujutru ga je probudio uzbuđeni rob Mohameda Bejda, koji ga je zvao da izađe iz šatora.

„Brzo! Brzo!" vikao je crnac prestrašeno. „Dođi Mohamed Bejd je mrtav u šatoru – sam se ubio."

Verper na prvi uzvik uzbune sede, sa izrazom zaprepašćenja na licu; ali na poslednje crnčeve reči, na usnama mu zaigra osmeh olakšanja, i zameni onu napetost na njegovom licu.

„Dolazim," doviknuo je robu, pa navukao čizme, ustao i izašao iz šatora.

Uzbuđeni Arapi i crnci su sa svih strana logora trčali prema svilenom šatoru Mohameda Bejda i kada je Verper ušao, našao je

veliku grupu razbojnika okupljenih oko, sada već hladnog i ukrućenog, leša.

Probivši se između njih, Belgijanac zastade pored mrtvog razbojnika. Za trenutak je pogledao lice mrtvaca, pa se okrenuo Arapima.

„Ko je to učinio?“ izdrao se. Glas mu je bio pun optužbe i pretnje. „Ko je ubio Mohameda Bejda?“

Oni počеше glasno da protestuju.

"Mohamed Bejd nije ubijen," vikali su. "Sam se ubio. Ovo i Alah, su nam svedoci," pokazivali su revolver u ruci mrtvaca.

Neko vreme Verper se pretvarao da im ne veruje; ali naposljetku je dozvolio da ga ubede da se Mohamed Bejd zaista ubio iz žalosti zbog smrti bele žene koju je, a da to niko od njegovih ljudi nije znao, tako strasno voleo.

Verper je lično omotao mrtvačevu ćebad oko leša, pazeći da dobro smota unutra opaljenu i probijenu tkaninu kojom je prigušio pucanj oružja prethodne noći. Zatim su šestorica krupnih cmaca izneli telo na čistinu pored logora i položili ga u plitki grob. Dok je zemlja padala na ćebad u koju je telo bilo umotano, Albert Verper je još jednom odahnuo sa olakšanjem –njegov plan je uspeo izvan svih očekivanja.

Pošto su Ahmet Zek i Mohamed Bejd bili mrtvi, razbojnici su ostali bez vođe, pa su posle kratkog dogovora rešili da pođu na sever i posete razna plemena kojima su pripadali, a Verper je, saznajući u kom pravcu oni odlaze, objavio da će on poći na islok do obale; oni su se, pošto nisu imali nikakvih primedaba, složili da i on može da ode.

Kad su oni pošli, zaustavio je konja nasred čistine i gledao kako 1 po 1 zamiču u džunglu, zahvaljujući se Bogu što je izbegao njihove nitkovske kandže.

Kada ih više nije ni čuo, okrenuo se nadesno i pojahao u šumu prema drvetu na kome je sakrio ledi Grejstok, pa zategao uzde ispod njega i doviknuo veselim i prijatnim glasom punim nade: „Dobro jutro!“

Nije bilo odgovora, i mada je pažljivo pogledom pretraživao krošnju iznad glave, nije bilo znakova da je žena još uvek tu. Sjahao je i žurno se popeo na drvo, odakle je mogao da osmotri sve njegove

grane. Krošnja je bila prazna – Džejn Klejton je nestala u toku onih nekoliko časova noći u džungli.

22. TARZAN DOLAZI SEBI

Dok je Tarzan vagao kamenčiće iz nađene vrećice na dlanu, misli su mu se vratile do gomile žutih poluga oko kojih su se Arapi i Abisinci tako nemilosrdno borili.

Šta ima zajedničko gomila prljavog metala sa predivnim svetlucajućim kamenčićima koji su bili u njegovoj vrećici? Kakav je to metal? Odakle je došao? Odakle to maglovito uverenje da je ta žuta gomila zbog koje su se ljudi borili i ginuli blisko vezana s njegovom prošlošću – da je bila njegova?

Kakva je bila njegova prošlost? Otresao je glavom. Maglovito sećanje na detinjstvo među majmunima lagano mu je prolazilo ispred očiju – a onda je naišla čudna mešavina velikog broja isprepletenih lica, figura i događaja koji kao da nisu imali veze sa Tarzanom, gospodarem majmuna, pa ipak su mu, svako na svoj način, bili poznati.

Polako i bolno sećanje se probijalo na površinu, povređeni mozak se oporavljao jer su uzroci njegovog skorašnjeg lošeg funkcionisanja polagano nestali ili bili uklonjeni ozdravljujućim procesom pravilne cirkulacije.

Ljudi koji su mu sada prolazili mislima imali su poznata lica; ali još uvek nije mogao i da ih smesti na odgovarajuća mesta u svojoj prošlosti, ni da ih nazove po imenima. Lice jedne lepe ženke se najčešće provlačilo kroz isprepletena sećanja njegovog uma koji se oporavljao. Ko je bila ona? Šta je ona bila Tarzanu, gospodaru majmuna? Činilo mu se da je vidi baš na onom mestu na kome su Abisinci iskopali gomilu zlata; ali okolina tog mesta je bila sasvim drugačija od ove, sadašnje.

Bila je tu kuća – bilo je više građevina – i živa ograda, i tarabe, i cveće. Tarzan odiže obrvu, zbunjen tim čudesnim problemom. Za trenutak mu se činilo da mu je objašnjenje na dohvat ruke, a onda, baš kad mu se činilo da će uspeti da ga zgrabi, slika je izbledela i pojavio se prizor iz džungle, i goluždravi, beli dečak koji se igra sa družinom čupavih prvobitnih majmuna.

Tarzan odmahnu glavom i uzdahnu. Zašto ne može da se seti? Bio je siguran samo da su gomila zlata, mesto gde je ono ležalo, fini miris neuhvatljive ženke za kojom je tragao, sećanje na figuru bele

žene i on sam, bili nerazmrsivo vezani u njegovoj zaboravljenoj prošlosti.

Ako ta žena pripada tamo, onda je najbolje da ode i čeka je tamo gde ju je njegovo oštećeno sećanje smestilo. Vredi pokušati. Tarzan nabaci traku prazne vrećice preko ramena i pojuri kroz drveće prema ravnici.

Na ivici šume naišao je na Arape koji su pošli u potragu za Ahmetom Zekom. Prikrio se i pustio ih da prođu, pa nastavio put prema ugljenisanim ruševinama doma koji mu je bio na pragu povratka u sećanje.

Put preko ravnice bio je prekinut otkrićem jednog manjeg stada antilopa u maloj udolini, gde su mogućnost skrivanja i vetar olakšavali prikradanje. Debeli jednogodac je bio plen polučasovnog prikradanja i iznenadnog, veštog skoka, tako da je kasno popodne čovek-majmun udobno seo na podvijene noge pored svog plena, da uživa u plodovima svoje veštine, lukavstva i hrabrosti.

Kad je zadovoljio glad, osetio je žeđ. Pošao je najkraćim putem do reke, a kada se napio vode, već je pala noć i on se nalazio oko pola kilometra nizvodno od mesta gde je video gomilu žutih poluga, i gde se nadao da će sresti ženu koje se sećao ili naći neki trag njenog boravišta ili identiteta.

Za stanovnike džungle vreme obično nema važnosti, a žurba je, sem u slučajevima straha, besa i gladi, neukusna. Danas je prošlo. Dakle, sutra, koje je beskonačno, daće adekvatne odgovore na dalja Tarzanova pitanja. Najzad, čovek-majmun je bio umoran i spavalo mu se.

Drvo mu je pružilo bezbednost, zaklon i udobnost dobro opremljene spavaće sobe, pa je, uz uspavanku lovaca i lovljenih na divljoj obali reke, ubrzo zaspao dubokim snom.

Ujutru je opet bio gladan i žedan, pa je sišao sa drveta i otišao na pojilište na obali reke. Ali Numa, lav je stigao pre njega. Veliki momak je takođe bio vrlo žedan ali je, opazivši da mu Tarzan dolazi sa leđa, digao glavu, i osvmuo se preko svog čupavog ramena prema pridošlici. Iz grla mu se začu duboko režanje u znak upozorenja; ali Tarzan ga je, pretpostavljajući da se zver upravo najela i da je sita, samo zaobišao i produžio do reke, gde se zaustavio na samo nekoliko metara iznad žutosmeđe mačke, klekao

i gumuo glavu u hladnu vodu. Lav je za trenutak posmatrao čoveka; zatim je nastavio da pije, pa su čovek i zver gasili žeđ jedan pored drugoga, očito ne obraćajući pažnju jedan na drugoga.

Numa je prvi završio. Digao je glavu i nekoliko minuta zurio preko reke onim karakterističnim ukočenim pogledom svoje vrste. Osim lepršanja njegove cme grive na laganom povetarcu, izgledao je kao saliven od pozlaćene bronzne, tako je bio nepokretan.

Duboki uzdah iz velikih pluća razbio je iluziju. Velika glava se polako okretala dok pogled njegovih žutih očiju nije zastao na Tarzanu. Čekinjava gornja usna se diže, otkrivši žute zube. Iz snažnih čeljusti začu se još jedno upozorenje i kralj zveri se dostojanstveno okrenu i lagano zamače putem u gustom tršćaku.

Tarzan, gospodar majmuna je pio, ali je uglovima sivih očiju pratio svaki pokret velike zveri dok ona nije nestala iz vidokraga, a kasnije ga je pratio svojim oštrim sluhom.

Posle kupanja imao je oskudan doručak od slučajno otkrivenih jaja, a zatim je pošao uzvodno, prema ruševinama bungalova pored koga se prethodnog dana vodila borba za zlatne poluge.

Kad se našao na licu mesta, iznenadio se i zabrinuo, jer je žuti metal nestao. Zemlja, ugažena stopalima i kopitama, nije mu ništa otkrila. Poluge kao da su isparile.

Čovek-majmun nije znao kuda da krene i šta da uradi. Nikakvog traga ili mirisa koji bi nagovestili da je ona bila tu, nije bilo. Metal je nestao, a ako je između ženke i metala i bilo neke veze, bilo je besmisleno čekati je sada, kad je metal negde premešten.

Kao da mu je sve bežalo – lepi kamenčici, žuti metal, ženka, sećanje. Dosadilo mu je to. Vратиće se u džunglu da potraži Čalka, okrenuo se i pošao prema šumi. Kretao se brzo, jureći ravnicom dugim i laganim korakom, a na rubu šume se popeo u krošnje brzinom i veštinom malog majmuna.

Išao je bez cilja – jednostavno je jurio kroz džunglu, uživajući u slobodi i nesputanosti, samo u podsvesti se nadajući da će naići na neki trag Čalka ili ženke.

Dva dana je lutao, ubijao, jeo, pio i spavao na licu mesta i u istom trenutku kad bi mu palo na pamet. Bilo je jutro trećeg dana, kada je osetio slab miris konja i čoveka. Odmah je skrenuo i tiho pošao kroz grane u pravcu odakle je dolazio miris.

Ubrzo je naišao na usamljenog jahača koji je jahao na istok. Oči su mu odmah potvrdile ono što je njuhom već osetio – bio je to jahač koji je ukrao njegove lepe kamenčice. Bes je bljesnuo u sivim očima dok se čovek-majmun spuštao na niže grane, tako da je na kraju išao gotovo direktno iznad Verpera, koji to nije znao.

Brzi skok, i Belgijanac je osetio kako je nešto teško palo na sapi njegovog uplašenog konja. Životinja je zarzala i poskočila napred. Verprea su snažne ruke obuhvatile i za tren oka svukle sa sedla, pa je tresnuo na leđa na uzani put, dok je polugoli, beli džin klečao na njegovim grudima.

Verper je odmah prepoznao čoveka koji ga je uhvatio i bledilo mu se raširi po licu. Za vratom su mu bili snažni, čelični prsti. Pokušao je da vikne, da moli za svoj život; ali, snažni prsti mu nisu dozvolili da dođe do glasa preteći da će mu oduzeti život.

„Lepi kamenčici?“ viknuo je čovek na njegovim grudima. „Šta si uradio sa Tarzanovim lepim kamenčićima?“

Prsti malo popustiše, da bi on mogao da odgovori. Ali Verper je neko vreme samo kašljao i gušio se – dok nije smogao snage da progovori.

„Arapin Ahmet Zek mi ih je uzeo,“ uzviknuo je; „naterao me je da mu dam vrećicu i kamenčice.“

„Video sam to,“ reče Tarzan; „ali kamenčići iz vrećice nisu bili Tarzanovi kamenčići – to su bili kamenčići kao sa dna reke i njenih obala. Nisu bili ni kod Arapina, jer ih je on pobacao kad ih je istresao iz vrećice. Ja hoću svoje lepe kamenčice – gde su oni?“

„Ne znam, ne znam,“ vrištao je Verper. „Dao sam ih Ahmetu Zeku da me ne bi ubio. Posle nekoliko minuta je pošao za mnom da me ubije, mada je obećao da me neće juriti, pa sam ga onda ubio; ali vrećica nije bila kod njega, niti u džungli oko njega, tražio sam.“

„Kažem ti da sam je ja našao,“ izdrao se Tarzan, „a našao sam i kamenčice koje je Ahmet Zek besno odbacio. Ti si ih sakrio! Govori gde su ili ću te ubiti,“ i smeđi prsti se stegoše oko vrata žrtve.

Verper se otimao. „Gospodaru, lorde Grejstok,“ uspeo je da vrisne, „hoćete li da ubijete zbog šake kamenja?“

Prsti popustiše zahvat na njegovom vratu, a pogled sivih očiju postade zbunjen i udaljen.

„Lord Grejstok!" ponovio je čovek-majmun. „Lord Grejstok! Ko je lord Grejstok? Gde sam čuo to ime?"

„Čoveče, pa vi ste lord Grejstok," uzviknu Belgijanac. „Povredio vas je kamen prilikom zemljotresa u prolazu do podzemne prostorije u koju ste vi i vaši crni Vaziri došli da uzmete zlatne poluge i ponese ih do svog bungalova. Udarac vam je razbio sećanje. Vi ste Džon Klejton, lord Grejstok – zar se ne sećate?"

„Džon Klejton, lord Grejstok!" ponovio je Tarzan. Onda je za trenutak začutao. Nesigurno je prešao rukom preko čela, sa začuđenim pogledom čuđenja i shvatanja u očima. Zaboravljeno ime je prizvalo sećanje koje se borilo da ispliva na površinu svesti. Čovek-majmun prestade da steže Belgijanca za grloi skoči na noge.

„Bože!" uzviknuo je, „Džejn!" Okrenuo se prema Verperu. „Moja žena?" upitao je. „Šta je bilo s njom? Farma je srušena. Ti znaš. Ti si umešan. Pratio si me u Opar i ukrao dragulje za koje sam mislio da su lepi kamenčići. Lopužo! Ne poriči."

"On je gori od lopuže," reče jedan tihi glas iza njega.

Tarzan se zapanjeno okrenu i ugleda visokog muškarca u uniformi, na nekoliko koraka od njega. Iza njega je bio veći broj crnih vojnika u uniformama Slo-bodne države Kongo.

"On je ubica, mesje," nastavio je oficir. „Već dugo ga pratim da bih ga izveo pred sud zbog ubistva pretpostavljenog oficira."

Verper je već bio na nogama i blenuo, bled i uzdrhtao, kako ga je sudbina našla i u dubini lavirinta džungle. Instinktivno je hteo da pobegne; ali Tarzan, gospodar majmuna pružio je svoju snažnu ruku i zgrabio ga za rame.

„Stani!" reče čovek-majmun svom zarobljeniku. „Potreban si ovom gospodinu, a i meni. Kad ja završim s tobom, njegov si. Reci mi, šta je bilo s mojom ženom."

Belgijski oficir je radoznalo posmatrao skoro golog belog džina. Primetio je čudan kontrast između primitivnog oružja i odeće, i laganog, tečnog francuskog jezika kojim je govorio. Onaj prvi je predstavljao najniži, a dragi najviši tip kulture. On nije mogao da odredi društveni status tog čudnog bića, ali mu se nije svidela samouverenost kojom je čovek određivao kada će on moći da dobije zarobljenika.

„Oprostite," rekao je, istupivši i stavivši ruku na drugo Verperovo rame; „ali ovaj gospodin je moj zarobljenik. On mora poci sa mnom."

„Kad ja završim s njim," reče Tarzan tiho.

Oficir se okrenu i glavom pozva vojnike koji su stajali na putu iza njega. Četa uniforimisanih crnaca brzo priđe i opkoli čoveka-majmuna i njegovog zarobljenika.

„I zakon i moć su na mojoj strani," reče oficir. „Nećemo probleme. Ako imaš nešto protiv ovog čoveka, možeš poći sa mnom i legalno ga tužiti sudu."

„Vaš legalitet uopšte nije u pitanju, prijatelju," odgovori Tarzan, „a tvoja moć da silom ostvariš svoje naredbe je prividna – ne postoji. Usudio si se da sa vojskom uđeš na britansku teritoriju. Imaš li ovlašćenje za taj upad? Imaš li papire o izručenju koji ti dozvoljavaju da uhapsiš čoveka? I zašto misliš da ja nemam u blizini silu kojom bih te sprečio da se vratiš u Slobodnu državu Kongo?"

Belgijanac se iznervirao. „Nemam vremena da raspravljam s golim divljakom," uzviknuo je. „Bolje je za tebe da mi ne komplikuješ posao. Naredniče, uhvatite zarobljenika!"

Verper se približi Tarzanu. „Sačuvajte me od njih, i pokazacu vam tačno mesto gde sam sinoć video vašu suprugu," prošaptao je. „Nije daleko odavde."

Vojnici se, po naređenju narednika, približiše da uhvate Verpera. Tarzan uhvati Belgijanca oko struka i, noseći ga pod rukom kao džak brašna, pojuri napred, da se probije. Desnom pesnicom je udario najbližeg vojnika u vilicu i bacio ga natrag, na njegove kolege. Puške koje su držali kao batine istrgnute su iz ruku vojnika koji su mu se našli na putu, pa levi i desni vojnik oteturaše u stranu pred divljim pokušajem čoveka-majmuna da se probije.

Crci su sasvim opkolili njih dvojicu, tako da se sada nisu usudili da pucaju da ne bi pogodili nekog od svojih, pa se Tarzan već gotovo probio i samo je trebalo da nestane u lavirintu džungle, kad ga je 1 koji mu se prikrao sa leđa udario teškim kundakom u glavu.

Čovek-majmun je pao i istog trenutka je 10-tak crnaca skočilo na njega. Kad je došao sebi bio je čvrsto vezan, kao i Verper. Belgijski oficir je, uspešno izvršivši zadatak, bio dobro raspoložen i šalio se zbog toga što su zarobljenici tako lako uhvaćeni; ali Tarzan, gospodar majmuna mu nije odgovorio. Verper je, opet, vrlo žustro

protestovao. Objašnjavao je da je Tarzan engleski lord; ali oficir se samo nasmejao tome i posavetovao zatvorenika da čuva rečitost za odbranu na sudu.

Čim je Tarzan došao svesti i konstatovao da nije ozbiljnije povređen, zatvorenici su žurno pokrenuti i pošli su natrag, prema granici Slobodne države Kongo.

Predveče je kolona zastala pored jednog potoka, digli su logor i spremili večernji obrok. Kroz gusto rastinje džungle 1 par opakih očiju je pažljivo i radoznalo pratio aktivnosti uniformisanih crnaca. Ispod gustih obrva stvorenje je gledalo kako se diže boma, pale vatre i priprema večera.

Od kad su se zaustavili, Tarzan i Verper su vezani ležali iza gomile ranaca; ali kada je jelo spremljeno, stražar im je naredio da ustanu i priđu do jedne od vatri, gde će im osloboditi ruke da bi mogli da jedu.

Kad je čovek-majmun ustao, u očima posmatrača iz džungle pojavi se zaprepašćeni izraz prepoznavanja i duboki grleni glasovi se začuše s njegovih divljih usana. Tarzan se u istom trenutku nape, ali odgovor mu je zastao u grlu, ugušen strahom da bi vojnici mogli postati sumnjičavi.

Odjednom je dobio ideju. Okrenuo se Verperu.

„Reći ću ti nešto vrlo glasno i na jeziku koji ne razumeš. Pravi se da me pažljivo slušaš, i povremeno promumlaj nešto slično, kao da mi odgovaraš na istom jeziku – spas nam možda zavisi od toga koliko ćeš ti uspeti da ih zavaraš.”

Verper klimajući glavom potvrdi da se slaže i iz grla njegovog partnera se odjednom začuše reči čudnog jezika koji bi se najpre mogao uporediti sa lajanjem i režanjem psa i brbljanjem majmuna.

Obližnji vojnici sa čuđenjem pogledaše čoveka-majmuna. Neki se nasmejaše, a neki ustuknuše u sujevernom strahu. Oficir priđe zarobljenicima dok je Tarzan još brbljao, pa stade iza njih, slušajući zbunjeno i zainteresovano. Kad je Verper na nekom smešnom jeziku promumlao odgovor, njegova radoznalost pobedi, i on istupi pa upita kojim to jezikom govore.

Tarzan je procenio njegovu kultivisanost po prirodi i kvalitetu njegovih razgovora u toku puta, pa je uspeh svog odgovora oslonio na svoju ocenu.

„Grčkim,” odgovorio je.

„Oh, mislio sam da je grčki," reče oficir; „ali sam ga tako davno učio da nisam bio siguran. I ubuduće ću vam biti zahvalan ako budete govorili nekim jezikom koji bolje poznajem."

Verper se okrenu u stranu da prikrije osmeh, i šapnu Tarzanu: „Ako je to njemu grčki – neka bude i meni."

Ali 1 od crnih vojnika tiho promrmlja svom drugaru: „Čuo sam takve glasove ranije – jedne noći kad sam se izgubio u džungli čuo sam kako čupavi ljudi s drveća razgovaraju među sobom, i njihove reči su bile slične rečima ovog belog čoveka. Voleo bih da nismo naišli na njega. On uopšte nije čovek – nego zloduh, i imaćemo lošu sreću ako ga ne pustimo da ide," pa plašljivo prevrnu očima prema džungli.

Njegov drugar se nervozno nasmeja i udalji se da bi ponovio tu priču sa varijacijama i preterivanjem, drugim crnim vojnicima, pa je ubrzo oko krupnog zarobljenika bila ispletена zastrašujuća priča o crnoj magiji i iznenadnoj smrti, koja je nastavila da kruži po logoru.

A duboko u mračnoj džungli, među tamnim senkama nastupajuće noći, jedno čupavo čovekoliko stvorenje žurilo je na jug u nekoj svojoj tajnoj misiji.

23. NOĆ UŽASA

Za Džejn Klejton, koja je čekala u krošnji u kojoj ju je Verper ostavio, duga noć kao nije imala kraja, ali ipak se najzad završila, i 1 sat posle dolaska zore ona se obradovala novom nadom ugledavši usamljenog jahača koji se približavao putem.

Lepršavi burnus, sa slobodno prebačenom kapuljačom, sasvim je sakrio i lice i figuru jahača; ali žena je znala da je to M. Freko, jer je bio odeven kao Arapin i samo on je mogao doći da je potraži u njenom skloništu.

To što je videla opustilo je u njoj napetost od duge, neprospavane noci; ali ona nije videla sve. Nije videla crno lice ispod bele kapuljače, ni kolonu abonosnih jahača iza okuke, koji su sledili svog vođu. Nije sve to videla u prvom trenutku, pa se sagnula prema jahaču koji je prilazio i glasno ga pozdravila.

Na njene prve reči čovek podiže pogled, iznenađeno povukavši uzde, i ona ugleda lice Abisinca Abdula Muraka, a zatim se užasnuta povuče dublje u krošnju; ali bilo je kasno. On ju je video, i pozvao da siđe. Odbila je; ali kada se grupa crnih konjanika pojavila za svojim vođom i na komandu Abdula Muraka jedan od njih počeo da se penje za njom, shvatila je da je otpor uzaludan, pa se polako spustila i stala na zemlju pred razbojnika da bi u ime pravde i ljudskosti zamolila da je pusti.

Besan zbog nedavnog poraza i gubitka zlata, dragulja i zarobljenika, Abdul Murak nije bio raspoložen da pravi ustupke sentimentalnim dušama sa kojim ni u najpovoljnijim trenucima nije bio blizak.

Tražio je koga bi ponizio i možda ubio zbog svojih grešaka i pehova kada se vrati u zavičaj i podnese izveštaj Meneleku; neki zgodan poklon možda bi ublažio carev gnev, a ovaj lepi cvet druge rase će crni vladar rado prihvatiti!

Kad je Džejn Klejton izrekla svoju molbu, Abdul Murak je kratko odgovorio da bi je rado zaštitio; ali mora da je odvede svom caru. Žena nije ni pomislila da ga upita zašto, i nada je opet umrla u njoj. Pomirila se sa sudbinom i dozvolila da je dignu u sedlo iza jednog od vojnika, pa su je opet povelili na put prema mestu za koje je sada počela da veruje da joj je bilo suđeno.

Abdul Murak je, izgubivši vodiče u borbi sa razbojnicima, pošto nije poznao teren, odlutao daleko od puta kojim je trebalo da krene, tako da je od početka bekstva napredovao vrlo malo na sever. Danas je pošao na zapad, u nadi da će naići na neko selo u kome bi našao vodiče; ali uveče je bio isto tako daleko od toga kao i ujutru.

U logor se, kroz gustu džunglu, vraćala utučena družina, gladna i žedna. Privučeni konjima, oko bome su rikali lavovi, a toj jezivoj buci su se pridružili užasnuti krici životinja koje su lovili. Ni ljudi, ni životinje nisu mogli da spavaju, a straže su udvostračene da bi sprečile iznenadni napad nekog suviše hrabrog ili previše glasnog lava, i da bi održavali vatru koja je bila još efektnija prepreka od trnovite bome.

Ponoć je već prošla, a Džejn Klejton, bez obzira na prethodnu besanu noć, jedva da je uspela da pridrema. Nad logorom se poput crnog pokrova nadvio osećaj bliske opasnosti. Vojnici, veterani crnog vladara bili su nervozni i osećali se užasno neprijatno. Abdul Murak je više od 10 puta napuštao svoj ležaj da bi, mučen nesanicom, šetkao tamo-amo između privezanih konja i vatre. Devojka je videla siluetu njegove krupne figure na pozadini plamena vatre, i po brzim, nervoznim pokretima zaključila da je uplašen.

Rika lavova odjednom postade gromoglasna, tako da je zemlja drhtala od njihovog opakog hora. Konji su njištali od straha napinjući konopce kojim su bili vezani, izbezumljeno pokušavajući da se oslobode. Jedan hrabriji vojnik uleti među prestravljene životinje koje su skakale i ritale se, pokušavajući da ih smiri. Jedan veliki, svirep i hrabar lav je skoro naskočio na bomu, na punoj svetlosti vatre. Stražar diže oružje i opali, i mala olovna kuglica je otvorila vrata pakla u prestravljenom logoru.

Tane je napravilo dubok i bolan ožiljak na boku lava, otvorivši pravu oluju besa u njegovom malenom mozgu, ali ne smanjujući ni najmanje snagu i energiju velikog tela. Da nije bio ranjen, boma i plamen bi ga zadržali; ali bol i bes su ubili oprez u njemu, i on je, glasno i besno riknuvši, preskočio barijeru laganim skokom i našao se među konjima.

Ono što je dotle bilo urnebes, sada se pretvorilo u neopisivi užas stravičnog njištanja. Povređeni konj na koga je lav skočio njištao je u agoniji strave. Nekoliko drugih je potrgalo vezove i jurnulo kao ludo

po logoru. Ljudi su poskakali na noge i sa oružjem u rukama trčali prema kočevima, a onda je tuce lavova izvan bome, ohrabreno primerom svog rođaka, neustrašivo napalo logor.

Preskakali su bomu po 1, po 2, po 3, dok prostor unutar nje nije bio pun ljudi koji su psovali i njištećih konja koji su se borili za život sa zelenookim đavolima džungle.

Kad je prvi lav uleteo, Džejn Klejton je ustala i sada je prestravljena posmatrala prizor divljeg pokolja koji se odvijao oko nje. Jedan konj je projurio pored nje i oborio je, a trenutak kasnije ju je lav, goneći drugu prestravljenu životinju, očešao, pa je opet pala.

Usred pucnjave oružja i rike mesoždera, čuli su se smrtni krici napadnutih ljudi i konja koje su oborile krvoločne mačke. Mesožderi koji skaču i konji u trku sprečavali su bilo kakvu organizovanu akciju Abisinaca – spasavao se svako za sebe – i u toj gužvi su svi, slučajno ili namerno, zaboravili svoju bespomoćnu zarobljenicu. Dvadesetak puta njen život je bio u opasnosti od lavova u napadu, jurećih konja i suludo ispaljenih tanadi prestrašenih vojnika, pa ipak nije bilo šanse za spas jer su sada, nagnani svirepom prepredenošću svoje vrste, žutosmeđi lovci počeli da kruže oko svoje lovine, držeći ih u krugu od snažnih žutih zuba, i dugih, oštarih kandži. Povremeno bi neki lav iznenada protrčao između preplašenih ljudi i konja, kao što je tu i tamo poneki konj, izluđen bolom i strahom, uspeo da bez ozlede projuri kroz krug lavova, preskoči bomu i pobegne u džunglu; ali za ljude i ženu takvo bekstvo je bilo nemoguće.

Konj, pogođen zalutalim metkom, pao je pored Džejn Klejton, a 1 lav je skočio preko umiruće životinje pravo na grudi crnog vojnika iza njih. Čovek je uhvatio pušku kao batinu i izveo 1 uzaludan zamah prema velikoj lavljoj glavi, a odmah zatim je oboren na zemlju i mesožder je stajao iznad njega.

Kriknuvši od strave, vojnik je zario slabašne prste u čupave grudi, uzaludno pokušavajući da odgurne iskežene čeljusti. Lav je spustio glavu, razjapljene čeljusti se sklopiše uz mučno krckanje preko strahom iskrivljenog lica, a onda se okrenu i preskoči preko lešinu mrtvog konja, vukući svoj mlitavi i krvavi teret za sobom.

Žena je gledala razrogačenih očiju. Videla je da nesigurno staje na leš, dok mu se ta odvratna stvar razvlačila među prednjim šapama, i

kao začarana je zurila dok je zver prolazila na nekoliko koraka od nje.

Zakačena tela su iznervirala lava. Besno je protresao beživotno telo. Ljutito je urliknuo na leš, pa ga ispustio i digao glavu da potraži neki živ plen na kome bi iskalio bes. Opaki pogled njegovih žutih očiju se zaustavio za figuri žene i dlakava gubica se otvori, iskezivši oštre zube. Strašni urlik izleti iz njegovog divljeg grla i velika zver čučnu da bi skočila na svoju novu, bespomoćnu žrtvu.

Tišina se rano spustila na logor u kome su Tarzan i Verper ležali vezani. Dva nervozna stražara su šetkala, često bacajući poglede prema neprozirnim senkama mračne džungle. Ostali su spavali ili pokušavali da zaspe – svi sem čoveka-majmuna. U tišini je snažno napinjao vezove na svojim zglobovima.

Mišići ispod glatke, smeđe kože ruku i ramena su se napinjali, a vene na slepoočnicama su se izbočile od napora – i jedna veza je pukla, pa druga, i još jedna, i jedna ruka mu je bila slobodna. U tom trenutku se iz džungle začuše duboki, grleni glasovi i čovek-majmun odjednom postade nečujan, ukočeni kip načuljenih ušiju i raširenih nozdrva koje su pokušavale da prodru u mrak, kroz koji vid nije mogao da prodre.

Opet se iz gustiša, izvan logora, začu neki neobjašnjivi zvuk. Stražar odjednom zastade, sa naporom pokušavajući da prodre pogledom u tamu. Kovrdžava vuna na glavi mu se ukruti i diže. Promuklim šapatom je pozvao kolegu.

„Jesi li čuo?“ upita ga.

Ovaj mu priđe, drhteći.

„Šta?“

Čudni zvuk se ponovio, a odmah za njim se začuo sličan odgovor iz logora. Stražari se približiše jedan drugome, gledajući u crnu tačku iz koje je, izgledalo da je taj glas došao.

Na tom mestu, preko puta njih, drveće je nadvisivalo bomu. Nisu se usuđivali da priđu. A strah ih je sprečio da uzbune svoje drugove – samo su stajali, ukočeni od straha, i očekivali kad će neka jeziva utvara da iskoči iz džungle.

I nisu dugo čekali. Jedan nerazpoznatljiv i glomazan oblik je lagano skočio sa drveta u logor. Ugledavši ga, 1 od stražara opet

zagospodari svojim mišićima i glasom. Izdrao se da probudi usnuli logor, priskočio treperavoj vatri i nabacio gomilicu granja na nju.

Beli oficir i crni vojnici poskakaše sa svojih ležaja. Plamen obnovljene vatre je poskočio i osvetlio ceo logor, a razbuđeni ljudi ustuknuše u sujevernom strahu zbog prizora koji su ugledale njihove prestravljene i zapanjene oči.

Na suprotnom kraju kruga, ispod drveća, pojavilo se tuce krupnih i čupavih figura. A beli džin je, oslobodivši jednu ruku, uspeo da se digna na kolena i pozivao je te strašne noćne posetioce jezivom mešavinom životinjskih grlenih glasova, lajanja i režanja.

Verper je uspeo da sedne. I on je video divlja lica obližnjih čovekolikih majmuna i nije znao da li da se obraduje ili prestraši.

Veliki majmuni su režeći skočili prema Tarzanu i Verperu. Čalk ih je vodio. Belgijski oficir je doviknuo svojim ljudima da pripucaju na napadače; ali crnje nisu smele da mrdnu, ispunjeni ogromnim strahom od čupavih ljudi sa drveća, pogotovu jer su bili ubeđeni da beli džin, koji može tako da sazove zveri džungle u pomoć, nije običan čovek.

Oficir je izvukao oružje i opalio, a Tarzan, bojeći se efekta pucnjeva na svoje vrlo plašljive prijatelje, doviknu im da požure sa ispunjavanjem njegovih naloga.

Nekoliko majmuna se na zvuk pucnja okrenulo i pobeglo; ali Čalk i nekoliko preostalih su brzo dogegajli, zgrabili njega i Verpera i odvukli ih prema džungli.

Belgijski oficir je pretnjama, grdnjom i psovkama uspeo da natera ljude da izvrše njegovu nesigurno izdatu komandu i ispale plotun za majmunima u povlačenju. Bio je to neorganizovan plotun, ali bar jedno zrno je pogodilo metu jer, kad se džungla zatvorila iza čupavih otmičara, Čalk koji je na svom širokom ramenu nosio Verpera, zateturao se i pao.

Istog trenutka se opet digao; ali Belgijanac je po njegovom nestabilnom hodu pretpostavio da je nezgodno ranjen. Daleko je zaostao iza ostalih, i prošlo je nekoliko minuta od Tarzanovog naređenja da zastanu kad je on stigao zanoseći se i opet pao pod težinu svog tereta i od šoka zbog rane.

Čalk je padajući ispustio Verpera, tako da je ovaj pao potrbuške, a majmun napola preko njega. U tom položaju Verper je osetio jedan

poznati oblik u rukama koje su mu još uvek bile vezane na leđima – nešto što nije bilo deo čupavog majmunskog tela.

Mehanički je opipao predmet – bila je to mekana vrećica, puna malih i tvrdih komadića. Verper je ostao bezdaha, ne verujući sam sebi da je to ono na šta je pomislio. Bilo je nemoguće, pa ipak – istinito!

Grozničavo je pokušao da skine vrećicu sa majmuna; ograničeni pokreti njegovih vezanih ruku su ga sprečili u tome, ali je uspeo da gurne vrećicu i njen dragoceni sadržaj u pojas svojih pantalona.

Tarzan je, sedeći u blizini, razvezivao ostatak vezova na svojim zglobovima. Ubrzo je odbacio i poslednji, i ustao. Prišao je Verperu i klekao pored njega. Za trenutak je pregledao majmuna.

„Mrtav je," reče. „Šteta – bilo je to divno stvorenje," pa se okrenu da oslobodi Belgijanca.

Prvo mu je oslobodio ruke, a onda počeo da mu razvezuje čvorove na gležnjevima.

„Ja ću da završim," reče Belgijanac. „Imam mali perorez koji su prevideli kad su me pretresali," i tako je uspeo da se oslobodi pažnje čoveka-majmuna, da bi mogao da izvuče i otvori svoj nožić i preseče vezicu kojom je vrećica bila zakačena za Čalkovo rame, pa je premesti sa svog struka pod košulju, na grudi. Zatim je ustao i prišao Tarzanu.

Opet je pohlepa upravljala njime. Zaboravio je dobre namere koje je poverenje Džejn Klejton u njegovu poštenje razbudilo u njemu. Ono što je ona postigla, vrećica je pokvarila. Verper uopšte nije shvatao kako je ona dospela kod velikog majmuna, sem ako antropoid nije prisustvovao njegovoj borbi sa Ahmetom Zekom, video vrećicu kod Arapina i uzeo je od njega; ali bio je siguran da su u toj vrećici dragulji iz Opara, i to je bilo sve što ga je zanimalo.

„A sad," reče čovek-majmun, „održite svoje obećanje. Odvedite me do mesta gde si poslednji put video moju ženu."

Čovek-majmun se sa mukom po mrklom mraku probijao kroz džunglu iza sporog Belgijanca. Nervirao se zbog te sporosti, ali Evropljanin nije mogao da leti kroz drveće kao njegovi spretniji i mišićaviji drugari, pa su svi morali da se upravljaju prema najsporijem.

Majmuni su pratili dvojicu belaca nekoliko kilometara; ali uskoro je njihov interes oslabio, prvi od njih je zastao na jednom malom proplanku, a ostali stadoše pored njega. Tu su seli i zagledali se ispod svojih čupavih obrva u figure dvojice ljudi koji su nastavili dalje, dok oni nisu nestali u lišću izvan čistine. Zatim je onaj prvi majmun potražio udobno mesto ispod jednog drveta, a ostali su se, 1 po 1, povelili za njegovim primerom, tako da su Verper i Tarzan produžili sami; Tarzan se nije ni iznenadio, ni zabrinuo.

Njih dvojica su se malo udaljili od proplanka na kome su ih majmuni napustili, kad začuše udaljenu riku lavova. Čovek-majmun nije obratio pažnju na te poznate glasove dok se iz istog smera nije začuo prasak puške, praćen glasnim konjskim njištanjem i gotovo istovremenim nastavkom puškaranja, izmešanim sa pojačanom divljom rikom većeg broja lavova, kada se ozbiljno zabrinuo.

„Neko je tamo u nevolji," rekao je, okrenuvši se Verperu. „Treba da odem do njih – možda su prijatelji."

„Možda je vaša žena sa njima," nabacio je Belgijanac jer se, došavši opet u posed vrećice, uplašio i počeo da sumnja u čoveka-majmuna, pa je u mislima neprestano smišljao planove kako da se oslobodi velikog Engleza koji mu je bio i oslobodilac i gospodar.

Čuvši to, Tarzan pojuri kao da ga je neko ošinio bičem.

„Bože!" uzviknuo je, „možda jeste, a lavovi ih napadaju – u logoru su. Znam to po njištanju konja – evo! to je bio krik čoveka u agoniji. Ostani tu, čoveče – vratiću se po tebe. Moram prvo do njih," i skočivši na drvo, vitka figura je odjurila u noć tiho i brzo poput duha.

Verper je za trenutak stajao tamo gde ga je čovek-majmun ostavio. Onda mu se na usnama pojavio prepredeni osmeh. "Da ostanem pvde?" upitao je sam sebe. „Da ostanem dok se ti ne vratiš da mi nađeš i oduzmeš ove dragulje? Ne ja, prijatelju, ne ja," i okrenuvši se odjednom prema istoku, Albert Verper ode kroz lišće viseće loze i iz vidokraga svog saputnika – zauvek.

24. DOM

Dok je Tarzan, gospodar majmuna jurio kroz drveće, neskladni zvuci bitke između Abisinaca i lavova sve jače su odjekivali u njegovim osjetljivim ušima, i on je bio sve uvereniji da je ljudska strana u tom sukobu zaista u velikoj nevolji.

Najzad je ugledao sjaj logorske vatre kroz krošnje drveća i koji trenutak kasnije džinovska figura čoveka-majmuna je zastala na grani iznad logora, da baci pogled na prizor krvavog pokolja pod sobom.

Jednim pogledom je obuhvatio ceo prizor, i oči mu stadoše na ženi koja je stajala ispred velikog lava, sa druge strane konjskog leša.

Kad je Tarzan stigao do mesta tragedije, lav je upravo čučnuo, spremajući se za skok. Numa je bio takoreći ispod grane na kojoj je stajao čovek-majmun, go i nenaoružan. I nije oklevao ni trenutka – izgledalo je kao da i nije prekinuo svoj let kroz drveće, tako je munjevito pregledao i procenio scenu pod sobom – i tako brzo stupio u akciju.

Samoj Džejn Klejton je njena situacija izgledala tako beznadežna da je jednostavno stajala i u letargičnoj apatiji očekivala udar velikog tela koji će je baciti na zemlju – čekajući trenutnu agoniju koju će joj doneti okrutne kandže i grozni zubi pre slatkog olakšanja koje će prekinuti njene patnje i muke.

Vredi li pokušati bekstvo? Isto je pogledati smrti u oči i biti oboren od nje sa leđa. Nije čak ni zatvorila oči, da ne gleda tu preteći iskeženu vilicu, pa je zato, u trenutku kad se lav spremao za napad, ugledala i moćnu, bronzanu figuru koja je skočila sa jedne grane iznad njih baš kad se Numa odrazio od zemlje.

Raširila je oči u čudu i neverici, ugledavši avet koja se digla iz mrtvih. Zaboravila je lava – sopstvenu opasnost – i sve drugo sem tog neobičnog i čudesnog vaskrsnuća. Otvorenih usta i dlanova čvrsto stisnutih na uzdrhtalim grudima, ona se nagnula napred razrogačenih očiju, kao začarana likom svog mrtvog muža.

Videla je snažnu figuru kako skače lavu na rame, udarivši o zver u skoku poput velikog, živog malja. Mesožder je skrenut kad je već bio takoreći na njoj, i u tom trenutku je shvatila da nikakva nematerijalna

utvara ne bi mogla tako da skrene napad razbesnelog lava sirovom snagom većom čak i od lavlje.

Tarzan, njen Tarzan je bio živ! Iz grla joj se razlegao krik neizrecive radosti, da bi ubrzo zamro u užasu kad je videla apsolutnu bespomoćnost svog muža i shvatila da se lav sabrao i okrenuo se Tarzanu, izbezumljen od želje za osvetom.

Pod nogama čoveka-majmuna ležala je puška mrtvog Abisinca čije je iskasapljeno telo ostalo tamo gde ga je Numa ispustio. Brzim pogledom je na zemlji otkrio oružje za odbranu, i kad se lav uspravio da zgrabi glupog čoveka koji se usudio da se svojom sićušnom snagom postavi između Nume i njegovog plena, teški kundak je jurnuo kroz vazduh i razbio se o njegovo široko čelo.

Tarzan, gospodar majmuna nije udario snagom običnog smrtnika; udario je kao besna divlja zver, snagom čeličnih mišića koje je stekao u svom divljem dečastvu provedenom na drveću. Udarac je raspolutio kundak u divljem mozgu raspolučene lobanje, a teška gvozdена cev je bila savijena u grubi oblik slova V.

U trenutku kada se lav, mrtav, srušio na zemlju, Džejn Klejton se bacila u željne ruke svog muža. Za trenutak je držao njeno drago telo stisnuto na svojim grudima, a zatim je kratki pogled po okolini osvestio čoveka-majmuna i podsetio ga na opasnosti kojima su još uvek bili okruženi.

Svuda okolo lavovi su zaskakivali nove žrtve. Od straha izludeli konji su i dalje predstavljali opasnost jureći s jedne na drugu stranu logora. Meci iz oružja još uvek živih branilaca samo su povećavali opasnost situacije.

Ostanak bi značio smrtnu presudu. Tarzan uhvati Džejn Klejton i diže je na svoje široko rame. Crnci koji su videli taj poduhvat začuđeno su gledali kako polugoli džin lako skače u krošnjju drveta sa koga se tako iznenada pojavio i nestaje na isti način, odnoseci njihovu zarobljenicu sa sobom.

Oni su bili prezauzeti samoodbranom da bi pokušali da ga zaustave, a i da su pokušali, mogli su to samo dragocenim metkom koji će im možda već u sledećem trenutku zatrebati da zaustave napad divljeg napadača.

Tako je Tarzan neometano napustio logor Abisinaca, a odjek buke sukoba ga je pratio do duboko u džunglu, dok postepeno nije sasvim

zamro.

Čovek-majmun je krenuo natrag, prema mestu na kome je ostavio Verpera, sa radošću u srcu u kome su do nedavno vladali strah i tuga; i sa rešenošću da Belgijancu oprost i pomogne mu da se spasi. Ali kada je stigao, Verpera više nije bilo i ma koliko da ga je dozivao, nije dobio odgovor. Pretpostavljajući da se ovaj, iz nekih svojih razloga, namerno sklonio od njega, Džon Klejton se više nije osećao obaveznim da svoju ženu i dalje izlaže neudobnostima i opasnostima detaljnije potrage za nestalim Belgijancem.

"Džejn, on je ovim bekstvom priznao krivicu," rekao je. "Pustićemo ga da pojede ono što je sam sebi zakuvao."

Tako su njih dvoje, kao par golubova, pošli pravo prema ruševinama i pustoši koje su ranije predstavljale središte njihovog srećnog života, i koje će uskoro biti obnovljene vrednim rukama nasmejanih radnika, srećnih opet zbog povratka svog gospodara i gospodarice, koje su već ožalili.

Prošli su pored sela Ahmeta Zeka, gde su našli samo ugljenisane ostatke palisada i urođeničkih koliba iz kojih se još uvek vio dim, kao neme svedoke besa i osvete nadmoćnog neprijatelja.

„Vaziri," prokomentarisao je Tarzan, mrko se smeškajući.

„Bog ih blagoslovio!" uzviknula je Džejn Klejton.

„Ne mogu biti daleko ispred nas," reče Tarzan, „Basuli i ostali. Zlato i dragulji iz Opara su nestali, Džejn; ali imamo jedno drugo i Vazire – a imamo i ljubav, odanost i prijateljstvo. Šta su zlato i dragulji prema tome?"

„Da je samo jadni Mugambi živ," odgovori ona, „i oni dragi, hrabri momci koji su žrtvovali svoje živote da bi me zaštitili!"

Tiho su išli kroz poznatu džunglu, obuzeti srećom i tugom, a na izmaku popodneva čovek-majmun začu ritam pesme nekih udaljenih glasova.

„Približavamo se Vazirima, Džejn," rekao je. „Čujem ih pred nama. Pretpostavljam da se vraćaju u logor, da prespavaju."

Polu sata kasnije njih dvoje su naišli na grupu abonosnih ratnika koje je Basuli okupio za osvetnički pohod na razbojнике. S njima su bile i otete plemenske žene koje su zatekli u selu Ahmeta Zeka, i visoki, čak i među džinovima Vazira, poznati lik pored Basulija. Bio je

to Mugambi, za koga je Džejn mislila da je poginuo u ruševinama bungalova.

Ah, tog susreta! Dugo u noć su pesma, igra i smeh odjekivali mračnom šumom. Bez prestanka su se pripovedale doživljene avanture. Opet su se borili sa divljim zverima i ljudima, i zora je vec zarudela kada je Basuli, po 40-ti put pričao kako je s grupom ratnika posmatrao borbu Abisinaca Abdula Muraka protiv arapskih razbojnika Ahmeta Zeka za zlatne poluge, i kako su se, kad su pobednici odjahali, oni privukli iz tršćaka i preneli dragocene poluge da ih sakriju na mesto gde ih nikad neće otkriti lopovske oči.

Iz fragmenata njihovih različitih doživljaja sa Belgijancem, sastavljala se sve jasnija istina o nedelima Alberta Verpera. Samo ledi Grejstok je imala nekoliko lepih reči za njega, ali ni ona nije mogla na osnovu tog jednog dokaza časti i kavaljerstva da ospori njegove mnoge nepodopštine.

„Duboko u svakom čoveku,” rekao je Tarzan, „postoji klica ispravnosti. Samo je tvoja čednost, Džejn, a ne ni bespomoćnost, za trenutak probudila uspavanu pristojnost tog posrnulog čoveka. Tim jednim dobrim delom on se opet približio sebi i kad jednom bude stao pred Stvoritelja, ono će možda prevagnuti nad svim gresima koje je učinio.”

I Džejn Klejton završi jednim potvrdnim: „Amin!”

Meseci su prošli. Rad Vazira i oparsko zlato ponovo su izgradili i sredili uništenu farmu Grejstokovih. Opet je jednostavni život na velikoj afričkoj farmi tekao isto kao i pre dolaska Belgijanca i Arapina. Zaboravljene su tuge i opasnosti jučerašnjice.

Prvi put u toku tih zadnjih meseci lord Grejstok je pomislio da bi mogao da se odmori, pa je organizovan veliki lov da bi i odani radnici mogli da proslave završetak svog rada.

Lov je bio vrlo uspešan, pa je 10-tak dana posle njegovog početka dobro opremljen safari pošao natrag, prema ravnici Vazira. Lord i ledi Grejstok su zajedno sa Basulijem i Mugambijem jahali na čelu kolone, pričajući i smejući se sa prisnošcu koju zajednički interesi i obostrano poštovanje stvaraju među poštenim i inteligentnim ljudima svih rasa.

Konj Džejn Klejton odjednom ustuknu pred nekim poluprikrivenim predmetom u visokoj travi otvorene džungle. Tarzanove oštre oči

odmah potražiše uzrok takve reakcije životinje.

„Šta smo to našli ovde?“ uzviknuo je skočivši iz sedla i trenutak kasnije njih 4-ro se okupiše oko ljudske lobanje i gomile razbacanih izbledelih ljudskih kostiju.

Tarzan se sagnuo i digao kožnu vrećicu sa jezivih ljudskih ostataka. Tvrđi obrisi sadržaja izmamiše uzvik iznenađenja sa njegovih usana.

"Dragulji Opara!" uzviknu on digavši vrećicu u vis, „i“, pokaza na kosti pod svojim nogama, „ostaci Belgijanca Verpera."

Mugambi se nasmeja. „Pogledaj unutra, Bvana," uzviknuo je, „i videćeš šta su dragulji Opara – videćeš za šta je Belgijanac umro," nastavi crnac glasno da se smeje.

„Zašto se smeješ?" upita Tarzan.

„Zato," odgovori Mugambi, „što sam Belgijančevu vrećicu napunio rečnim šljunkom pre nego što sam pobegao iz logora Abisinaca koji su nas zarobili. Belgijancu sam ostavio bezvredno kamenje, a sa sobom poneo dragulje koje ti je ukrao. To što su mi kasnije ukradeni dok sam spavao u džungli moja je sramota; ali bar je i Belgijanac ostao bez njih – otvori njegovu vrećicu i videćeš."

Tarzan odveza vrpce koja je zatvarala kožnu vrećicu i pusti da mu sadržaj polako iscuri na otvoren dlan. Mugambi je razrogačio oči, a ostali povikaše od iznenađenja i neverice kada se iz prljave i izlizane vrećice pojavili sjajni blistavi dragulji.

„Dragulji Opara!" uzviknu Tarzan. „Ali, kako je Verper opet došao do njih?"

To niko nije mogao reći, jer su i Čalk i Verper bili mrtvi, a niko drugi nije znao.

„Jadnik!" reče čovek-majmun, skočivši natrag, u sedlo, "i u smrti okajava grehe – neka je pokoj njegovoj duši".

Lapidus

SADRŽAJ:

1. Belgijanac i Arapin
2. Na putu za Opar
3. Zovdžungle
4. Proročanstvo i ispunjenje
5. Oltar Plamenog boga
6. Napad Arapa
7. Oparska riznica
8. Bekstvo iz Opara
9. Krađa dragulja
10. Ahmet Zek je video dragulje
11. Tarzan opet postaje životinja
12. La traži osvetu
13. Osuđen na mučenje i smrt
14. Sveštenica ali i žena
15. Verperovo bekstvo
16. Tarzan opet vodi Manganije
17. Džejn Klejton u smrtnoj opasnosti
18. Borba za blago
19. Džejn Klejton i zveri džungle
20. Džejn Klejton opet zarobljena
21. Bekstvo u džunglu
22. Tarzan dolazi sebi
23. Noć užasa
24. Dom

Tarzan

U izgubljenom gradu Oparu nalazio se krvavi žrtveni oltar Plamenog boga, a ispod njega, podzemne prostorije pune zlata namenjenog legendarnoj, takođe izgubljenoj Atlantidi. Tu predivna prvosveštenica La još uvek sanja o Tarzanu, koji je pobjegao ispod njenog noža. Njeni ružni sveštenici su se zakleli da mu to nikad više neće uspeti.

Oni znaju da se Tarzan vraća, i čekaju ga. Tarzan je isplanirao kako će izbeći La i njene sveštenike. Ali nije mogao da izbegne zemljotres koji ga je oborio u podzemnim prostorijama Opara i oduzeo mu sećanje na njegovu ženu i dom – ostavivši mu samo uspomene na detinjstvo i divlje velike majmune među kojima je odrastao.